

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Višje šolstvo

VPISI

Oddelek pedagoške akademije za razredni pouk in oddelek višje ekonomske komercialne šole bosta v teh dneh že v tretje povabila srednješolce, da se odločijo za pedagoški ali pa ekonomsko komercialni študij. Kajti leto se bo začelo že tretje šolsko leto na obeh oddelkih višjih šol v Celju. Zasnove višjega šolstva, kakor jih je dopopolnilo celotno celjsko območje, potemtakem dobivajo realno vrednost v naravni rasti obeh oddelkov. Vse več je razmišljanj o nadaljnjem razvoju višjega šolstva, o njegovi podobi in smereh, o kadrih, ki naj bi zagotovili uspešno študijsko delo, o integraciji združenega dela celjskega območja za višje šole in o drugem. Prav tako pa je z delom obeh oddelkov vsako leto v tem času mnogim maturantom odprta zelo naravna pot za študij na višji šolski stopnji. Kmalu bodo dani pogoji za vpis. S poglobljeno informacijo učencem o možnostih vpisa v višje šole v Celju bo opravljeno pomembno delo. Kajti vsi srednješolci, klasi tisti, ki zaradi težkih socialnih razmer študija ne bi mogli nadaljevati zunaj domačega kraja, imajo kar dve študijski smeri na voljo v Celju. To je seveda priložnost za učenje in stipendiranje. Pisali smo že, da je oddelek pedagoške akademije v Celju deležen izredne podpore vseh družbenih dejavnikov v republiki. Vemo, zakaj. Pomagajo mu učiteljski kadri, ki so najbrž že v jeseni povzročili težke odločitve. V odročnih krajih našega območja bodo morali zaposliti nekvalificirane učitelje ali pa zapreti šole.

Za oddelek višje ekonomske komercialne šole pa nekateri menijo, da je v Sloveniji še itak pretiran vpis na ekonomsko komercialni smeri. In da morda ne bi bilo prav z dislociranimi enotami tak vpis še spodbujati. Drugi pa menijo nekoliko drugače — da bi morali pretiran vpis

v Ljubljani in Mariboru zmanjšati, v novonastalih zavetjih višjih šol v regijskih centrih pa približati vrata višjih šol večjemu številu mladim. Kajti potrebe po teh kadrih so samo na celjskem območju precej večje, kot pa je sedaj število diplomantov, ki jih dajo ustrezne šole v obeh slovenskih visokošolskih središčih.

V prvi vrsti moramo vedeti, da bo celjsko območje zagotovo zavzelo eno izmed mest v predvidenem političnem razvoju višjega in visokega šolstva na Slovenskem. Ker sedaj v skupščinskih organih srujejo nov sistem financiranja te stopnje izobraževanja, pa se že ve, da bo lahko razvilo višje šolstvo tisto območje, ki bo dalo na voljo sredstva ter izpolnilo kadrovske in druge pogoje. Pogoje, ki bodo zagotavljali kakovostno raven višješolskega dela v teh dislociranih središčih.

V napore za obogatitev dela in rasti oddelka višje ekonomske komercialne šole bi se moralo še bolj vključiti gospodarstvo. Ne bi bilo narobe, če bi največji delovni kolektivi (ki te kadre najbolj potrebujejo) sprejeli družbeni dogovor o ustanovitvi in financiranju tega oddelka. Odlok o delu oddelka lahko sprejmejo občinske skupščine. Za predavateljski kader, za vzgojo magistrstov in doktorstov je nujen dogovor med oddelkom, gospodarstvom in občini. Enako, ko bo postalo pereče vprašanje stanovanja. S stipendijsko politiko morajo stipenditorji usmeriti najbolj nadarjene dijake na študijsko pot, ki jih bo pripeljala do poklica visokošolskih učiteljev. Nalog za utrditev dela oddelka je še več.

Najtehtnejše pa je vendarle spoznanje, da morajo enotna in odločna prizadevanja vseh zainteresiranih dejavnikov na območju, doseči nadaljnjo rast obeh zavetkov višjega šolstva v celjski regiji.

J. VOLFAND

MOZIRJE

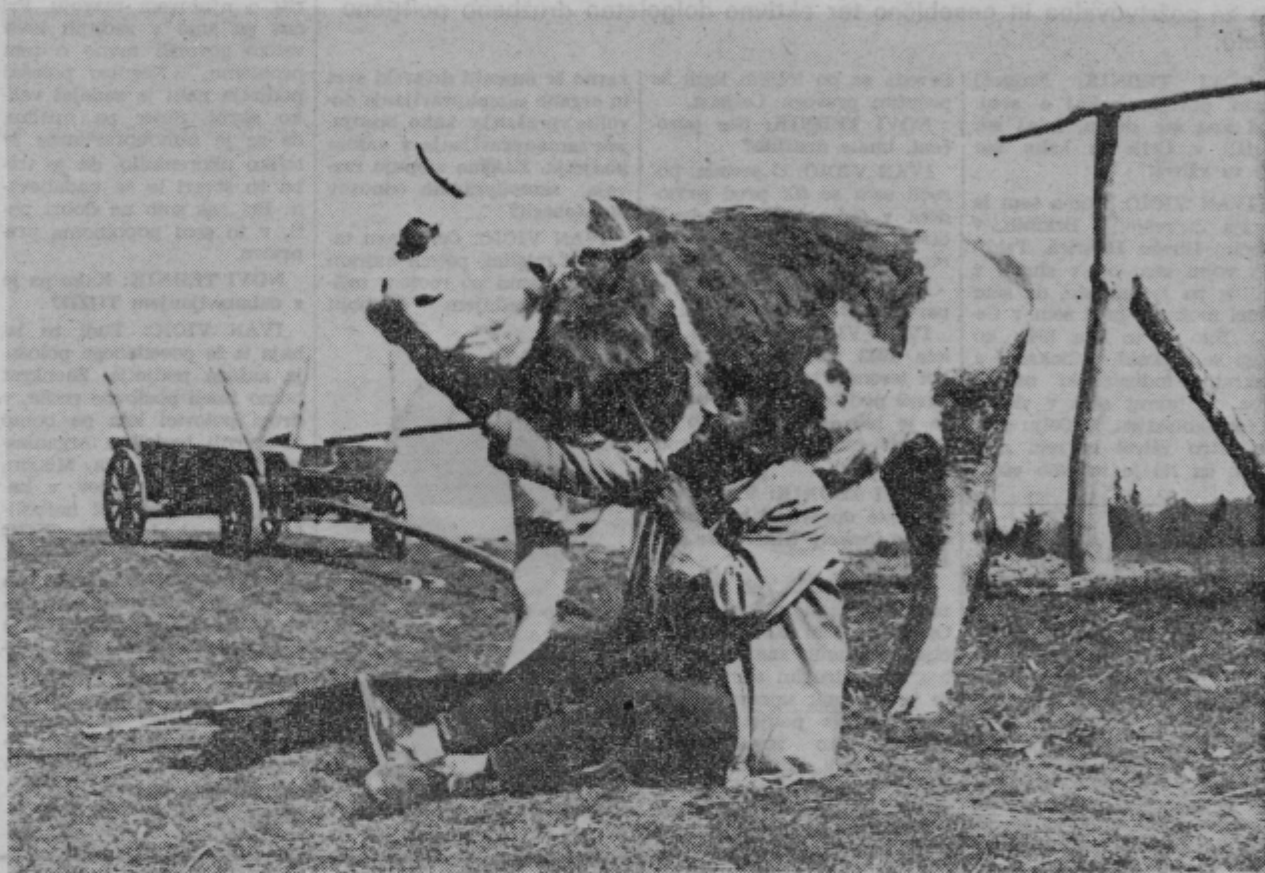
IZPRIČANA SOLIDARNOST

Občani mozirske občine so preteklo nedeljo zopet izprijali svojo že ničlikokrat potrjeno solidarnost. Referendum za uvedbo samoprispevka za izgradnjo in obnovo osnovnih šol ter vzgojno varstvenih ustanov je zelo lepo uspel. Ze prva poročila o udeležbi v dopoldanskem času so dala sklepati na to, da bo udeležba na referendumu zelo lepa. Preko devetdeset odstotkov volilnih opravičencev

Od vseh, ki so prišli na glasovalna mesta, le-teh je bilo v celotni občini 38, se je kar 79,3% občanov izreklo za uvedbo samoprispevka. Tako visok odstotek tistih, ki so se izrekli za uvedbo dodatnega samoprispevka za šole kar najbolj zgovorno priča o tem, da ljudem ni vseeno, v kakšnih pogojih se šolajo njihovi otroci ter otrok otroci. Na podlagi uspelega referenduma bodo v prihodnjih petih le-

tih v mozirski občini zbrali okrog dve stari milijardi dinarjev sredstev, kar pa bo ob deležu, ki ga bo prispevala še skupščina iz svojega proračuna zadostovala, da bodo rešili najtežje probleme v šolstvu ter se v tem izenačili z drugimi občinami, otrokom mozirske občine pa bo omogočeno, da si bodo življenjske učenosti nabirali pod enakimi pogoji kot njihovi vrstniki v drugih krajih.

B. S.

»Ob iskanju mlina na veter, enega redkih slovenskih etnografskih spomenikov, smo našli naleteli na življenje, ki s svojimi oblikami spominja na srednji vek. — Našli smo domačijo Oračevih v Dolgi gori pri Lipoglavu, ob njej je stal še vedno dobro ohranjen mlin. O življenju teh ljudi berite v reportaži na strani!

Zdenka Stopar

DOBRO ZA GOSPODARSTVO

Na zadnji seji sveta osmih, bila je v torek v Zalcu, so v osrednji točki dnevnega reda obravnavali problematiko vključevanja gospodarstva celjske regije v izvajanje stabilizacijskih ukrepov.

Uvodno besedo k tej točki dnevnega reda je imel Slavko VERDEL, direktor SDK Celje, ki je še zlasti opozoril na nekatere pomembne dosežke gospodarstva pri odpravljanju žarišč nelikvidnosti. Omeniti velja, da v delovnih organizacijah blokiranih žiro računov praktično ne poznajo več, kar pa je nedvomno izreden dosežek. Poleg teh pozitivnih rezultatov pa je bilo na seji opozorjena tudi

na to, da je na našem območju kar dvajset delovnih organizacij, ki po zaključnih računih niso uspeli formirati z zakonom določenih lastnih obratnih sredstev. Ta podjetja bodo imela hude težave, če problema ne bodo uspela pravočasno rešiti. Svojevstven ne-

gativni pojav so tudi terjatve nad devetdeset dni, od katerih so bili izvedeni že prvi odpisi, seveda pa bodo podjetja, ki imajo takšne terjatve, morala pri nadaljnjih periodičnih obračunih opraviti še nadaljnje odpise.

B. S.

V. HAFNER V CELJU

V torek je v domu JLA v Celju predaval sekretar mestnega komiteja ZKS Ljubljana Vinko Hafner o vlogi in delovanju zavestnega fak-

torja v razvoju samoupravnega socializma. Predavanje je bilo namenjeno uslužbencem Uprave javne varnosti in stariščinam JLA garnizije Celje.

JUBILEJ

Včeraj je praznovala 70. rojstni dan Helena Borovšakova, znana revolucionarka in borka, ki je bila tudi med glavnimi organizatorji odpora v Hrastniku in Zasavju, pozneje pa je delala na celotnem celjskem območju. Ob njenemu jubileju tudi naše iskrene čestitke. S Heleno Borovšakovo bomo pripravili obširnejši intervju v prvomajski številki.

STOP — pop moda shop

MLADO ZA MLADÉ

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Dan OF in prvomajski prazniki se bližajo. Kratek predah, še posebej, če nam bo pomlad poklonila dovolj cvetja in sonca, bo kar dobrodošel. Za večji polet po 1. maju. V redakciji smo se odločili, da bomo obseg prvomajske številke močno povečali. Pripravljamo nekaj zanimivih reportažnih zapisov. Na straneh pa bodo govorili mnogi delavci iz kolektivov našega območja.

Zadnje čase prejemam vse več anonimnih pisem za rubriko bralci pišejo. Pisanje je navadno hudo kritično do kake osebe, sosed in kdo še ve koga. Se enkrat zapišem — vsa kritična pisma bom rad objavil. Tista, ki bodo globlje zajedla v našo stvarnost, v težave in uspehe, seveda najraje podpisana. Anonimnih pa ne. Razen tistih, ki ne morejo nikomur škoditi ali koristiti.

V današnjem NT ne pozabite prebrati reportaže o »Otoški akciji« in o srednjeveških mlinih na veter v konjski občini.

VAS UREDNIK

Razgovor z delavcem Ivanom Vičičem

DELAVCEM VIŠJI STANDARD

Rdečkast piritni prah mi je silil v grlo in oči, ko sem se med mnogimi neznanimi napravami v obratu pražarne in kisline celjske Cinkarne prebijal do obratne pisarne. Tu sva z IVANOM VIČIČEM sedla za mizo skromno opremljenega prostora, katerega okenske šipe so na debelo obdane z rdečim piritnim prahom, ki skozi vse pore sili v pisarno. Pravzaprav pa naju pri razgovoru to ni čisto nič motilo in hitro sva pričela razpletati misli. Moj razlog obiska pri izmenovodji IVANU VIČIČU v Cinkarni je bil podan s tem, ko smo zvedeli, da bo dobil republiško priznanje Osvobodilne fronte za požrtvovalno in nesebično ter aktivno dolgoletno družbeno politično delo.

NOVI TEDNIK: Najprej nam povejte nekaj o sebi. Od kod ste doma, kdaj ste prišli v Celje in kako ste se tu živeli?

IVAN VIČIČ: Doma sem iz kraja Zajevšje, v Brkinih, v občini Ilirska Bistrica. Takoj po vojni sem bil v službi v Milici pa je naneslo, da sem imel možnost priti sem v Celje. Bilo je to leta 1947, ko sem se zaposlil v Cinkarni v takratni industrijski milici. Vse od takrat sem v službi v tem kolektivu. V Celju sem se hitro vživel in reči moram, da mi je tu zelo všeč.

DRUŽABNO ZA UPOKOJENCE

V soboto so v Domu upokojujencev priredili družabni večer, ki je zelo uspel. To je bila prva taka prireditev, katere namen je bil, da se v domu stanujoči upokojujenci spoznajo med seboj in s člani ostalega kolektiva. Zabaval jih je ansambel Vikija Ašiča, ob njegovih zvokih pa so se tudi zavrteli. Po zaključku večera so se upokojujenci razšli k počitku zadovoljni, z obrazom jim je sijalo veselje in dobra volja. Ugotavljali so, da so se kar pomladili in da si takih srečanj še želijo.

Tudi uprava Doma je sklenila, da bo še naprej skrbela za družabnost med upokojujenci. Organizirala bo izlete v naravo, sestavila pa si bo tudi podroben program za rekreacijo upokojujencev.

Seveda se po tolikih letih že počutim pravega Celjana.

NOVI TEDNIK: Ste poročeni, imate družino?

IVAN VIČIČ: O seveda, poročil sem se tik pred prihodom v Celje in imam dvoje otrok. Oba sta že odrasla in oba tudi že v službi.

NOVI TEDNIK: Ste bili v partizanih?

IVAN VIČIČ: Bil sem! Od leta 1942 sem aktivno delal kot terencec, leta 1943 pa sem stopil pod orožje. Med vojno, to je bilo leta 1944, sem bil sprejet tudi v Zvezo komunistov.

NOVI TEDNIK: V vseh teh letih ste opravljali nedvomno veliko funkcij. Katere se spominjate?

IVAN VIČIČ: Teh pa resnično nikoli ni manjkalo. Opravljal sem številne funkcije v organih samoupravljanja. Med drugim sem bil tudi predsednik upravnega odbora našega podjetja. Poleg tega pa sem imel številne funkcije tudi v družbeno političnih organizacijah, vse od sindikata naprej. Bil sem član okrajnega in občinskega komiteja ZKS Celje.

NOVI TEDNIK: In sedaj, opravljate še kakšne funkcije?

IVAN VIČIČ: V zadnjih treh štirih letih sem se malo razbremenil. Trenutno sem član obratnega delavskega sveta, na prihodnjih volitvah v naše samoupravne organe pa bom kandidiral za centralni delavski svet.

NOVI TEDNIK: Ker ste

ravno že omenili delavski svet in organe samoupravljanja dovolite vprašanje: kako ocenjujete samoupravljanje v vašem podjetju. Kakšno stopnjo razvoja samoupravnih odnosov ste dosegli?

IVAN VIČIČ: Če povem tako kot mislim, potem moram reči, da smo po mojem mišljenju v zadnjem obdobju

Ivan Vičič

malo nazadovovali. Ne razumite me napačno. Za kaj gre? Če se mora delovna organizacija boriti s tako hudimi težavami, kot smo se pri nas, če problem osebnih dohodkov zaposlenih stalno visi na nitki in če samoupravljanje nima odgovarjajoče materialne osnove, potem je težko govoriti o njegovem razvoju. Pri nas pa smo v zadnjih letih veliko govorili ravno o tem problemu. Negotov položaj podjetja nam je zadajal veliko skrbi. Sicer pa mislim, da se je samoupravljanje že toliko ukoreninilo, da je treba tu stvari le še nadaljevati. Pri nas smo na dobri poti, v to sem popolnoma prepričan.

NOVI TEDNIK: Kako pa je z ustanavljanjem TOZD?

IVAN VIČIČ: Tudi to izhaja iz že povedanega položaja našega podjetja. Zaenkrat bomo imeli poslovne enote, v drugi polovici leta pa bomo ustanovili temeljne organizacije združenega dela. Mislim, da je spričo pogojev, v katerih smo, taka pot najboljša in da bodo naše TOZD kasneje lahko dobro zaživele.

NOVI TEDNIK: Kako pa gledate na obveščanje v vaši delovni organizaciji. To je za dobro samoupravljanje vsekakor pomembna stvar.

IVAN VIČIČ: Imamo svoj interni časopis, ki nikakor ni slab. Njegova šibkost je v tem, da kasno prinaša do ločene zadeve, delo pa čestokrat terja hitrega in učinkovitega obveščanja.

Med ljudmi pri nas je veliko zanimanje. Vedno me sprašujejo o tem in onem, čestokrat pa se z vprašanji obračajo tudi na komuniste. Mislim, da bo treba sistem obveščanja izpopolniti, več bo treba kratkih sestankov z delavci, saj je taka oblika obveščanja najučinkovitejša.

NOVI TEDNIK: Rekli ste, da se delavci v vprašanji obračajo na komuniste. Kako pa na sploh ocenjujejo Zvezo komunistov in njena prizadevanja? Kaj sodijo o njej?

IVAN VIČIČ: Po Pismu izvršnega biroja in tovariša TITA si je Zveza komunistov močno utrdila svoj položaj, povrnila pa si je tudi ugled. Delavci vanjo zaupajo, čeprav moram reči, da so morali pričakovati še več konkretnih akcij. Vzemite na primer bogatenje. Zagnali smo vik in krik, pa vendar do danes v Celju nismo javno razgrnili še niti enega samega primera. Kot da jih nimamo? Ljudje pričakujejo, da bomo tudi pri tem dosledni in to naloge moramo vsekakor dosledno izpeljati.

NOVI TEDNIK: Ko sva ravno že pri tem, pa povejte še to, kako ocenjujete standard delovnih ljudi, neposrednih proizvajalcev?

IVAN VIČIČ: To je vsekakor problem. Neposredni proizvajalci imajo po mojem prenežek življenjski standard. Cene stalno naraščajo in

osebni dohodki jih ne tečajo. Zaradi tega so mnogi delavci prisiljeni, da si jo še dodatne zaslužke mnogi samo s plačo ne morejo shajati. Zaradi dodatnega dela pa seveda trpi storilnost. Standard delovnih ljudi bo torej posvečati več skrbi, v nasprotnem primeru ne moremo trpeti. Delavec naše družbe mora do seči večjo življenjsko raven pri čemer pa je treba vedeti, da se od obljub ne živeti.

RAZGOVOR PRIPRAVIL
BERNI STRMON

SENTJUR

DOGOVOR O KADRIH

Jutri, v petek 20. aprila, bodo v Sentjurju sestali pisniki družbenega sporazuma o enotnih osnovah kadrske politike v občini. Podpisniki tega sporazuma so v delovne organizacije, društva, službe, zdravstvo, krajevne skupnosti. Jutri bodo razpravljali o osnutku predloga tega sporazuma, zajema tudi politiko štipendiranja in pripravništva v ustanovitve občinskega študijskega centra, da za štipendije in posojila v katerega bi vse organizacije v občini odvajale 0,3 odstotka sredstev od bruto ODI štipendije.

Sporazum bodo podpisali ponedeljek 23. aprila.

ZNG po novem: Kmalu ekonomski center

V delu Zavoda za napredek gospodarstva, ustanove, ki je nedvomno pomembna za celotno celjsko območje, bo prišlo do nekaterih organizacijskih sprememb. Sedanjemu oddelku za projektiranje in urbanizem se bo pridružil močnejši razdelok za ekonomiko z elektronsko obdelavo podatkov. S tem se začneja ureničevati zamisel o ekonomskem centru. Zavod za napredek gospodarstva je bil doslej večkrat kritiziran zaradi enostranske usmeritve v projektantske in urbanistične dela. Na kritike, da dajejo premalo na področju ekonomskih analiz, načrtovanja in pri konkretnem razčlenjevanju uspešnosti različnih investicijskih posegov, pa je zavod odgovarjal, da je v svojih prizadevanjih preveč osamljen.

Pomembna naročila za projekte in analize je dobival predvsem zunaj celjskega območja. Odločitev, da območje izdela koncept dolgoročnega načrta razvoja, pa je pomembna prav za prav eno največjih del, ki se ga je zavod lotil. Večina gradiv za dolgoročno projekcijo razvoja celjskega območja je že pripravljena. Ko bo razprava o dogajanjih in predlaganih poteh razvoja regije stekla, bo najbrž pokazala tudi na pomembnejši, ki odražajo dosedanje rast in delovanje Zavoda za napredek gospodarstva. Z večjim deležem bodočega ekonomskega centra z elektronsko obdelavo podatkov znotraj organizacijskega sestava zavoda pa bo omogočena tvorna prisotnost te regije.

onalne ustanove v domačih ekonomskih dogajanjih. Pa tudi širše.

Kaj je predvideno?

Zavod bo vsebinsko, organizacijsko in kadrovsko okrepljen sedanji oddelok za ekonomiko in elektronsko obdelavo podatkov. Razširili bodo sestav nalog. Poleg statistično-analitičnega spremljanja družbenoekonomskih dogajanj, preverjanja uspešnosti investicijskih odločitev, službe statistike, analiz in izobraževanja, bodo razvili še delo na področju regionalnega načrtovanja in ekonomskega prostora. Takšna sprememba bo zahtevala dogovor o združevanju občinskih statističnih služb in tudi sredstev, ki jih bodo občine, družbenopolitične organizacije, banke in druge delovne organizacije ali skupnosti namenile za različna statistična ali analitična ugotavljanja o posameznih družbenih gibanjih in pojavih.

V okviru tega novega oddelka bodo usposobili tudi službo svetovanja za organizacije združenega dela (za računovodstvo, notranjo kontrolo, marketing ipd.), za organizacijo proizvodnje in poslovanja ter za razvoj in sanacijo delovnih organizacij.

Sedanja izrazita podjetniška usmeritev zavoda (v kar so ga sile tržne razmere in njegov položaj) dobiva celovitejšo podobno. To zamisel bi moralo podpreti celotno območje, predvsem pa združeno delo, ki lahko od kadrovsko močnega ekonomskega centra največ pričakuje. Verjetno ni naključje, da

v delovnih organizacijah tako težavo rojevajo srednjeročne in dolgoročne načrte razvoja in poslovne usmerjenosti. Vemo tudi, da je raziskovalno in razvojno delo na našem območju zelo slabo razvito. Kdo ve, koliko patentov ali izumov, izboljšav in drugih tehnoloških samonikih pobud je bilo v zadnjih letih v delovnih organizacijah na območju. Teh podatkov ni. Celo seznama raziskovalcev in delavcev v razvojnih službah nimamo. Vse to seveda stremimo k izpolnitvi, če želimo, da bi se razvijalo in intelektualnega dela, obenem pa poudarja javnost prizadevanj na področju razvojno-raziskovalnega dela. Zavzemamo se za aktivnejšo licenčno politiko. Te pa seveda ne bo, če delovni kolektivi ne bodo namenili več sredstev za razvojne in raziskovalne službe in če se ob Zavodu za napredek gospodarstva (oziroma pri predvidenem ekonomskem centru) ne bodo združevali najbolj sposobni kadri.

Ekonoski center pa ne bo usmeril svojega analitičnega dela le na področje ekonomskih gibanj. Tudi sociološke raziskave in analize morajo dobiti pomembno mesto v programu začetnih raziskav. Ali ne bi bilo zanimivo ugotoviti, kot je bilo že nekajkrat predlagano, socialno razpršenost kulturnih vplivov? Dalje — kako se je v zadnjih letih menjal samoupravni položaj delavca? Kdo je dobro obveščen v regiji, občini in delovnih organizacijah ali drugače — kako je s podružljanjem informacij? Na tem področju smo v

celjski regiji revni. Politika se mora zadovoljiti s površnimi oziroma predvsem parcialnimi ocenami posameznih problemov, pojavov in gibanj. Vse to zaokroža skromno bero prizadevanj za ureditev razmer v razvojno-raziskovalnem delu.

Obogatena poslovna usmeritev zavoda vpliva upanje. Temu občutku daje pečat razmišljanje, da se naj bi ekonomski center tesno povezal z oddelkom višje ekonomskokomerčne šole v Celju. Medsebojno sodelovanje, še posebej v načrtovanju študijskih nalog študentom in v kadrovskem izmenjevanju, bi koristila obojema. Tako kot je povsem naravno že omenjeno združevanje in povečevanje strokovnih kadrov iz delovnih organizacij celotnega območja. Če zavod pri izboru strokovnih delavcev ne bo uspel, bo otežena izvedba sedaj sprejetih nalog.

In še za nekaj gre — nova, dogovorjena usmeritev zavoda bo zahtevala širše spreminjanje odnosa do razvoja raziskovalnega dela in znanosti. Tudi več sredstev, ki jih bodo morale izdvojiti družbenopolitične skupnosti, in drugi dejavniki, ki se bodo pojavili v vlogi naročnikov za posamezne objekte. Spoznanje, da celjsko območje potrebuje zavod s tako zasnovano delovno usmeritvijo, bo pripomoglo k uveljavitvi navedenih nalog. A tudi znotraj zavoda se bodo morali vsi v polni meri prizadevati za spremenjen koncept dela.

JOZE VOLFAND

LAŠKO

DENAR IN PROSTORI

Stane Kužnik, ravnatelj osnovne šole »Primož Trubar« v Laškem je na zadnjem regionalnem posvetu o aktualnih problemih v telesni kulturi v Sloveniji med ostalimi govoril tudi o telesni kulturi in njenem položaju v laški občini.

»Pri nas predstavljajo največjo oviro za razvoj telesne kulture na vseh področjih in v vseh vrstah pomanjkanje sredstev, neustreznost prostorov in kadri. Tako v Laškem nimamo telovadnice in si pomagamo s TVD Partizan, kjer pa so večkrat seje in zato telovadbe ne more biti. Morali bi začeti z gradnjo telovadnice, pa ni sredstev. Bazen bomo verjetno

dobili čez sto let. Tudi če bi imeli kadre, jih nimamo kam dati. Zato mislim, da bo največji uspeh novega zakona o telesni kulture v Sloveniji to, da bo uredil financiranje telesne kulture predvsem v manjših, obrobni krajih, kot so na našem območju Laško, Sentjur, Slovenske konjice, Smarje itd.»

NOVI
TEDNIK

Obrt

ZIVAHNO O ZAKONU

sektorsko konferenco v torkem, 17. t. m., na širšem celjskem območju končal prvi del javne razprave o osnutku republiškega zakona o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Na tem so bila namreč v organizaciji področnega strokovnega odbora za obrt in poslovnega združenja strokovnjaki podobne konferen- v vseh občinskih središč celjskega območja. Vse konference in sploh prvi del javne razprave so ugotovili, da je bil to razgiban čas, da so obrtniki pokazali zanimanje za prihodnje ureditve obrtništva v Sloveniji, da so aktivno in podelovali v razpravi in na osnutek zakona nekaj priporočil. Vsi to je dokaz, da so življenjsko zainteresirani za bodočo pot tega dela in da si želijo ureditve problemov, ki so doslej tako ali drugače viseli v zraku.

Končan je prvi del javne razprave. S tem pa ni rečeno, da so vrata za nadaljnje razprave na osnutek zakona odprta. Razprava je odprla niz vprašanj, ki jih bo sestavljala razprava moral upoštevati in nanj dati vsaj ustrezne odgovore. Ni naključje, če se obrtniki spraševali, kaj dolgo bo veljal novi zakon. Kaj to pomeni? Bojijo se namreč večnih sprememb in različnih obravnavanj obrtniškega dela v posameznih občinah. Zeliyo si stabilizacijo in s tem tudi pravne enotnosti obravnavanja tega dela obrtniškega sektorja gospodarstva na glede na občinske meje! To pa hkrati pomeni, da naj bi novi zakon določil njihovo pot za daljšo prihodnost. Potem bo tudi delovna perspektiva jasnejša. Razumljivo je, da se je več

ji del razprave sukal okoli pogodbenih organizacij združenega dela. Gre za novo obliko združevanja in rasti obrtniškega dela. Gre pa tudi za nova vprašanja. Predvsem je razprava odprla nekaj pravnih vidikov in zato zahtevala, da naj bi bili sprejemom zakona rešeni še nekateri drugi problemi. To med drugim velja tudi za administracijo v takšni organizaciji, za vprašanje kreditov in podobno.

Tisti obrtniki, ki so ponosni na svoje delo in cenijo svojo strokovnost, so ob sodili več ali manj mlačen odnos osnutka zakona do strokovne usposobljenosti. Ne gre jim namreč v račun, da bo po novem zakonu lahko odprl zasebno delavnico nekvalificiran delavec, če bo pred tem opravil ustrezen preizkus znanja. Obrtniki menijo, da je to premaio in da bi moral novi zakon očuvati ustrezno strokovnost v vseh vejah obrtniške dejavnosti.

Kot vselej doslej je bila tudi v tej razpravi pogosto na tapeti tako imenovana popoldanska obrt. Osnutek novega zakona ji daje večje možnosti za razvoj in jo usmerja v proizvodno področje. To pa je v nasprotju s tistim, za kar je bila ta dejavnost ustanovljena. Enoten predlog je v tem, da bi popoldanska obrt morala ohraniti značaj uslužnostne dejavnosti!

Zanimiva je pobuda, ki se nanaša na sezonsko obrt. Gre namreč za predlog, da naj bi občinske skupščine lahko dovoljevale takšni obrtni delavnici večje število zaposlenih v času sezonskega dela, kot je oziroma bo z zakonom določeno. Gre za izkorišček časa in za tisto delo, ki ga takšne delavnice morajo opraviti v razmero-

ma kratkem času, ne pa skozi vse leto.

Pa tudi sicer je prvi del javne razprave opozoril na odgovornost občinskih skupščin do razvoja obrti. Občinska predstavniška telesa dobivajo z novim zakonom velike pristojnosti. Občinske skupščine bodo postale resnični usmerjevalci dela tudi na tem področju. Zato so zahtevali, da naj skupščine čim prej sprejmejo vsaj srednjeročne programe razvoja obrti na svojih območjih in da naj v njih zagotovijo tudi finančna sredstva za reševanje najbolj kritičnih vprašanj. Zahteva je utemeljena z dejstvom, da je zasebna obrt v stalnem upadanj, da je vse manj obrtnih

delavnic uslužnostnega značaja, vse manj delavcev, ki se odločajo za to smer in podobno. Gre za konkretno politiko in jasne cilje, gre za odnos občinskih skupščin do obrti na sploh. Ta pa se lahko kaže v najrazličnejših odtenkih.

Za konec še to — prvi del javne razprave o osnutku republiškega zakona o osebnem delu je razčistil prenekatero nejasnost, ki so pred tem po nepotrebnem razburjale duhove. Vprašanje je postavil na svoje mesto, s tem pa tudi odprl perspektivno pot.

M. B.

Žalec

VEČ SREDSTEV

Člani občinske konference Zveze komunistov v Zalcu so se v ponedeljek sestali na VII. redni seji konference, ki je bila v celoti posvečena notranjim organizacijskim vprašanjem Zveze komunistov v žalski občini.

Komisija za organiziranost in razvoj je predložila konferenci poročilo o gibanju članstva v lanskem letu ter v prvem tromesečju letošnjega leta, poleg tega pa je bil podan tudi predlog dopolnitve statutarnega sklepa o organiziranosti Zveze komunistov v žalski občini. Kot je razvidno iz poročila omenjene komisije, je bilo v analiziranem obdobju v ZK sprejeto skupno 79 novih članov, kar nekaj nad 9 odstotkov v primerjavi s celotnim članstvom. Medtem

ko so v nekaterih organizacijah ZK sprejemanju v minullem obdobju posvečali veliko skrb in pri tem dosegli tudi pomembne rezultate, pa so po drugi strani na območju žalske občine tudi take organizacije ZK, ki niso v tem obdobju opravile niti enega sprejema. Ker pa je v tem času, ki ga zajema poročilo, žalsko občinsko organizacijo ZK zapustilo 70 članov (15 izstopov, 16 izključitev in 39 izbranih iz evidence) se številčno stanje seveda ni bistveno spremenilo. Skupno je v žalski občini trenutno 969 članov Zveze komunistov.

Med zaključki, ki so bili izoblikovani v zvezi s to problematiko, velja posebej omeniti to, da so si zadali nalogo, da v predstojećem obdobju

ju povečajo število članstva za najmanj 20 odstotkov, pri čemer bodo še posebno skrb posvetili mladim ter neposrednim proizvajalcem.

Na konferenci so obravnavali še poročilo o idejno političnem izobraževanju komunistov, pri čemer so bili v pravkar minuli izobraževalni sezoni doseženi pomembni rezultati. Člani občinske konference so na VII. seji konference izvolili tudi delegata za IV. konferenco ZKJ. Izvoljena sta bila FRANC JELENKO iz Slovenskih Konjic ter ROBERT HALZER iz Hrastnika. Poleg tega pa je žalska občinska konferenca enoglasno podprla predlog, da se tovariša TITA izvoli za dosmrtnega predsednika Zveze komunistov Jugoslavije.

Železarna Štore

GRADILI BOMO!

Četudi je bil ponedeljekov razgovor o gradnji rekreacijskega središča pri Mlinarjevem Janezu na Teharjih več ali manj informativnega značaja, so štorski železarji že na njem dobili tisto, kar so iskali, namreč družbeno podporo za ureditev svojega načrta.

V Štorah so se odločili za graditev rekreacijskega središča na Teharjih, odločili so se za nadaljnje izvajanje tistega načrta, ki bi ga lahko postavili pod skupni imenovalec skrbi za delovnega človeka. Ne gre za konkurenco drugim podobnim objektom, gre za tisto, kar želijo in morajo dati svojim delovnim ljudem in vsem drugim, pri katerih mlade ne kaže prežeti, da bi imeli tudi med svojim proizvodnim in izobraževalnim delom vse pogoje za oddih, razvedrilo in zdravje. Tako bodo imeli tudi na delovnem mestu v železarni in v šolah zdrave in sposobne ljudi.

Odločitev v Štorah, ki je stara približno dve leti, moramo uvrstiti v okvir tistih prizadevanj in del, ki so jih prizadevalni železarji že opravili ne samo pri nenehnem izboljševanju in modernizaciji proizvodnega procesa in za to odpiranju novih obratov, marveč prav tako na področ-

ju družbenega standarda. Rekreacijski center je samo nadaljevanje te skrbi. Železarji v Štorah se lahko pohvalijo, da so v kraju, kjer delajo in večinoma tudi živijo, zgradili več športnih igrišč in drugih objektov, strokovno šolo, 850 stanovanj, uredili nove prostore in naprave za družbeno prehrano, postavili počitniške domove na Svetini in ob morju, itd. Zdaj hočejo naprej. V programu imajo ureditev središča pri Mlinarjevem Janezu. Načrt zajema pokriti plavalni bazen in letno kopališče s tremi bazeni, od katerih bo imel eden olimpijske mere. Poleg tega bodo uredili še druge objekte in igrišča, ki sodijo k takšnemu središču, povečati sedanjo restavracijo in podobno.

K odločitvi za uresničitev takšnega načrta jih je privela tudi topla voda, ki je imajo dovolj. To je očistena voda, ki je na razpolago že pri temperaturi okoli 50 stopinj Celzija. Razumljivo je, da jo bodo mešali s hladno. Ta prednost namreč močno pocenjuje celotno investicijo. Vode iz železarne je torej dovolj ne samo za zimski bazen, marveč tudi za vse tri odprte. Zaradi tople vode v njih pa bo tudi sezona kopanja neprimerno daljša.

Ko so štorski železarji razgrnili svoj načrt, so hkrati povedali, da bodo šli v njegovo uresničitev. Delo bo teklo etapno. V prvi fazi bo bržčas na vrsti olimpijski odprti bazen. Tudi načrt je tak, da je etapno delo možno.

Z razgrnitvijo načrta pa so hkrati hoteli dobiti družbeno verifikacijo, potrdilo, da ravnajo prav. To so dobili in takšno podporo bodo dobili tudi v prihodnje, saj gre za načrt, ki mora uživati vse simpatije, čeprav gre v nekaterih vidikih tudi za določeno vsklajevanje, še zlasti ker presega krajevne meje.

Kot vse kaže, se bodo prvi del lotili kmalu oziroma letos in jih potem nadaljevali v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Prve in hkrati nepopolne ocene pravijo, da bi za ta dela potrebovali okoli poldrugo milijardo starih dinarjev. To ni veliko!

Štorski železarji so s svojo odločitvijo presenetili in dokazali, da so ljudje akcij in konkretnega reševanja aktualnih vprašanj. Zato si tudi s tega vidika zaslužijo priznanje in podporo.

NOVI tednik

Tehniki govorijo

KLJUB VSEMU LEPO

Vinka Strelec

Tokrat smo se ustavili v Sentiurju. JOZICA STRELEC, kmetijski tehnik, v podjetju od avgusta lanskega leta: »Že štiri leta me je veselilo delo v kmetijskem krožku, zato sem se tudi odločila za ta poklic. Predvsem delam na merjenju podzemnih vod. To sicer ni pravo področje dela, pa ga bom dobila v bližini prihodnosti. Gradimo nov obrat — barvarstvo — kjer bo tudi laboratorij za barvanje. Stipendijo sem imela v Alposu, ker so v perspektivi predvidevali nov obrat in potrebovali kadre. Tam lahko delala bolj siste-

Vinka Črepinšek

matično, več bo praktičnega dela, kar me veseli. VINKO ČREPINŠEK, strojni tehnik, v podjetju dve leti: »Vedno me je veselilo tehnični poklic, delo s stroji, zato sem šel v tehnično šolo. V Alpos sem prišel zato, ker sem vedel, da je to dobro podjetje. Sem konstruktor na trgovinski opremi. Moje delo je predvsem razporeditev naših standardnih trgovinskih elementov, poleg tega pa še rišem nestandardne elemente, ki spadajo v lokal. Sprva je bilo na delovnem mestu malce težko, pa sem se kmalu vživljal. MARJAN RASTOČNIK, strojni tehnik, v podjetju 4

Marjan Rastočnik

leta: »Že v osnovni šoli sem imel veselje do tehnike, strojev, risanja. Vsa štiri leta sem tudi imel stipendijo Alposa. Zdaj sem samostojni tehnolog za pohištvo. Ukvarjam se z normiranjem in specifikiranjem raznih artiklov. V šoli sem dobil precej znanja, vendar celotno delo spoznavam v praksi. Vsak začetek je težak, ko še nisi spoznan z delovnimi procesi. Mislim, da lahko podjetju damo dovolj, saj imamo za to dovolj možnosti. Izredno študiram na višji šoli, študij pa mi je omogočilo podjetje. »

tv

Kako daleč s stabilizacijo

OGROŽENA MODERNIZACIJA?

Dejstvo, da so se delovne organizacije celjskega območja intenzivno vključile v izvajanje stabilizacijskih nalog, ni ostalo brez pozitivnih rezultatov. Likvidnost, kot eden osrednjih in najtežjih problemov, se je močno izboljšala, kar je nedvomno razveseljivo.

Kljub temu pa se nahaja precejšnje število delovnih organizacij celjskega območja pred resnimi težavami, ki jih kaže nemudoma reševati. Nekaj teh problemov je take narave, da jih lahko rešujejo v delovnih organizacijah sami, nekaj pa jih je odvisno od sistemskih ukrepov. Terjatve, stare nad 90 dni, so vsekakor previsoke, prav tako pa predstavljajo resen problem lastna obratna sredstva, ki jih morajo delovne organizacije oblikovati na podlagi lani sprejetega paketa ukrepov. Tu pa je precej težav.

LIKVIDNOST JE BOLJŠA

Dejstvo, da se je likvidnost naših delovnih organizacij izboljšala, je po eni strani rezultat novih in poostrenih gospodarskih predpisov, v še večji meri pa je to odraz aktivnega dela organizacij Zveze komunistov, drugih družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov tako v občinah kot v organizacijah združenega dela. Ti dejavniki so na mnogih sestankih obravnavali nastalo situacijo, opozarjali na pomanjkljivosti ter predlagali ukrepe.

Kot neposreden rezultat prizadevanj je dejstvo, da so se terjatve do kupcev zmanj-

šale, da so nehale naraščati in se ustale, prav tako pa so tudi obveznosti do dobaviteljev manjše in ustaljene. Z boljše izterjavo je gospodarstvo celjskega območja sprostil 708.901 tisoč dinarjev, kar je skoraj neverjetna vsota. To pa je seveda omogočilo, da je gospodarstvo sposobneje redno poravnati svoje obveznosti. Pomembno pa je zlasti to, da skoraj ni več blokad žiro računov delovnih organizacij. Medtem ko je bilo v sredini lanskega leta še vedno 18 podjetij, ki so bila blokirana (nekatera tudi za izredno dolga časovna razdobja), pa je njihovo število v letošnjem marcu padlo vsega na dve podjetji. Pri tem velja opozoriti na to, da je opasen pozitiven premik tako

glede višine blokiranih sredstev, kot tudi trajanja blokad, in da je to vprašanje praktično postalo neaktualno. To je brez dvoma pomemben dosežek.

TERJATVE NAD 90 DNI — PROBLEM

Kljub temu, da so organizacije združenega dela izboljšanje poslovnih rezultatov v 25 odstotkov vseh terjatev, nekaterih delovnih organizacijah vplivalo previsoko stanje nad 90 dni starih terjatev. Koncem decembra lanskega leta je imelo na našem območju kar 167 organizacij združenega dela za 545.508 ti-

soč dinarjev takšnih terjatev, od katerih je bilo treba odpisati 12,5 odstotka vseh terjatev, tako da so dejanski odpisi znašali 68.191 tisoč dinarjev. Stanje na tem področju pa se bo še zaostrovalo, saj je znano, da bo treba v letošnjem letu ob vsakem periodičnem obračunu odpisati po šale terjatve, pa je na poslabšanje bo konec marca stanje tako, kot je bilo ob koncu leta 1972, potem se bodo odpisi podvojili. Pri tem pa je treba upoštevati, da je tak odpis za organizacijo združenega dela hud udarec. Saj je znano, da pri tem ne gre le za odpis celotnega dohodka in s tem v zvezi za zmanjšanje vseh drugih elementov delitve, temveč ostanejo pri tem vsi stroški enaki, znižajo pa se dohodek, ostanek dohodka in kalkulativni osebni dohodki. Zaradi tega se kaj hitro lahko primeri, da se bo ta ali ona organizacija združenega dela znašla pred dejstvom, da posluje z izgubo!

POZOR NA OBRATNA SREDSTVA

Nič manj problemov pa ni-

majo naše delovne organizacije z oblikovanjem lastnih obratnih sredstev, kot jim to nalagajo lani sprejeti predpisi. Pomankanje obratnih sredstev je še vedno osrednji problem našega gospodarstva. Zato je razumljivo, da so o tem govorili tudi na 39. seji Predsedstva ZKJ. Opozoriti velja, da je med sklepi te seje zapisano tudi to, da je skrb za formiranje lastnih obratnih sredstev oziroma samofinanciranje gospodarstva ena važnih in stalnih nalog komunistov v organizacijah združenega dela. Delovne skupnosti, ki hkrati s povečevanjem obsega poslovanja ne bodo povečevale obsega lastnih obratnih sredstev, ne bodo mogle biti ocenjene kot dobri gospodarji, saj prizadevanja ne gredo v korak s cilji stabilizacije.

Na našem območju je po zaključnih računih za lansko leto kar dvajset delovnih organizacij, kjer jim manjkajo lastna obratna sredstva. Tako stanje pa seveda lahko povzroči resne težave. Znano je namreč, da organizacija združenega dela, ki nima potrebnih lastnih obratnih sredstev, ne more izvajati nikakršnih investicij, niti ne more uporabljati svoje lastne amorti-

zacije, dokler ne pokrije njakajočih obratnih sredstev. To pa lahko doseže le s jetjem dolgoročnega kredita. Kako je z možnostjo začetke kreditov za obratna sredstva, pa v naših organizacijah združenega dela preprosto vedo! Samo po sebi je razumljivo, da tako stanje lahko prepreči prepotrebno modernizacijo proizvodnje, njeno razširitev. To so stvari, o katerih morajo v organizacijah združenega dela stalno razmišljati, če se hočejo ogniti resnim težavam.

Po eni strani so v organizacijah združenega dela že segli pomembne rezultate pozitivne premike pri stabilizaciji našega gospodarstva po drugi strani pa so še dno odprta nekatera težava resna vprašanja, ki jim je potrebno v predstojećem obdobju v izogib hudim posledicam, nedvomno posvečati družbeno pozornost in skrb. Vodstveni delavci, samoupravni organi in družbeno politične organizacije imajo težko odgovornost, ki se prav gotovo ne bo mogla izogniti drugače kot z resnim delom in krepek zastavljenimi akcijami na vseh ravneh.

BERNI STRMČEN

Ob prekinitvi dela v RLV

ZAHTEVE IN METODE

Rudarji Rudnika lignita Velenje so pretekli teden za en dan prekinili delo. Neposreden vzrok za prekinitev dela so bili osebni dohodki ter tudi nekateri drugi nerešeni problemi, ki tarejo rudarje velenjskega rudnika.

V zvezi s tem se je sestala tudi konferenca Zveze komunistov Rudnika lignita Velenja, ki je analizirala nastalo situacijo ter sprejela sklepe. Ti so rudarje pomirili, da so se le-ti v soboto zjutraj že vrnili na redno delo.

Postavlja se vprašanje, če je pri nas dejansko nemogoče, da bi ustrezni republiški in zvezni organi hitreje reševali nekatere probleme, kajti nepotrebno zavlačenje čisto povzroča hude preglavice ravno tistim, ki sami občutijo posledice prepočasnega reševanja določenih sistemskih vprašanj.

Komunisti Rudnika lignita Velenje so na izredni konferenci analizirali stanje v svoji delovni skupnosti ko so rudarji prekinili delo. Takoj uvodoma velja opozoriti, da so bili člani Zveze komunistov enotni v oceni, da je prekinitev dela kot metoda razreševanja tudi najbolj perečih problemov nesprejem-

ljiva in pomeni udarec celotnim družbenim prizadevanjem po še hitrejšem razvijanju našega samoupravnega družbenega sistema.

Izhajajoč iz zahtev rudarjev po višjih osebnih dohodkih in ureditvi nekaterih socialnih in notranjih delovnih odnosov, so komunisti RLV ugotovili, da se je njihova delov-

na skupnost znašla v dokaj težavni situaciji, ko je Zvezni izvršni svet sprejel odlok o maksimiranih cenah premoga. Ker ima RLV sklenjeno dolgoročno pogodbo z dvema največjima odjemalcema premoga, to je Termoelektrarno Soštanja in Toplarno Ljubljana ter v tej pogodbi določeno tudi tako imenovano drsečo formulo za vsakoletno oblikovanje prodajne cene premoga (odvisno pač od posameznih strukturalnih stroškovnih prvin), ni mogoče doseči akumulacije, ki bi kolektivu trajno zagotavljala ustrezne osebne dohodke ter potrebna sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Člani Zveze komunistov so podprli tisti del upravičenih zahtev rudarjev, v katerih so se le-ti zavzemali za ustrezno sistemsko ureditev vprašanj trajnejšega značaja. Pri tem pa so ostro obsodili delovanje posameznih skupin, ki so prekinitev dela poskušale izkoristiti tudi za uveljavljanje nesprejemljivih zahtev. Zato so na konferenci sklenili, da bodo komunisti predložili rudarjem, do kod je možno uresničiti njihove zahteve, istočasno pa bodo preprečili razdiralno delo posameznikov, ki so z demagoškim nastopanjem zavajali delavce. Sklenili so, da se rudarjem za 20 odstotkov povečajo takojmenovani jamski do-

ustreznih republiških dejavnikov pa bo mogoče ustrezno rešiti tudi vprašanje tretiranja sobotnega oziroma nadurnega dela. Od tega naj bi bili rudarji v bodoče deležni tudi bonitet iz zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja.

Ob tem pa se seveda samo po sebi vsiljuje vprašanje, kako je mogoče, da skoraj dve leti predstavniki rudnika ob polni podpori tudi občinskih dejavnikov niso mogli z uveljavljenimi argumenti prepričati ustreznih republiških institucij po ureditvi vprašanja sobotnega dela. Sedaj pa, ko so rudarji s pritiskom v obliki prekinitve dela ostro nastopili, je bilo dano zagotovilo, da bo problem uspešno rešen. Gre namreč za to, da so rudarji ob sobotah delali zgolj zaradi tega, da bi ublažili povpraševanje po premogu, zaslužek tega dela pa se jim doslej ni upošteval niti pri pokojninah niti pri bolezninah. Dejstvo, da je bilo mogoče v roku 24 ur doseči zagotovilo, da bo problem rešen, nedvomno kaže na to, da smo pri urejevanju določenih sistemskih vprašanj čestokrat premalo učinkoviti oziroma da vse predolgo traja, preden se neka zadeva ustrezno reši. Prekinitev dela kot oblika pritiska za urejevanje določenih problemov je v naših samoupravnih socialističnih družbenih odnosih neopremljiva in vnaša v naša prizadevanja zgolj negativne posledice. Po drugi strani pa se seveda samo po sebi vsiljuje vprašanje, kako to da nekaterih stvari pač ni mogoče prej ustrezno urediti, dokler v taki ali drugačni obliki ne prerastejo v politični problem. To pa je družbeno škodljivo. Takim primerom se moramo v bodoče izogibati.

Se bomo iz tega vsaj nekaj naučili?

Cinkarna

STARTA

Ce bo šlo vse po sreči, bo v celjski Cinkarni že v prihodnjih dneh stekla proizvodnja v novi tovarni titanovega dioksida. Uradna otvoritev tovarne bo kasneje. Cinkarna pa z začetkom proizvodnje titanovega belila sklenila naložbo, ki ima svoj izvor v letu 1968. Takrat je vzhodninemški partner (jutri bo pet let od podpisa pogodbe) sprejel obveznost, da bo sodeloval z ustreznim deležem v 50 milijardni investiciji. Torej gre v cinkarniškem primeru za sodelovanje tujega kapitala z vzhoda, kar je v naših gospodarskih odnosih s tujino redkost.

Izgradnja nove tovarne je trajala štiri leta, kar dokazuje našo staro slabost pri takih naložbah. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in nejasnosti glede položaja in usmeritve Cinkarne, pa tudi neurejenosti v naših gospodarskih gibanjih, je delo zastajalo. Naložba pa še vedno ni dokončna, saj pomeni predvsem začetek intenzivne preusmeritve Cinkarne v kemijo. Mi ne ukinjamo metalurgije. Toda poleg nje bomo odločneje razvijali kemijo in grafiko. Zavedamo se, da se moramo postopno preusmeriti iz bazne industrije in v naš proizvodni usmeritvi bolj poudariti predelavo. Kombinacija bazne industrije in predelave nam zagotavlja boljši prodor na tržišče. Finalnih proizvodov je v našem asortimentu premalo, je je dejal Franjo Klinger, direktor Cinkarne. Tovarna titanovega dioksida bo dala 25 tisoč ton titanovega belila, ki ga potrebujejo proizvajalci barv, lakov, plastike, papirja, gum, emajlov in drugi. Polovico proizvodnje bo dobil vzhodnonemški partner, 5 do 6 tisoč ton belila bodo izvozili, približno toliko pa prodali na domačem tržišču. V Cinkarni predvidevajo letos in prihod-

nje leto precejšen porast družbenega proizvoda. Ena v izvozu. Naložba se bo o karni in celjskemu gospodarstvu obrestovala in ji prišla mogla k uspešni sanaciji, je že lani dala prve spodbudne rezultate.

»Vendar pa je vse odvisno od gibanj na trgu in od spodarskih ukrepov. Pogled sedaj smo spet v težkem položaju. Zaradi izrednega raščanja cen cinka na svetnem tržišču (Cinkarna ga ne uvozi okrog 18.000 ton), se nam sedaj dogaja, da dražje kupujemo surovine kot pa je cena tega proizvoda. Zvezni organi so gluh na naše prošnje glede usklajevanja cen cinkarniških proizvodov z gibanji na svetovnem tržišču. Z devalvacijo bomo ogromno izgubili in če ne do sprejeti ustreznih ukrepov nam obeta izguba. Omi moram še eno — dokler smo v Jugoslaviji proizvajali titanovega dioksida, je carina na uvoz tega proizvoda. Sedaj, ko imamo domačega producenta, pa postane uvoz svoboden. Vse te aktivne razmere vplivajo na gospodarski položaj.« P njuje, z neprikrito nejevoljo cinkarniški direktor.

Na vprašanje, kdaj Cinkarna ne bo več problem v ljuskem gospodarstvu, je njo Klinger poudaril, da nekateri preveč alergični njihov kolektiv. V zadnjih tih so precej dosegli. Na težavam in problemom znotraj tovarne trudili, so nove tehnološke rešitve uresničevali proizvodne meritve in tudi močno povišali osebne dohodke. V karni ne mislijo odnehati. Zadnji gospodarski resnično obetajo, da kljub neugodnemu sedanemu položaju zaradi cen Cinkarna postopno ven izplaval iz večletnih

VOJNIK

DRAMSKA REVIIJA

V ponedeljek se bo v Vojniku začela letošnja občinska dramska revija, na kateri bo sodelovalo sedem dramskih skupin in krožkov. Na otvoritvenem večeru se bodo predstavili dijaki Centra za blagovni promet iz Celja z recitalom Aškerčeve poezije »Stara pravda« in Gimnazija Celje z Gogoljevim »Revizorjem.« V naslednjih dneh bodo uprvoorili: Svoboda Pesje delo Toneta Partličja »Tolmun in kamen«, Amatersko gledališče Velenje Mrozkovo komedijo »Policaija«, Prosvedno društvo »Zarja« iz Trnoveljske mladinske igre »Pogumni krojač« in dramo Mihe Remica »Delavnica oblikov«, Amatersko gledališče »Zelezars« Celje — Store komedijo Ovetka Golarja »Vdova Roš-

linka« in Prosvedno društvo »France Prešeren« Vojnik Petričovo komedijo »Vozel«. Najboljša predstava, ki jo bo izbrala posebna komisija, bo lahko sodelovala na republiški dramski reviji.

ZALEC

RAZPIS ZA PRIZNANJA

Občinska konferenca ZMS Zalec bo ob dnevu mladosti podelila priznanja mladim družbenopolitičnim delavcem in mentorjem, ki delujejo skoraj na vseh področjih pri vzgoji mlade generacije. Kandidate lahko predlagajo aktivisti zveze mladine, vodstva mladinskih specialnih organizacij, društva in odredi. Upoštevani bodo predlogi, ki bodo na OK ZMS prispeli do 10. maja 1973.

NOVINAR: M. SREČKO LAVBIC

Šmarje

KAKŠNA ŠOLSKA MREŽA?

Pred dnevi se je sestal svet šolstva, kulturo, prosveto in telesno kulturo občine Šmarje pri Jelšah. Navzoči so bili tudi predstavniki temeljnih izobraževalne skupnosti, občinske konference socialistične zveze, predsednik občinskega podpredsednik občinske skupščine predstavnik Zavoja za šolstvo SRS iz Celja in nekateri ravnatelji osnovnih šol. Razpravljali so o dolgoročni ureditvi šolske mreže v šmarnski občini. Vsa razprava je izhajala iz uvodne ugotovitve, da je šolska mreža v šmarnski občini najslabše urejena v vsej celjski regiji.

Prvi program razvoja šolske mreže v občini so sprejeli že leta 1964. Od takrat dalje je že jasno, da je v šmarnski občini potrebnih šest centralnih osnovnih šol. Ta program je skupščina občine ponovno sprejela leta 1967, ko so se občani odlo-

čili za prvi samoprispevek za šolstvo. Toda predvsem zaradi objektivnih pogojev, delno pa tudi zaradi čisto subjektivnih sil, ni bilo storjeno vse, kar bi bilo mogoče.

Vsi razpravljalci so tudi na tem sestanku jasno poudarjali zahtevo, da je treba šole urediti tako, kakor je najbolje za uspešen razvoj otrok. Vsem je bilo jasno, da je prva korist otrok, šele nato so na vrsta razne objektivne in subjektivne težave. Toda kakor hitro je bilo treba konkretno odločiti o združitvi posameznih šol, so se jasno pokazale subjektivne zaviralne sile. Še najbolj trezno so stanje presojali ravnatelji šol Vinski vrh, Rogatec, Podčetrtek in Kozje.

Po večurni razpravi je svet za šolstvo v razširjeni sestavi sklenil, da je treba narediti že do jeseni naslednje: 5. razred osnovne šole Vin-

ski vrh se prešola v osnovno šolo Slivnica, nato pa postopno vsi višji razredi. Istočasno pa se prešola del otrok iz Loke in Dobrine v Podčetrtek. O teh šolah je potrebno doseči dokončen sporazum z občino Sentjur pri Celju, ki je zadnje čase pokazala mnogo razumevanja za razreševanje teh problemov. Na področju prešolanja Kostričnice v Rogaško Slatino letos ni objektivnih pogojev za tako akcijo, predvsem zaradi tega, ker ni urejena cesta in ker ni na razpolago avtobusa. Ker osnovna šola Rogatec lahko takoj sprejme en oddelk ali dva iz Dobovca, je treba preučiti vse pogoje, da bi jeseni prešolali v Rogatec šesti razred. S tem se v Rogatcu ne bi povečalo število oddelkov. Svet za šolstvo prav tako predlaga, da se z novim šolskim letom upravno in pedagoško združita osnovni šoli Kozje in

Lesično, vendar pa v tem primeru otrok ne bi prešolali, ampak bi na obeh šolah ostali višji razredi. O takojšnjem prešolanju višjih razredov osnovne šole Pristava v Podčetrtek bo sklepala skupščina občine na podlagi strokovnega mnenja zavoda za šolstvo SRS.

Na seji so razpravljali tudi o kriterijih za ravnatelje šol ob letošnji reelekciji. Reelekcija namreč zajame kar deset šol v občini. Sklenili so, da je poleg pedagoških sposobnosti treba upoštevati predvsem moralno politične lastnosti kandidatov.

Svet je sprejel tudi predlog aktivna zveze komunistov prosvetnih delavcev, da se osamosvojita posebna šola in vrtci. Zato bo občina razpisala prosta delovna mesta ravnateljev teh dveh ustanov.

JOŽE LIPNIK

60 LET CVETA PELKA

V ponedeljek bo dopolnil 60 let Cveto Pelko, v Celju in na vsem celjskem območju dobro znan in ugleden družbenopolitični delavec, ki je na jesen svojega življenja niser nekoliko na slabšem s travjem, ne pa tudi pri noji družbeni angažiranosti.

Od takrat, ko se je pred šestimi desetletji rodil v družini malega kmeta na Dolenjskem, ko je kot otrok občutil pomanjkanje, ko je kot delavec v gozdu in na žagi spoznaval krivice, je jubilat nenehno zorel v revolucionarja, človeka zvestega marksistični misli, da je svet treba spremeniti z bojem in delom. Nič nenavadnega ni, da se je že leta 1941 vključil v osvobodilno gibanje, najprej kot aktivist, pozneje pa v raznih enotah partizanske vojske opravljal predvsem politične, komisarske dolžnosti.

V Celje je po prihodu iz armije prišel za kadrovnika. Po opravljeni partijski šoli je bil nekaj časa v Ljubljani kot instruktor pri glavnem odboru OF, kot referent

za kadre pri CK ZKS, od tam pa se je ponovno vrnil v Celje. Bil je tajnik celjske mestne občine, dolga leta sekretar občinskega komiteja ZKS in predsednik SZDL, bil je podpredsednik okrajnega ljudskega odbora, dlje časa predsednik ZB v celjski občini in nazadnje direktor muzeja NOV. V tem svojstvu se je tudi upokojil. Vendar upokojitve za Cveto Pelka ne pomeni, da bi se oddaljil od družbenih problemov. Kot prekaljen komunist vodi časno razsodišče pri občinski konferenci ZKS, v organizaciji ZB NOV pa je na čelu komisije za socialna in zdravstvena vprašanja. Njegova tankočutna človečnost, razumevanje za človeka, predvsem pa revolucionarna čvrstost, je še kako do-

brodošla, prav tako njegove bogate izkušnje. Iskrene čestitke in še na mnoga leta!

J. Kr.

T. KNEZ - ABRAHAMOVEC

Minuli teden je dopolnil 50 let življenja Tone Knez, referent za vojaške zadeve pri skupščini občine Laško, sicer pa na vseh straneh vpreženi družbenopolitični delavec v tej občini. Rojen je bil 13. aprila, leta 1923 v Lahomnem. Število trinajst je zanj nekam simbolično, saj smo pri analizi njegove družbene aktivnosti našli 13 voljenih funkcij, ki jih opravlja, večino teh že leta. Naj naštejemo le pglavitne. Je predsed-

nik občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij v občini, predsednik krajevne skupnosti Marijagradec in hkrati predsednik organizacije ZB v tej skupnosti, sekretar organizacije ZK v občinski upravi, član medobčinskega odbora sindikata družbenih služb, član izdajateljskega sveta Novega tednika itd. Je že leta starešina na kmečki ohceti ob praznikih »Piva in cvetja«, sicer pa organizator in du-

ša te folklorne manifestacije. Pri teh svojih funkcijah in odgovornem delu pomaga kmetovati svoji ženi na malem posestvu.

Tone Knez, ki sta ga dobrovoljnost in delavnost obkrožila z ugledom, obilico dobrih prijateljev in tovarišev, svoja leta dobro prikriva, čeprav se v tej smeri ne trudi. Občani mu želijo, da bi bil tudi v bodoče tako uspešen, predvsem pa da bi mu dobro služilo zdravje. —ec.

JANEZ MEGLIČ

Ves čas sem bil prepričan, da ga poznam in mi teh vrstic o Janezu Megliču pravzaprav ne bo težko napisati. Pa sem kar

naenkrat stal pred tisoč vprašanji. Ga sploh dobro poznam, sem se spraševal? Pravzaprav ga poznam in takšnega kot ga poznam iz skoraj vsakodnevnih srečanj, vam ga tudi predstavljam.

Polnih sedemnajst let mineva, ko je Janez Meglič, kot mlad učitelj prišel v žalsko občino. Nič čudnega torej, če ga njegova današnja govorica prav nič ne izdaja, da je doma iz okolice Ptuj. Popolnoma se je uživel v novo okolje, se spoznal in spoprijatelžil z novimi ljudmi, ki so v njem spoznali dobrega, poštenega, prevdarnega ter vestnega delavca. Kot mnogi učitelji njegove generacije se je tudi Janez Meglič aktivno vključil v družbeno politično, dokler končno ni opustil svojega poklica in zašel v drugo, še odgovornejše delo. Opravljal je številne družbene funkcije. Ljudje so ga spozna-

vali in mu zaupali vedno nove in nove dolžnosti. Poleg tega, da opravlja odgovorno delo načelnika oddelka za splošne zadeve pri skupščini občine Zalec, ima še vrsto družbenih funkcij. Največ svojega prostega časa, ki pa ga ima pravzaprav presneto malo, posveča kulturno prosvetnemu delu. Nič čudnega torej, če je že vrsto let predsednik občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Zalec. Poleg tega je tudi član odbora žalske Svobode in aktivno deluje pri pevskem zboru. Petje mu je sploh zelo pri srcu, zaradi tega so ure, ki jih prebije s sotovariši na pevskih vajah, prava sprostitve po napornem delu.

Občani žalske občine pa so Janezu zaupali tudi poslanske dolžnosti, saj je že nekaj let poslanec kulturno-prosvetnega zbora republiške skupščine. Ena izmed bistvenih odlik nje-

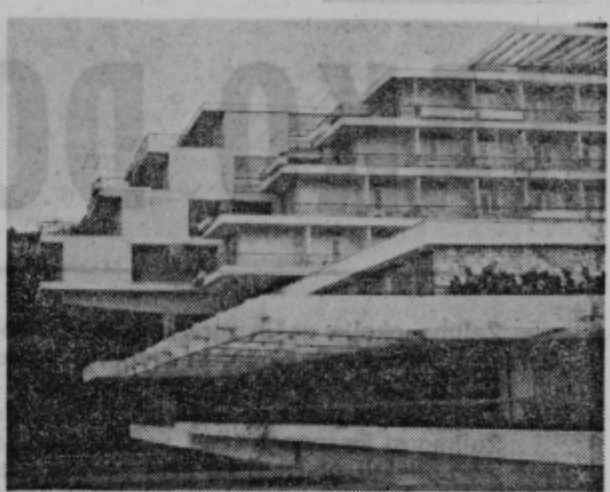
obrazi

gove osebnosti je prav gotovo njegov odnos do ljudi. Zelo rad je med njimi. Redno se udeležuje zborov občanov, rad pojasnjuje ljudem stvari, ki jih zanimajo ter odgovarja na njihova vprašanja. Pri vseh številnih in odgovornih dolžnostih (mnogih niti našli nismo!) pa mu seveda v veliki meri zmanjkuje časa za svoje privatno življenje in za družino. Vedno in povsod so najprej drugi, nato šele sam. Problemi drugih so mu stalno pred očmi in ves se jim posveča, kadar je rešitev tega ali onega vprašanja odvisna tudi od njegovega dela.

Nič čudnega torej, če je pri ljudeh priljubljen, če mu zaupajo, to pa je prav gotovo veliko, mnogo...

B. S.

turizem

Detajl enega izmed hotelov v Mlinih, nekaj kilometrov južno od Dubrovnika, ki prav tako dopolnjuje našo veliko turistično izvozno industrijo

PRED REKORDOM

»Dirka« vzdolž jadranske magistrale z bežnim obiskom nekaterih otokov, ki jo je za časnikaarje in predstavnike potovalnih agencij pred kratkim organiziral dubrovniški Atlas in ki je s posredovanjem celjskega Izletnika vključila v svojo vrsto tudi člane naše redakcije, je pokazala, da je tista veja naše industrije, ki daje najbolj žlahten priliv deviznih sredstev, pripravljena na rekordni dosežek. Turistična industrija je tik pred startom. Napovedi za letošnjo sezono so izredne. Le črne koze ali nesmiselno navijanje cen lahko opravi svoje.

Turistični rekord je pred vrati. Hoteli A in visoke B kategorije, ki so hkrati tudi čudovita igra arhitekturnih dosežkov, so zvečine prodani. To velja za glavno sezono. Njihove kapacitete so kupili tuji gosti. V teh obratih turistične industrije bo julija in avgusta malo domačih gostov. Ni naključje. Cene so pač takšne, da jih premorejo le debele denarnice. Tu in tam dosežejo tudi po 300 dinarjev in več na dan. Toda, teh cen nihče ne računa v dinarjih. Zanje je le dolar spodbudna valuta.

Kaže, da je bitka za tujega gosta v času glavne sezone dobljena. Odtod tudi optimizem za letošnjo sezono. Hkrati s tem pa se bje borba za domačega gosta, ki naj bi bil stalnejši gost v tako imenovani pred in po sezoni pa tudi v zimskem času, zlasti tam, kjer imajo pokrite baze. Glavna sezona je prekratka, da bi lahko zadovoljila vse nosilce turističnega dogajanja. Treba jo je podaljšati in v njej odpreti vrata domačemu gostu.

Prizadevanja na tem področju so očitna in spodbudna hkrati. Vabljuje so cene, mikavne pa so tudi druge ugodnosti. Cene v pred in po sezoni so tudi v hotelih A in B kategorije znosne za povprečne žepa. V času glavne sezone so vabljuje še nekatere njihove depandanse. Ne glede na to pa je zanimivo nekaj; precej manj plačate za penzijske usluge v primeru, če jih naročite pri Atlasu oziroma pri celjskem Izletniku. (Morda še kje?) O tem so se udeleženci »dirke« prepirali na vsakem koraku. Gost, ki sam zaide v hotel, bo plačal več, kot če pride organizirano preko turistične poslovalnice!

Na obali in na otokih pa niso samo betonski hoteli visokih kategorij. Tu je še več drugih objektov, počitniških domov in obratov, ki tudi v času glavne sezone nudijo svoje usluge po zmernih cenah. O nekaterih takšnih postojankah bomo v naslednjem obdobju pisali tudi na tem mestu.

ATOMSKE SO ZAŽIVELE

Medtem ko Golte še vedno vabijo smučarje, so v Atomskih Toplicah pri Podčetrtku že začeli z novo sezono. Prvo nedeljo v aprilu so imeli že okoli 600 gostov, ob delavnihkih pa so že v tem času našli po okoli sto kopalcev na dan in več. Tudi tu računajo, da jim bo letošnje leto prineslo rekordno boro, tako pri številu kopalcev kot nočitvah.

OBISK IZ GRADCA

V organizaciji celjske turistične zveze je v soboto prišla na obisk skupina graških novinarjev ter predstavnikov tamkajšnjih potovalnih uradov. Obiskali so Dobrno, Atomske Toplice in Rogaško Slatino. Hkrati s tem dogodkom, ki je dobil že tradicionalno obeležje, je stekla tudi sezonska avtobusna proga na relaciji Gradec-Celje-Dobrno, medtem ko tedenska proga Gradec-Rogaška Slatina obratuje skozi vse leto.

OBČNA ZBORA NA DOBRNI IN VOJNEM

Pred kratkim sta bila občna zbora turističnih društev na Dobrni in v Vojniku. Vtem ko so na Dobrni vnovič podprli akcijo za zgraditev novih objektov, so v Vojniku med drugim govorili o lepši ureditvi kraja.

Otok v Celju

KAKO DO CVETJA IN TRAT?

Želimo okolje naših zgradb očistiti nepotrebne navlake, papirja, kamenja, konzervnih škatel in drugih odpadkov...

Želimo dati našemu naselju lepši videz...

Želimo pritegniti vse krajanke, da se pridružijo naši akciji...

Želimo si še mnogo tega, vendar smo se preveč zapirli vase, preveč smo postali ponosni na svoj položaj, na svoje imetje...

Želja slehernika je, da je svet okoli njega urejen, izpopolnjen, čist in prijeten, pa naj si bo to kjerkoli pač: v pisarni, doma ali v tovarni. Nemalokrat vzdihujemo, ko gremo mimo prijetno urejenega okolja kakšne hišice, bloka ali zelenice in upravnega poslopja. Tako urejeno bi radi imeli tudi mi. Takšna pobožna želja pa ostane le do takrat, dokler se nam v zavest ne vsilijo drugi problemi, druge težave, s katerimi se srečujemo vsak dan. In želja je konec...

NAPREJ
OD ŽELJA

Prebivalci Otoka, novega naselja v Celju, ki ima skoraj deset tisoč stanovalcev, so šli še malo naprej, ker niso hoteli ostati zgolj pri tem »želju«. Odločili so se za široko razvejano akcijo, ki se bo začela 20. aprila in se končala 26. aprila. Konec akcije pa ne bo konec v pravem smislu besede, pač pa bo le osnova za nadaljnje delo, za uspešen skok v takorekoč neprekinjeno delo, ki naj pripelje okolje Otoka v celoto prijetno urejenih blokov, zelenic in privatnih hiš.

Zvrstil se je niz sestankov, katerih uspeh je viden že sedaj. Narejeni so načrti, kako dati Otoku lepšo podobo. Vsakemu je določeno področje dela, naloge, ki se jih bo treba držati.

Kakšna bo pravzaprav ta akcija, o kateri smo se razpisali na tako velikopotezen način? Del odgovora tiči že v začetnih stavkih, ki so uvod v Obvestila sveta krajevnih skupnosti in konference krajevnih organizacij SZDL Otok Celje, aprila 1973. Vse ostalo boste izvedeli iz odgovorov, ki smo jih nabrali v našo malho med prebivalci Otoka.

Srečko Pratkaner je komandant štaba za ureditev okolja na Otoku. O akciji nam je povedal:

»Na razpolago nimamo dovolj denarja in zato bo treba delati z njim tako, kot da ga skoraj ni. Kmalu se bomo sestali tudi s predstavniki delovnih organizacij, ki imajo svoje sedeže ali so naši krajevni skupnosti. Z njimi se bomo dogovorili o skupnem

financiranju. Spomnil sem se na misli, ki smo jih našli v programih komisije CK ZKS za organiziranost in razvoj ZK v letu 1970: ... namesto v občinski proračun naj bi delovne organizacije dajale del sredstev, ki so jih dolžne odvajati za skupne družbene potrebe, krajevnim skupnostim, seveda tistim, v katerih pre-

MILAN DOJER

bivajo člani njihovih delovnih skupnosti... »Ponekod to že delajo, kako pa bo pri nas, zaenkrat še ni jasno.

ČLOVEK
JE ODTUJEN

»V akcijo smo šli tudi zaradi tega, da angažiramo občane v čimvečji meri. To ne velja samo za urejevanje okolja, pač pa, da skupno urejemo in uveljavljamo samoupravno dogovarjanje. Želimo, da se Hišni sveti povežejo med seboj in da se dobi stik med njimi in svetom krajevnih skupnosti. Res je,

da so ponekod hišni sveti postavljeni na stranski tir in prepuščeni sami sebi. Če bomo uspeli povezati hišne svete s svetom krajevnih skupnosti, potem bo tudi delo zaživeljivo. Cilj naše akcije pa je tudi povezava krajevnih samouprav in samouprave v delovnih organizacijah na našem območju, to je v Plinarni, Cestnem podjetju, Gozdnem gospodarstvu, Ingradu, Merxu in pa seveda v Šolah. V akcijo naj bi se konkretno vključili vsi komunisti na Otoku, iz vseh delovnih organizacij. To bi pomenilo tudi počasno vključevanje v aktiv komunistov na Otoku, ki ima okoli 250 članov v šestih osnovnih organizacijah.

Sredstva? Kot rečeno: poskusili bomo delati čim ceneje. Pomagali si bomo še s cenejšimi prevozi in sploš s cenejšimi uslugami, ki bodo prav tako ena oblika solidarnosti. Nekaj bodo prispevali tudi občani sami, krajevna skupnost pa bo priskrbelo zemljo, prevoz zemlje in strokovno vodstvo. Računamo tudi na precejšen delež mladih. Sploh je važno sodelovanje

PETER SIMONITI

kogarkoli. Vendar moram poudariti, da mladi ne bodo podpirali lenobe tistim Hišnim svetom, ki sami ne bodo pokazali interesa, da bi bilo njihovo okolje lepše.

To ni enotedenska akcija, ampak štart za naprej. Ze zdaj teče popolnoma koordinirano med vsemi družbeno političnimi organizacijami, njen nosilec pa je svet krajevnih skupnosti.

NIČ VEČ
UNIČEVANJA

Toneta Rožmana, predsednika krajevnih skupnosti Otok, smo dobili kar na enem izmed sestankov. Njegove misli smo si zapisali kar na mestu samem, ne da bi ga karkoli vpraševali. Setanek je bil dovolj.

»Na območju Otoka je okrog 80.000 kv. metrov urejenih zelenic, ki jih sestavljajo trate z nasadi drevja, grmičevja in vrtin. To so dragocene površine, ki pa jih žal uničuje staro in mlado. To moramo končati in rešiti, kar se da. Občani, krajanje, moramo reševati svoje zadeve sami. Vsega nam ne bodo rešili drugi. Hišni sveti se bodo morali obvezati, da bodo izkopali jame za nova drevesa, da bodo nasipavali zelenice, ki so poškodovane itd. Semkaj spada tudi sajenje vrtin, urejevanje poti in peskovnikov. Seveda bo delo primerno razporejeno. Ne moremo več dopustiti, da bomo izkopali jamo, posadili in šli, potem pa se za posajeno drevesce, rožo ali zelenico nihče ne bo več brigal. Odslej naprej bo to naša nenehna skrb. Delali bomo izključno s sodelovanjem vseh prebivalcev, ki morajo čutiti, da je to njihovo, da ne smejo tega uničevati.

V razgovor je posegel tudi Peter Simoniti: »Posebno pozornost je treba posvetiti tu-

TONE ROŽMAN

di vpadnicam na Otok. To velja prevsem za Ljubljansko cesto, kjer se človek prvič spogleda z mestom in prvič tudi začuti vtis o mestu. Vsakemu od nas je najbrž tudi jasno, da bo te nasade tudi treba vzdrževati. Mislim, da je najbolj smotno, da poslej naprej vsak nasad vzdržujejo prebivalci hiše, kjer nasad je, da ga škropijo in podobno.

Poldeta Dojerja smo obiskali na stanovanju. Povprašali smo ga, kaj vse nameravajo narediti.

»Treba bo na novo urediti vse zelenice, postaviti košarice za odpadke, potegniti stezice, z Javnimi upravami smo se domenili, da bo vsako sobo-

Golmajer Pavle: »Dolžni smo storiti vse, kar je mogoče. Prvi koraki so zadovoljivi, predvsem pa je razveseljivo, da stanek s predsedniki hišnih svetov v dvorani Ingrad, ki je bil obiskani nad pričakovanjem.

Pri tej akciji bi rad opozoril predvsem na dejstvo, da bi morala biti podjetja solidarna z nami. Okoliš, kjer prebivajo delavci, ki delajo v teh podjetjih, je prav tako njihova skrb kot naša. V urejenem okolju se delovni človek bolje počuti. Zelo rad bi opozoril tudi na sklepe CK ZKS z dne 21. decembra 1969.

Poseben problem so lastniki individualnih hiš. To so predvsem vrstne hišice ob Trubarjevi. Ti so precej nepovezani, nimajo svojih hišnih svetov in delajo vsak po svoje. To bo treba rešiti na nek način, sicer pa se bodo tudi oni vključili v našo akcijo, ki navsezadnje ni samo naša.

to na določenem mestu stal poseben avtomobil za odvoz večjih predmetov, urediti bo treba peskovnike, posaditi vrtnice in rastline, predvideno v načrtu, ki smo ga dali narediti. Otok naj ne bo več

POLDE DOJER

benega hišnega sveta. Ustanovili bomo posebno delovno brigado, ki bo največ dela pri urejevanju okolja novega doma upokojencev. Naša največja dolžnost pa bo seveda da bomo pozneje sami pazili na čistočo in urejene zelenice. V akcijo bomo vključili tudi tabornike.

Na cesti smo srečali občan Milana Dojerja: »Z akcijo sem zelo zadovoljen in zato bom sodeloval. Prav bi bilo, če bi vsak Otčan čutil enako. Takšna akcija bi morala biti že pri Menim, da bi bilo treba še šem dopovedati, da na meren način dopovedo svojim najmlajšim, naj pa jo na okolje, ki je konec kacev tudi njihova last in samo družbe.

Akcija bo torej stekla. Par dni nas loči od nje. Kmalu bodo rezultati, bomo deli takrat in tudi pozneje. Nekaj pa nam mora biti jasno že sedaj. Ne smemo navaditi, da nam družba oskrbi vse, pač pa moramo drugemu pomagati, sodelovati.

OGLAŠUJTE V
NOVI
tednik

da bo uspeh, ki ga pričakujemo, popoln. Prepričani smo, da tako čuti večina Otokanov.

MILENKO STRAŠIČ

Matjaž Jeršin in Srečko Pratkaner

Otok bo posej lepši

Celje

Kinoteka bo

Namesto dosedanjih filmskih srečanj za odrasle bodo vsaj celjski ljubitelji sedme umetnosti lahko gledali redne kinotečne predstave. Odbor za gledališko dejavnost pri kulturni skupnosti Celje je pobudo za organizacijo kinotečnih predstav sprejel in tudi odločil, da bo kulturna skupnost Kinopodjetju krila morebitno izgubo pri predvajanju filmov iz kinotečnega fonda.

Lansko jesen so celjsko Kinopodjetje, Zveza kulturno-prosvetnih organizacij in kulturna skupnost z enotno akcijo omogočili ogled štirih zanimivih, kakovostnih in moralno izobrazljivih filmov. Do jeseni bodo predvajali starejše kinotečne filme vsake štiri tedne, najbrž v ponedeljek zvečer. V programu bodo uvrščene stvaritve, ki jih je svetovna kritika ugodno ocenila. Seveda pa to ne pomeni, da v kinotečnem programu ne bodo našle prostora tudi pripovedi lažjega žanra. S pomembnim dopolnilom — da se vsaj po nečem odlikujejo. S to kinote-

no novostjo bodo morali organizatorji izpeljati tudi pojem predstave — uvodni komentar, kratki film in predstava. Šele ta celota bo dala filmskemu večeru popolno vrednost.

Filmski arhiv je bogat. Pomembno je, da lahko v kinotečnem programu organizator plevel prezre in se v izboru dosledno zavzema za uresničitev določenih programskih meril. V Celju bosta to nalogo opravila odbor za gledališko dejavnost pri kulturni skupnosti in odbor za filmsko dejavnost pri občinskem svetu ZKPO Celje.

Razumljivo je, da bi moral tudi celjski kinotečni program vnesti v izbor nekaj del, ki jih sicer v rednem predvajanju ne bi nikoli videli. Ne zaradi ekskluzivnosti. Pač pa zato, ker je potrebno, da se zahtevnejši gledalec sreča tudi s proizvodnjo, ki nam je idejno in estetsko tuja. Ta odprtost v

svet različnih umetniških tokov in stremiljen je večpomenska. Koristna. In je seveda hudo kratkovidno reči — zakaj bi na zaključnih predstavah gledali take filme. Spoznavanje umetnosti, razlik v idejah, politiki in estetiki je svojstveno politično angažiranje, je visoka šola usposabljanja za razmišljujočega človeka. In če določilo kinoteke, ki daje na voljo tudi taka dela, zahteva zaključene predstave, se jih zaradi lažnega demokratičnega občutka o odprtosti ali zaprtosti ni treba izogniti. Kinotečni program bo na ta način vrednostno obogaten in privlačnejši. Navsezadnje je res, da nekdo rad posluša opero, kdo drug Mišo Kovača, tretji ima rad italijanski vestern, četrti pa bo užival ob predvajanju odličnega dokumentarnega filma.

Prvo kinotečno predstav si bomo lahko ogledali že v tem mesecu. Jeseni, če bo dovolj zanimanja, pa bodo organizatorji vsak teden poskrbeli za en kinotečni film.

Kinotečni program pomeni v celjskem filmskem dogajanju prijetno svežino in novost, ki se je bodo razveselili vsi ljubitelji sedme umetnosti. Predvsem pa seveda tisti, ki jih sedanje poprečje filmskega programa ne more zadovoljiti.

J. V.

iz dnevnika slg

Jutri, v petek 20. aprila, bomo imeli zadnjo premiero letošnje sezone. V popolnoma novem prevodu Kajetana Gantarja bo uprizorjena Sofoklova ANTIGONA, poleg Kralja Odiopa, ki smo ga uprizorili pred leti, gotovo največja umetnina, eden redkih ohranjenih tekstov velikega grškega tragika. Osnovni motiv drame je konflikt med vztrajanjem na človečnosti nasproti samodržnim pozicijam vladarja. ANTIGONA bo uprizorjena v režiji Francija Kržarja in ob dramaturštem vodstvu Janeza Zmavca. Lektorstvo je vodila Majda Kržarjeva, sceno je zasnoval Avgust Lavrenčič, kostume Maja Jarčeva. V naslovni vlogi bo nastopila Marjanca Krošova, Kreona bo igral Stanko Potisk, Ismeno Ljerkja Belakova, Hajmona Borut Alujevič, Evridiko Jana Smidova, Stražarja Bruno Vodopivec, glasnika Janez Bernež, vodja zboru bo Sandi Kroš, v zboru pa nastopa ves preostali del moškega ansambla. Na sliki v ospredju Stanko Potisk, Bruno Vodopivec in Marjanca Krošova.

NEPOZABEN KULTURNI DOGODEK V CELJU: sinoči je bil v dvorani Narodnega doma koncert mešanega pevskega zbora ZDP »France Prešeren« v sodelovanju s celjskim Godalnim orkestrom. Pianist je bil prof. Valter Ratej. Pod vodstvom Edvarda Gorsica so izvedli program, ki je bil sestavljen iz štirih delov. Prvi je zajemal dela mojstrov Jakoba Gallusa, W. A. Mozarta, Carla Orffa, Antona Brucknerja in Stevana Mokranjca. Drugi del je vseboval skladbe slovenskih avtorjev, med njimi Antona Lajovica »Lana«, ki jo je zbor kot obvezno skladbo pel na lanskem tekmovanju v Mariboru. V tretjem delu je zbor zapel štiri slovenske narodne, zadnji del pa je bil posvečen spominu celjskega rojaka, skladatelja dr. Antona Schwaba ob njegovi 35. obletnici smrti, z njegovima skladbama Zlata kanglica in Dobro jutro. — Foto: D. Medved

Koncert „Ipavcev“

Zlahtno seme vokalne glasbe, ki so ga v Sentjurju zasejali naši rojaki, skladatelji in zdravniki IPAVCI, je rodilo bogate sadove. Poleg čiste, nabožne glasbene kulture, se je pričala razvijati tudi posvetna pesem. V pomladi narodov po letu 1848 zasledimo izreden vzpon domoljubne, narodne in umetne pesmi. Pevski zbori so v našem trgu z veliko ljubeznijo gojili slovensko pesem v času pred prvo vojno, ko naša pesem v takratni Avstriji ni bila najbolj zaželjena. Z razvojem delavskega gibanja se razvija delavska pesem, v narodno-osvobodilni vojni pa partizanska pesem. Obe zvrsti so naš zbori množično peli.

V obdobju med obema vojnama sta obstajali dve organizaciji, ki sta se bavili s petjem, dramatikom in telovadbo — to sta bili »Sokola« in »Orel«. Zborovodje zborov teh organizacij so bili učitelji J. CULEK, F. HAJNISEK, I. MURSEC in organista V. RASTOČNIK in od leta 1929 naprej F. RASTOČNIK.

Cas okupacije je glasbeno dejavnost nasilno prekinil.

V obdobju 28 let po osvoboditvi je poleg mladinskih zborov edini nasilec pevske kulture v Sentjurju moški zbor skladatelj IPAVCEV, ki je dal izredno bogat prispevek vokalni glasbi v kraju. Zbor je priredil niz samostojnih koncertov, organiziral je pevsko srečanja in pevske festivale, sodeloval je praktično pri vseh proslavah in spominskih dnevih, večkrat so ga posneli radio Ljubljana, Celje in Šmarje pri Jelšah, sodeloval je pri vseh večjih republiških pevskih prireditvah.

38-članski zbor pod vodstvom dirigenta Edvarda GORSICA je v soboto 14/4—1973 priredil svoj redni, celovečerni koncert, na katerem se je v dveh delih predstavil z devetnajstimi pesmi. Vse skladbe so bile skrbno naštudirane ter doživeto podane. Sladbe skladateljev, domačinov IPAVCEV so prijetno razgibale poslušalce, ki so do zadnjega prostora na-

polnili veliko dvorano kulturnega doma. Sledile so skladbe naših najbolj znanih slovenskih skladateljev MAROLTA, ADAMIČA, HAJDRIHA, FOERSTERJA, TOMCA in drugih. Od pesmi do pesmi se je dvigalo razpoloženje publike, ki je z obilnim aplavzom nagrajevala dirigenta, solista in zbor. Tri najbolj dinamične pesmi je zbor na željo poslušalcev moral ponoviti.

Hvale vredno je, da so se koncerta udeležili najvidnejši predstavniki občine, družbeno-političnih organizacij ter interesnih skupnosti.

Dirigentu Edvardu GORSICU iskreno čestitamo k uspehu, ki ga je dosegel s svojim vztrajnim delom v zboru, pevcem pa se zahvaljujemo za njihovo požrtvovalno in vztrajno prihajanje k vajah in uspehom, ki so jih poželi.

Nedvomno nam je minuli, izredno uspešni koncert dal potrdilo, da pesem v Sentjurju živi.

E. REČNIK

„Kunejerci“ na turneji

Uspešna pot

Zdaj, ko je pot opravljena in prvi vtisi urejeni, je tudi ocena lažja. Kakorkoli jo vzamemo, je izredna. Takšnega uspeha si ni nadejal nihče. Enotedenska turneja članov komornega moškega zbora v Belgijo, na Nizozemsko in v zvezno republiko Nemčijo je uspešla. To velja tako za umetniško plat kot za drugo, za tisto, ki je ni moč meriti z ocenami kritikov in poznavalcev vokalne glasbe, za tisto, ki spleta med ljudmi, med narodi mostove prijateljstva in ki podira ono, kar je bilo nekoč na poti kot ovira.

Komorni moški zbor je

v tri dežele zahodne Evrope poleg lepe pesmi, predvsem iz zakladnice slovenske in jugoslovanske narodne literature, prinesel še nekaj več. Prinesel je izraze dobre volje po medsebojnem poznavanju, razumevanju. V tem pa ni bil osamljen. Odziv domačinov je bil izreden. To pa ne drži samo za Belgijo in Nizozemsko, kjer so korenine prijateljstva več kot trdne, marveč prav tako za srečanje z nemškimi pevci. Tudi tu je toplina in želja po iskrenem sodelovanju prevečala na vsakem koraku. Bila je značilna za srečanja s pevci in bila je prevla-

dujoča na vseh uradnih sprejemih pri enem nizozemskem in dveh nemških županih.

Članj komornega moškega zbora pod vodstvom Egora Kuneja so v enem tednu premagali okoli 3.000 km dolgo pot. Iz Celja so došli v sredo, 4. aprila. Ze naslednji dan so zapeli v belgijskem Eupenu. Njihov koncert je na magnetofonski trak posnela tudi domača radijska postaja.

V petek so doživeli triumf v Schinveldu na Nizozemskem. Na koncertu se je zbralo nad 700 domačinov. K srečanju po koncertu pa so prišli tudi številni slovenski izseljenci.

V soboto, 7. aprila so peli v Dürwissu. V nedeljo dopoldne so posneli izbran spored slovenskih in jugoslovanskih narodnih pesmi v kölnskem radiu, popoldne pa so navdušili številne poslušalce v Bonnu. Koncert je bil na prostem, na trgu. Bila

je lepa in sončna nedelja. Zato tudi veliko, veliko hvaležnih poslušalcev.

K vsemu temu je še dodati komemoracijo na grobu velikega ljubitelja in poznavalca slovenske in jugoslovanske pesmi, prof. Mommerja v Eupenu, pa tri nastope na uradnih sprejemih pri županih. V štirih dnevih devet nastopov, devet uspehov. In končno so ne-

napovedano zapeli še v veliki koncertni dvorani Beethovne hale v Bonnu ter na stopnišču znane dvorca Brühla. Kaj bi hoteli še več! Mera je bila polna!

To je tista uradna stran turneje, neuradna pa se kaže v številnih objemih in solzah sreče, v številnih novih prijateljstvih in obljubah po ponovnem srečanju, v nešteti aplav-

zih, ki so odmevali v velikih in majhnih dvoranih, na trgu in drugje. Snemanje za radio Köln je bilo priznanje zase. Tu je govorila kvaliteta. Brez nje ni moč priti v to veliko radijsko hišo.

Dolga in naporna pot, tudi skozi dva snežna viharja, je za pevce. Ostali pa so lepi spomini. O njih pa v naslednjih nadaljevanjih. M. BOŽIČ

Nekaj članov komornega moškega zbora na cilju prve postojanke velike turneje — v Eupenu v Belgiji.

Vrtiljak dogodkov

ŽALEC

Uspel seminar

Občinska konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi občine Zalec ter oddelček za narodno obrambo pri skupščini občine, sta minulo soboto organizirala enodnevni seminar za predsednike krajevnih skupnosti, predsednike odborov splošno ljudskega odpora, predsednike krajevnih organizacij SZDL ter predsednike aktivov Zveze mladine, ki se ga je udeležilo preko 150 slušateljev. To je bil že drugi seminar v okviru priprav in organizacije splošno ljudskega odpora. Na sobotnem seminarju so govorili o mestu in vlogi družbenopolitičnih organizacij, državnih organov, gospodarskih organizacij in družbenih služb v pogojih splošno ljudskega odpora. Po predavanjih so si slušatelji ogledali še krajši film iz tematike SLO. Po enotnem mnenju sodelujočih slušateljev je seminar izredno uspešen, saj so dobili udeleženci obširen pregled nad celotno obravnavo problematiko.

Mladinski kviz

V organizaciji Občinske konference ZMS Zalec ter ob sodelovanju Zdrženja zveze borcev ter Občinske zveze Društva prijateljev mladine, bo v nedeljo, 22. aprila v Zadrženem domu v Sempetru kviz tekmovanje mladinskih aktivov izšolskih osnovnih šol. Tričlanske ekipe, ki so bile izbrane na podlagi tekmovanja na šolah, se bodo na občinskem nivoju pomerile o poznavanju boja jugoslovanskih narodov za svobodo in socializem.

Na tekmovanju bo sodelovalo osem tričlanskih ekip, ki se bodo potegovala za najboljšo uvrstitev. Najboljše ekipe bodo nagrajene s knjižnimi nagradami, vseh 24 udeležencev pa bo za skupno nagrado odšlo brezplačno na enodnevni izlet. V kulturnem programu bodo sodelovali pevski zbor in recitatorji šole v Sempetru, ob tej priliki pa bodo razglašeni tudi rezultati tekmovanja o pisanju spisov.

CELJE

Predvsem komunalna

V osrednji točki dnevnega reda jutrišnje 52. redne seje članov obeh zborov skupščine ob. Celje bodo predlogi sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve. Tako bodo odločali o splošni prepovedi gradnje in parcelaciji zemljišč južno od avto-cesta pa tudi o investicijskih načrtih nekaterih komunalnih delovnih organizacij. Skupščina pa bo odločala še o sofinanciranju del pri asfaltiranju cest četrtega reda na območju škofje vasi in Zadobrova.

Svet za notranjo politiko in splošne zadeve je pripravil poročilo o stanju požarne varstva v občini, odborniki pa bodo poleg tega odločali še o dveh družbenih dogovorih, in sicer za uresničitev programa kulturne skupnosti v letošnjem letu ter o izvajanju načel kadrovske politike in štipendiranja za občinsko sodišče.

Z. Dragan o gospodarstvu

Včeraj dopoldne je obiskal Celje Zvone Dragan, član slovenskega izvršnega sveta. Z direktorji večjih delovnih organizacij, s člani društva ekonomistov, političnega aktiva in z drugimi se je pogovarjal o konceptu sprememb v gospodarskem sistemu s posebnim poudarkom na izgradnji modela razširjene reprodukcije. Razgovor je organiziralo predsedstvo celjske občinske skupščine.

Kakšna SZDL

V torek popoldne se je na razširjeni seji sestal izvršni odbor občinske konference SZDL v Celju. Na seji so razpravljali o težah za novo organiziranost SZDL, kot je zahtevajo ustavne spremembe v republiški konferenci SZDL in o pripravah na bližnjo sejo občinske konference.

CELJSKO OBMOČJE

ZM za Kozjansko

Minuli sestanek medobčinskega sveta občinskih konferenc ZMS celjske regije, udeležili so se ga tudi Emil Rojc, namestnik sekretarja medobčinskega sveta ZK, Dušan Gačnik, član predsedstva RK ZMS, in Milan Bratec, komandant akcije Kozjansko 1973, je minil v znamenju priprav na ocen dela.

Iz poročil, ki so jih podali vsi predsedniki občinskih konferenc, je bilo razvidno, da je ZM domala v vseh občinah delala boljše kot kdajkoli prej in da je nastopilo obdobje plodnejšega dela, predvsem pa je zrasla zavest o nujnosti angažiranja na vseh področjih, zlasti se pri realiziranju ustavnih dopolnil. Ugotovljeno je bilo, da se je tudi delo medobčinskega sveta dvignilo nad običajno raven, da so posamezne konference kot telesa tega organa sedaj bolj povezane, kar se čuti še zlasti v enotnem nastopu regije v odnosu na republiko.

Sestanek medobčinskega sveta občinskih konferenc ZMS pa je bil tudi dobra priložnost za dogovor o skupnih akcijah, ki si bodo sledile v prihodnjem obdobju. To velja predvsem za Titovo štafeto in pa za akcijo Kozjansko 1973. Na Kozjansko bodo mladi iz vseh občin celjske regije odšli v treh izmenah, vseh udeležencev akcije pa bo 50. Vsaka občinska konferenca bo dala po enega predstavnika v prvo izmeno. Predstavniki bo iz delovne organizacije. V drugo izmeno bo dala regija kot celota 18 brigadirjev, prav tako iz delovnih organizacij, ostalih 26 pa bo iz šol in bodo odšli na delovne zadnje.

Na sestanku je bilo dogovorjeno, da se svet prenese v Celje. Novi predsednik sveta je Franci Ramsak, sekretar občinske konference ZMS Celje.

MST

ŠENTJUR

O gospodarstvu

Včeraj popoldne je bila v Šentjuru razširjena seja občinske konference ZK. Udeležili so se je člani konference in koordinacijskega odbora, predsedniki komisij ter sekretarji osnovnih organizacij in aktivov. Razpravljali so o družbeno ekonomskih izhodiščih za letošnje leto v šentjurski občini, pregledali program dela organizacije ZK in izvolili delegate za IV. konferenco ZKS.

D. P.

ŠMARJE

Izvolitev delegatov

Danes, v četrtek, 19. aprila, bo ob 14.30 v sejni sobi Skupščine občine Šmarje pri Jelšah seja občinske konference ZK. Na seji bodo pregledali delo komiteja in komisij, razpravljali o politični oceni gospodarskih gibanj v občini in o programu dela organov občinske konference. Izvolili bodo tudi delegate za IV. sejo konference ZK.

Naše šole vsepovsod

ZUNANJI VIDEZ VARA

Osnovna šola Vinski vrh, nepopo na osemletka z dvema kombiniranima oddelkoma. Njen zunanji videz dobro pokriva zanemarjeno notrajnost. Vendar učiteljice z ravnateljico na čelu upajo, da bodo že letos med šolskimi počitnicami stavbo preuredili in jo spremenili toliko, da bo vsaj vredna svojega imena. Več o tem naj spregovori reportaža sama...

Se en ovinek in zagledali smo vasio. Vinski vrh. Aha, tamle je šola, če se nismo zmotili. Največja stavba v vasi je, pred njo je stala gruča otrok in radovedno opazovala bližajoči se avtomobil. Ustavili smo se in pogledali na napisno tablo. Nismo se zmotili. Da, to je bila osnovna šola Vinski vrh.

Otroci so nas obstopili in z vedno večjo radovednostjo opazovali. V rokah so držali kose kruha in jih pridno nosili v usta. Tudi malicati je treba in ker slučajno sije sonce, v aprilskem vremenu ga je sicer težko ujeti, zakaj ne bi malicali kar zunaj pred šolo? Avtomobilov ni, ki bi ogrožali njihovo varnost, razen če štejemo prazen avtobus, ki čaka na svojo opoldansko vožnjo.

Šolarji so kar hitro opazili, da ima naš novinar fotoografski aparat. Hihitanje in njihovi pogledi so govorili: »Ta nas bo pa slikal!« Razvrstili so se po ozkem pločniku pred šolo in čakali, da se bo le spomnil in jih ovekovščil. Kdo se pa ne slika rad? In res je napravil nekaj posnetkov. Med tem važnim opravilom pa se je izza bližnjega vogala ogledal star kotel in na ves glas protestiral, češ, kaj pa jaz? Nasmeljali smo se in verjetno je ravno ta njegov protest vzpodbudil našega novinarja, da je odšel na potep po vasi.

Jaz sem med tem stopila v šolo. Takoj sem se preprčala o resničnosti izreka, da videz vara. Na zunaj še lepa, čeprav že stara stavba, me je s svojo dotrajano notranjostjo zelo razočarala. Imela sem občutek, da sem stopila v neko preteklost. Temni hodniki, ozke stopnice, nekje na sredi njih star cerkveni zvonec, z zidov odpada barva, omet, po zidu so napeljene črne cevi. Tudi lepe otroške risbe na stenah ne morejo popraviti videza zanemarjenosti. Pred razredi stojijo lepo v vrsti, ali pa tudi ne, škornji in čevlji in čakajo na svoje lastnike. Zaman sem se ozirala po garderobi.

Učiteljice, ki so medtem že opazile, da se zunaj »nekaj« dogaja, so me prestregle in popeljale v zbornico. Občutek starine me je takoj minil, ko sem zagledala novo pohištvo. Sicer zbornica še ni opremljena tako, kot bi morala biti, toda samo da je. Do lani so učiteljice imele svojo »zbornico« kar na hodniku. Tam so se pripravljale za pouk, pozimi zavite v plašče in šlepetajoč z zobmi čakale na zvonec, da so pohitele v razrede. Zdaj se med odmorom imajo kam zateči, zebe jih pa še vseeno. Radiatorja, ki sta postavljena v zbornici, početa in nočeta služiti svojemu namenu.

Ja, centralno kurjavo pa šola ima, sicer greje le vsak četrti radiator, kot je dejala ena izmed učiteljic, od njih rado teče, včasih si kateri »premislja« in skoči z zidu na tla, ampak to sploh ni važno. Samo, da je »nobela« kurjava, če pa otroci v razredu sedijo pozimi v plaščih in s premrzlimi rokami komaj pišejo, je pa to njihova stvar. »To se bo moralo urediti!« pravijo učiteljice.

V zbornico je prihitela ravnateljica šole Dragica Horva-

tuč. Z velikim veseljem sem pozdravila svojo nekdanjo šolko. Zadovoljna ob ponovnem snidenju sva ob kavici poklepetali, kako ne bi, saj se že dolgo nisva videli, in razkrila mi je svoje težave.

BODIMO OPTIMISTI

»Veš, tako ne bo šlo več naprej. Saj sama vidiš, kako je. Na šoli je treba kar naprej kaj popravljati pa same ženske smo. Še sreča, da imamo kurjača, ki zna prijeti za vsako delo, sicer ne vem kako bi bilo. Zadnji čas je, da šolo obnovijo. V Šmarju so nam obljubili, da bodo letos poskrbeli za nas. Vodovod potrebujemo, ne samo šola tudi vaščani, zidove bo treba

Tudi najbolj pridno učenko moramo predstaviti. To je Branka Krumpak, ki hodi v 6. razred. Rada in dobro piše, deklamira, zelo lepo poje in vzgojiteljica bi rada bila.

prepleškati, v razredih bi naj bil parket, rabimo garderobo, sanitarije take, kot se spodobi in kuhinjo. Naša kuharica zdaj kuha čaj in druge take stvari v sosednji stavbi, kruh pa nareže tu. Tudi moja pisarna je tam. Upam, da bodo v Šmarju obljubo držali in

da bodo sredstva za našo šolo. No, letos smo dobili tole novo pohištvo v zbornici in še v enem razredu. Ne veš, kako so se otroci razveselili novih klopi. Tako pridni in skromni so. Zakaj ne bi hodili vsaj v lepo šolo, ko je že tako dosti druge socialne diferenciacije. »Bodimo optimisti!«

DOBER GLAS SEŽE V DEVETO VAS

Pogovorili sva se tudi o delu na šoli. Povedala je, da je njihova šola osemletka z dvema kombiniranima oddelkoma. Na šoli je zdaj 116 otrok, ki hodijo k pouku iz Bukovja, Babne gore, Babnih brd, Grobelc, Babne reke, Lekmarij in Vinskega vrha. Tisti najbolj oddaljeni imajo do šole tudi po uro in pol. Zamujajo pa ne, pa naj bo pozimi še tak sneg. Najraje hodijo k pevskim vajam. Ta krat so že pred sedmo uro vsi zbrani. Vodi jih ona sama. Letos so se spet prijavili za pevski festival in upajo, da se bodo dobro odrezali, saj so si na oglasno desno napisali: »Dober glas seže v deveto vas!« To je res in njihov prav gotovo bo, saj tako zagranost in ljubezen do petja srečaš malokje. Tudi folkloro imajo radi, ki popestri njihove proslave. Samo da bi kmalu dobili nov oder v največji razred na šoli. Druge dvorane za prireditve tako nimajo, telovadnice še manj. Zdaj telovadje kar v razredih, če je lepo vreme pa zunaj na igrišču, ki je od šole oddaljeno par sto metrov.

BITI UČITELJ NA VASI...

»Otroci so pridni,« nadaljuje Dragica, »hvaležni za vse, kar jim nudiš. Tudi uspeh je kar dober, bil bi pa lahko boljši, seveda, če... veš, teh »čevčev« je veliko.« Na primer nezanimanje staršev za

Ravnateljica šole Dragica Horvatić

uspeh pri slabših učencih. Precej imamo takih otrok, bi morali biti kategorizirani po stopni dela pa še in še, v čina učencev, ki konča osemletko, ostane doma na km tih ali pa se priučijo poklice v gostinstvu, mehaniki. Veliko se jih tudi zaposli v Šentjuru in Storah. Bi si uspeh bi tudi lahko, če bi se učiteljice lahko več ukvarjale z učenci, kaj, ko se kar štiri od stih vozijo v službo iz Celja, Stor, Šentjura in Loke, Zuzmu. Vprašala boš za Stanovanj za nas ni. Jaz s njem že šesto leto v skru ni sobici tu na šoli, kolca, ki ima družino, pa malo večje stanovanje v in to je vse. Pravijo, da kadrov, da nihče noče s gor. Saj ni čudno! Mislila sem vsaj poštenega stanovanja vredna, če se t ram že marsičemu drugu odrekati. Trgovina je s zalozena, po vso hrano t ram v Šentjur ali Celje. Z še gre, ko imamo avto prej pa s potovalko v kah peš iz Slivnice. Če bi imela otroke rada in ne bi bila dežele vajena, jo že zdavnaj popihala. In tudi bom, če letos ne do stanovanja. Ja, biti učitelj vasi... Se in še sva kitali, medtem pa se je v s potepa po vasi moj kole. Poslikal je verjetno vse le in morda še kaj druge. Odpravili smo se.

Se en ovinek in zagledali smo vasio. Vinski vrh. Z do jano šolo, ki kliče po obvitvi. Bodimo optimisti!

D. P.

Tudi malicati je treba in ker slučajno ne dežuje, na aprilsko vreme se ni zanešiti, ne bi malicali kar zunaj pred šolo?

Njihovo življenje je materinstvo

OČI BO IZJOKALA

Našli smo jo med lipovskimi griči, kamor sta pred leti postavila svojo hišico — ona, mati MARILJA DEČMAN, in njen mož Joža, ki je prestopal tegobe ujetništva in je njegova podoba zgazana. Lep, a osamljen je njihov dom. Osamljen toliko bolj, ker to sama bolj občutita kot obiskovalec, ki ga na pragu sprejmeta dva ljubka psička.

Materi Mariji se je tekom njenih zakonskih let narodilo 11 otrok, 11 radosti in tegob. To moramo razložiti! Takole je bilo! Z Jožom, ki je bil hlapec in je služil kruh pri kmetih, sta se uglebala in revna poročila. Nič nista imela in leta 1936 se jima je rodila prva hčer. Danes šteje ta že 34 let. Tako so potem zibali še desetkrat. Tegob je bilo dovolj, radosti tudi, vmes pa večni strah, ali bo dovolj za toliko ust. Lačni niso nikoli bili, a v tavrhu je bilo treba zanje. Materi Mariji je bilo takšno življenje že znano. Sama je kot

nezakonski otrok dobro pomnila, kaj je tuja ali domača postelja, zato je med vojno partizane razumela, ko so prihajali lačni k njej. Imeti lastne otroke, se pravi biti partizanska mati — to je sinonim za lastnosti, ki se jim s skupnim vzdevkom pravi MATERIN-

STVO, pa naj gre za lastne otroke ali tuje fante, ki so bili med vojno potrebni tople materinske besede in kosa kruha.

Govorili smo o tegobah matere Marije in čas je, da spregovorimo o radosti. Ta je bila v domu takrat, ko so bili doma še vsi njeni otroci. Ko je

skrbela za 11 večno lačnih ust ali pa takrat, ko so samo še ob nedeljah hodili k njej. Danes pa je njen dom prazen, od tod tudi solze, ki so nas sprejele na pragu. Zakonska druga osamljenost mora že mesec dni. Predzadnji sin je odšel k vojakom, najmlajši pa se v Mariboru uči za zidarja. Praznina sob se zajeda vanju in brsteče popje tistega dne ju ni spravilo v dobro voljo. Bala sta se cvetov (spominjali so na lica hčera), bala ljubezni med materjo psico in psičkoma (spominjala je na ljubezen otrok).

Veliko mater smo že obiskali, a matere, ki bi tako žalovala za otroki, še nismo našli. Kot da bi ji iztrgali drobovje iz pleč, ko so jo zapustili, da si sami začno graditi lastna gnezda in ustvarjati lastni drobiž. Bera tega ni majhna, vseh 11 je naredilo 11 vnukov, ki so materi Mariji le bomo nadomestilo za njenih 11 otrok.

Zdenka Stopar

SOSED
SOSEDUDOBESEDNO
TAKO!

Današnji zapis je uokvirjen in postavljen v rubriko SOSED SOSEDU zato, ker je pisar dobesedno tako in ne more biti drugače.

V naše uredništvo je prišla ženička in nas povabila, naj si ogledamo svinjarijo pri njihovih sosedi in damo to v časopis. Zgodba je bila dolga in ni povedala nič posebnega. »Veste, oni so taki in taki, nimajo nič kanalizacije, odpadke mečejo na našo stran, kar čez ograjo, zato je v našem dvorišču nevzdržno. Pa njihovi otroci, te si oglejte, nič ni varno pred njimi, vse gre z njimi, so strašen problem. Se Rdeči križ jih preze, ker vedo tam, kakšna družina so, da so sami lenuhi in delomrzneži. Pa kaj, če pa kaj dobe, še prodajo, da imajo za pijačo. Pa kakšen smrad prihaja od njih, kar nos si boste morali zatisniti, jaj, nemogoče je živeti v soseski s takimi

ljudmi. Jojmene, joj! Boste prišli, boste poslikali vse to? Naj ljudje vidijo, kakšni reveži smo in v kakšnem moramo živeti mi, ki smo navajeni čistoče.»

Pa smo enkrat le zavili tudi v tisto smer in sosedo sosede poskakali z namenom, da poslikamo tisto svinjarijo. Imeli smo kaj videti! Lepo zašite otroke, čiste bivalne prostore, čeprav je bilo njihovo prebivališče borno, a urejeno in čisto. Na skupnem dvorišču res ni bilo kanta za smeti, a tega ni bila kriva družina, na katero so se vsipali gorki občutki. To je bila stvar hišnega sveta, med njimi je bila član tudi sosed, ki je prišla v naše uredništvo, zato, »ker doma ni več za živeti!«

Iskali smo jo še, da bi ji sporočili naše občutke in naše misljenje, pa je ni bilo na spregled. Pa kaj, bi kaj pomagalo? Ovita v duhove sovraštva, vso krivdo valeč na družino, ki ji ni pri srcu, ne bi mogla razumeti našega objektivnega sojenja. In začela bi spet povestica o jari kači in steklenem polžu, saj jo poznate kajne?

Strast, v tem primeru negativna, bi vzburla krivične predstave, a mi le nismo mogli drugače, kot da smo tole napisali. Za jezo sosede sosed!

ZDENKA STOPAR

Mozirje

VEČ ŠTIPENDIJ

Z ustanovitvijo sklada za financiranje šolanja v Mozirju občini so se v znatni meri zmanjšale možnosti nadaljnega poglobljanja socialnih razlik med učeno se mladino in so doseženi bolj izenačeni pogoji za šolanje znatnega dela dijakov in študentov.

Ze tretje leto teče, ko so se delovne organizacije in skupščina občine Mozirje na pobudo občinske konference ZKS Mozirje dogovorile o ustanovitvi sklada za financiranje šolanja in o skupnem zagotavljanju sredstev.

Z dogovorjenim 0,3 odstotnim prispevkom od vseh v občini izplačanih osebnih dohodkov in z 0,3 odstotnim prispevkom od letnega proračuna občine je sklad dobil realno materialno osnovo. Upravljalne sklada je poverjeno 11 članskemu upravniemu odboru, v katerega delegirajo članke delovne organizacije.

V tem obdobju, to je od ustanovitve, je sklad razpolagal z dokajšnjimi sredstvi. Razpoložljiva sredstva in njihovo rast kaže naslednji pregled:

Šolsko leto	49.027,00 din
1970. leta	
1971. leta	210.992,00 din
1972. leta	294.698,00 din

Iz teh dohodkov je sklad omogočil ali olajšal šolanje dokajšnjemu številu dijakov in študentov. Iz leta v leto raste število prejemnikov pomoči in štipendij. V ilustracijo naslednji kazalci:

Šolsko leto	pomoči	Število skupaj
1970/71	24	7 31
1971/72	49	12 61
1972/73	66	14 80

Od vseh 80, ki danes prejemajo pomoč ali štipendijo, jih je 77,5 % na srednjih, 13,8 % na višjih in 8,7 % na visokih šolah ali fakultetah.

Od vseh dijakov jih kar 17 hodi v ekonomsko srednjo šolo, slede tehnične šole z 11 dijaki, vzgojiteljske šole z 8 dijaki, pedagoške gimnazije z 7 dijaki, gimnazija in zdravstvene šole s po 6 dijaki, gozdarske šole s po 4 dijaki in kmetijska in upravno administrativna šola s po 2 dijakoma.

Od študentov pa se jih 7 šola na Pedagoški akademiji; od teh 3 razredno skupino, 4 na pravni fakulteti, 3 na visoki ekonomsko komercialni šoli, po 1 pa na visoki šoli za telesno vzgojo, biotehnični fakulteti, filozofski fakulteti in na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo.

Osnovna izhodišča za podelitev so bila določena ob ustanovitvi sklada. Za upravičenost do sredstev iz sklada, ki jih upravni odbor mora upoštevati, ko konkretno odloča o prošnji posameznega prosilca, mora dijak oziroma študent dosegati dobre učne uspehe in kazati sposobnost za študij. Upoštevamo tudi slabe materialne razmere.

Ob začetku tega šolskega leta pa je upravni odbor, mimo navedenih načel, izjemoma pozitivno rešil tudi prošnje dijakov, ki so imeli skromnejši učni uspeh, če so bile pravilno in pravočasno vložene in če so imeli težke socialne pogoje. Ti socialni pogoji pa so bili podani, če dohodek na družinskega člana ni presegel 900,00 dinarjev iz osebnega dohodka mesečno, oziroma 1.080,00 od katastrskega dohodka letno.

Omeniti je, da je bila vsakemu upravičenemu dodeljena pomoč za šolanje praviloma v višini razlike med dohodkom na družinskega člana in zgoraj navedenim cenazusom s tem, da se je za srednje šole uporabljala korektura glede na nižje stroške šolanja napram

stroškom šolanja na visokih in višjih šolah. Pri dodelitvi štipendije pa se je pri izračunu upoštevalo le 50 % dohodka na družinskega člana.

V tekočem šolskem letu, ob upoštevanju navedenih kriterijev znaša povprečna mesečna pomoč na srednji šoli 300 din, na višjih in visokih šolah po 340 din. Dočim pa znaša štipendija na srednji šoli 380 din, na višji oziroma visoki šoli pa 575 dinarjev.

Prejemniki pomoči in štipendij iz sklada izhajajo iz naslednjih socialnih slojev: 38 dijakov in študentov je iz delavskih, 11 iz kmečkih, 27 iz upokojskih in 4 iz obrtniških družin. Brez pridržka lahko izrečemo ugotovitev, da je socialna struktura ugodna, zlasti pa je razveseljivo to, da sklad oziroma upravni odbor upošteva načelo solidarnosti do otrok, katerih starši so upokojski, saj je, kot je navedeno, kar 27 dijakov oziroma študentov, katerih roditelj je upokojenec.

Zaključni račun sklada za preteklo proračunsko leto kaže, da je sklad celo leto lahko nemoteno izvrševal svoje obveznosti. To pa na drugi strani pove, da so vsi zavzanci (delovne in druge organizacije) tekoče izvrševali svoje prostovoljno prevzete obveze do sklada.

Ob koncu moramo z zadovoljstvom ugotoviti, da je ustanovljeni sklad za financiranje šolanja v občini Mozirje našel svoje mesto pri izpolnjevanju družbene vloge, ki mu je bila določena ob ustanovitvi. Olajšano je šolanje znatnemu številu naših dijakov in študentov in dosežen enoten kriterij pri dodeljevanju pomoči oziroma štipendij posameznikom. S tem je v znatni meri odklonjena možnost ustvarjanja socialnih razlik med učeno se mladino,

Ustavna dopolnila v kmetijstvu

TUDI MI V TOZD

Franc Ivančič, tajnik medobčinskega odbora sindikata kmetijskih delavcev, je gotovo eden in uspehov pri uresničevanju ustavnih dopolnil od najboljših poznavalcev dosedanjih prizadevanj na področju kmetijstva, v kmetijskih organizacijah na celjskem območju.

NOVI TEDNIK: Kako ocenjujete aktivnost organizacij, ki jih povezuje vaš medobčinski odbor? Mislimo predvsem na uresničevanje ustavnih dopolnil, ali še konkretnije, kako je z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela v kmetijskih organizacijah?

FRANC IVANČIČ: Če začnem pri najmočnejši organizaciji, kmetijskem kombinatu »Hmezač«, moram reči, da je bil kljub zapletenosti problematike storjen velik korak. Sklenjen samoupravni sporazum med sedemnajstimi TOZD tega kombinata je za to fazo razvoja kmetijstva po svoji vsebini med najboljšimi v Sloveniji.

NOVI TEDNIK: Mislite, da so pravice TOZD v kombinatu dovolj velike in obsežne in da se z njimi izpričuje samoupravna samostojnost posameznih TOZD?

FRANC IVANČIČ: Mislim, da pravice niso majhne. So dokaj velike. Vsaka TOZD deli dohodek, razpolaga z njim. Res pa TOZD odvajajo še določena sredstva za skupna prizadevanja celotnega podjetja. Tu gre predvsem za obratna sredstva, razvojno službo, kreditno službo, rezervni sklad in rizični sklad. Zlasti slednji je zelo pomemben, saj vendar vemo, da je v kmetijstvu spričo vremenskih razmer in drugih pogojev za letino prizadeta zdaj ena, zdaj druga temeljna organizacija. Pristaviti pa moram, da se o teh skupnih vlaganjih TOZD med seboj dogovarjajo, odločajo z dvotretjinsko večino, in seveda skupne naložbe tudi kontrolirajo.

rajo. Skupna je tudi interna banka, v kateri imajo vse TOZD svoj žiro račun.

NOVI TEDNIK: Premaknila se zdaj še drugam, v okvir drugih kmetijskih organizacij. Kakršne so tam razmere, o katerih govoriva?

FRANC IVANČIČ: V začetku sem že povedal, da obstajajo v kmetijstvu specifični pogoji pri uresničevanju ustavnih dopolnil. Posebnost je predvsem, da proizvodnja v kmetijstvu poteka na zemljiščih in s sredstvi družbene lastnine in zemljiščih ter s sredstvi zasebnih kmetovalcev. Slednji so vezani s kooperacijo v proizvodne obrate kombinatov ali zadrug in ponekod samoupravno v svoji TOZD. Gotovo so tu določene težave, ker eni in drugi zastopajo svoje interese. Moram pa reči, da so se tu naše rešitve. Zalski kombinat je ustanovil TOZD za kooperacijsko proizvodnjo, in sicer eno za področje žalske in celjske občine, drugo pa za območje šmarnske občine. No, kmetije se, kot sem že dejal, povezujejo tudi v svojih poslovno-proizvodnih enotah.

NOVI TEDNIK: Ko smo že pri samoupravni vlogi kmetov, bi nas zanimalo še to, ali imajo kmetje-kooperanti možnost vplivati tudi na zadeve zunaj svojih TOZD in zunaj svojih proizvodnih enot?

FRANC IVANČIČ: Imajo. Kmetje so tudi močno zastopani v centralnem delavskem svetu in imajo tako močan vpliv tudi na odločitve v TOZD, s katerimi so posredno vezani, kot je na primer obrat mlekarne, predelave

sadja, klavnica itd. Dvojni interesi, o katerih sem prej govoril, so predvsem na področju investicijske politike. V družbenem sektorju so velike potrebe, enake ali še večje pa v zasebnem sektorju kmetijstva. Težava je v tem, da je sredstev vedno premalo.

NOVI TEDNIK: Spet sva se vrnila h kombinatu. Prav je tako, vendar nas zanima, kako je s temi vprašanji v drugih kmetijskih organizacijah, v zadrugah na celjskem območju?

FRANC IVANČIČ: V zadrugah v celjski regiji in ostalih kombinatih so približno po že opisanem vzorcu reševali zadeve okoli uveljavljanja ustavnih dopolnil.

V manjših podjetjih so stvari malo težje. Omenil bi primer KZ Laško in KZ v Gornji Savinjski dolini, ki sta šle samo na eno TOZD, kjer je združena lastna proizvodnja in kooperacija. Sicer bo praksa pokazala, ali je to dobro ali ne. Mislim pa da bi vendarle kazalo tudi tu ustanoviti TOZD za kooperante, ki bi se mogli bolj ukvarjati s svojimi problemi, delavci v lastni proizvodnji in predelavi pa s svojimi.

Bralci pišejo

SPOZNANJE

Spoznati človeka, kateremu lahko ob najtežjem trenutku vse potožiš, vse zaupaš, ki ti zna vedno priskočiti na pomoč, bodisi z dejanjem, nasvetom ali prijazno besedo, je pravo bogastvo? Če natančno pomislimo, spoznamo, da je. In to je — mati.

Le redki se zavedamo, kaj vse pomeni ta beseda in koliko ljubezni je skrite v njej. Tega se lahko dobro zavedajo le tisti, ki nimajo matere, tisti, ki nikomur ne morejo reči: »Mati...«

Koliko neprijaznih besed, koliko grenkih trenutkov preživi mati vsak dan. Vse tiho, brez govorjenja, skriva v najtemnejši kot svojega srca. V tem kotu pa ne leži le njene težave, tu so tudi skrbi za družino, za dom in težave, ki ji jih zaupamo mi. Sami vemo, koliko laže je, če brez skrbi zaupamo nekemu vse, kar nas teži. Ona pa ima le redkokdaj ob sebi nekoga, ki bo razumel težave in skrbi, ki tarejo njo.

Sedaj, ko se vsega tega zavedam, mi n. težko pomagati mamici. Težje je pa je bilo pred nekaj leti. Zjutraj, ko me je morala prebuditi, sem se naredila, kot da najstaje spim. Bala sem se, ali pa se mi ni ljubilo, da bi ji kaj pomagala. Raje sem ležala pod toplo odejo in jo opazovala, kako hiti in me včasih nežno, s šepetajočimi besedami pokliče: »Judita, vstani!« Vedno je bilo vse silno težko napraviti. Pobrisati posodo ali prah, zlikati perilo, pomesti kuhinjo, oh, to so bile najstrašnejše stvari. Ponačarila sem imela prav takrat največ učenja ali pa me je bolela glava. Mamica se je tega dobro zavedala, pa vendar na moje pripombe ni nikdar nič odgovorila. Vse, kar je rekla, je bilo: »Prav, bom pa sama pohitela.« Meni pa je bilo to všeč, kajti

nikdar nisem čutila, da sta v teh besedah skrita žalost in razočaranje. Pohitela sem iz kuhinje, mamica pa je naredila vse, čeprav je bila že tako utrujena.

Spremenila sem se. Kadarkoli le utegnem, ji pomagam, skušam jo razumeti, pa čeprav vem, da to ni lahko. Mamica me za vsako prijazno besedo pogleda, in njene oči mi povedo vse, vse, tudi to, kar se z besedami ne da zapisati.

JUDITA POČKAJ

ZGODILA SE JE NESREČA

Ne spominjam se dne, vem pa, da je bilo pozimi. S staro mamo sva se vračali iz Teharij. Bil je že mrak. Otroci so se vračali iz šole. Na vso moč so kričali drug čez drugega. Hodili so po sredini ceste. Ker je bilo čez dan sonce, se je sneg talil in ceste so bile mokre. Zvečer pa se je ta voda spremenila v led. Bližali so se klanecu, ki je bil ves poleđen. Nekdo izmed otrok je zakričal: »Led, pojdemo se drsat.« Torbe so pometali ob cesto, na cesto, nekateri pa so celo sedli nanje in se drčkali po klanecu. Nad cesto se je zadrževala megla. Zapornice so bile zaprte. Otroci so mislili, da sedaj ne bo nihče pripeljal. Če pa bi že kakšen pripeljal, bi se hitro umaknil. Takrat, ko so bile zapornice zaprte, res ni bilo nobenega avtomobila. Toda, ko so se zapornice odprle, je pripeljal avto. Voznik je zaviral, trobil, toda otroci so bili tako vneti v pogovor, da so vse preslišali. Voznik je tresnil v neko deklico, kateri pa se na srečo ni nič hudega zgodilo. Raztrgala si je samo nogavice. Voznik je ves prestrašen skočil iz vozila. Pogledal je, če se je deklica kaj pripetilo. Ves razburjen kričal na bežeče otroke.

Po mojih mislih sklepam, da se ti otroci ne bodo več drsali po cesti.

Če pa se že bodo drsali, bodo morali biti bolj pazljivi in pozorni na vozeča vozila, kajti pregovor pravi: »Cesta ni igrišče!«

TANJA BAJRAMOVIČ,
6. b, OS Štore

LETNI ČASI

*Vse je belo
beli so gozdovi, travniki,
planine.*

*Vse je belo in poledenelo;
povsod je polno veselih
sankačev,*

*smučarjev —
seveda, prišla je zima,
bela in vesela zima.*

*Vse je zeleno
zeleni so gozdovi, travniki,
planine.*

*Vse je zeleno in veselo,
povsod se prebujajo
življenja,*

*kajti prišla je pomlad,
zeleni in prebujajoča
pomlad.*

*Vse je zlato,
zlata so polja, vsevrstnih
žit,*

*ki v vetru valovijo svoj
znameniti ples.*

*Vse je zlato,
kajti prišlo je poletje
to žitno in vroče poletje.*

*Vse je pisano
pisani so gozdovi, travniki,
planine.*

*Vse je pisano in bogato,
vse je polno vseh
kmetov-pojedelcev,*

*vse je polno veselih
vinogradnikov,
kajti prišla je jesen,*

pisana in bogata jesen.

MOJCA SOSTARIČ, 6. b
OS Štore

NEPREVIDNI OTROK

Lepo jesensko jutro nas je navdušilo za krajši izlet. Naša želja je bila, da obiščemo tetino družino v Laškem. Teta ima deklico in dečka. Moja sestra se zelo razume z malo sestrično. Zato je sestra ploskala z rokami in vprašala: »Pa bomo res kmalu šli?« »Bomo, če se boš le kmalu pripravila,« je velel nasmejan oče.

Očetove besede so mi ostale dolgo v ušesih. Poleg sebe sem oblekla tudi sestrico v lepš obliko. Avto je že brzel proti Polulam. Takrat smo pred sabo zagledali veliko množico ljudi. »Gotovo je bila

kakšna prometna nesreča,« je ugotovil brat. Takrat se je za našim avtom oglasila sirena. Bil je rešilni avto. Med gručo razdvojenih ljudi je ležala deklica, vsa v krvi. Rešilni avto jo je odpeljal v bolnišnico. Ljudje vsi prestrašeni, so pripovedovali, da je deklica tekla čez cesto. Pri tem pa ni pogledala ne na levo ne na desno stran. Voznik osebnega avtomobila, ki je vozil po cesti iz Celja, je pričel zavirati, ko je videl deklico. Kljub zaviranju prometne nesreče ni preprečil. Deklica, stara komaj okoli deset let, je obležala negibna na asfaltirani cesti. V bolnišnici so jo nato pozdravili.

Ta dogodek je pustil v meni globoko spoznanje, kaj lahko naredi samo en nepremišljen korak.

STEFKA GOLOGRANC,
6. c

O BOLNIŠNICI VSE NAJLEPŠE

Nisem navajena pisati take reči in vas prosim, da mi vi sestavite članek, ki ga pošljem in ga objavite v Novem tedniku v rubriki Bralci pišejo. Oglašam se zaradi pisma Srce je žalostno, ker ta ko grdo obsoja celjsko bolnišnico. Jaz sem bila pred kratkim v bolnici in sem bila zelo lepo sprejeta pri zdravnikih — ne samo pri enem. Vsi so me tako lepo sprejeli, da nimam besed, kako bi se jim zahvalila, ker so mi tudi nudili hitro pomoč. Zdravnik na kirurgiji mi je rekel, zakaj nisem prej prišla po pomoč. Iz srca se jim zahvaljujem za vso skrb in trud. Vsem zdravnikom kakor tudi sestram na kirurgiji iz srca hvala.

Marija Gombač,
Kidričeva 22,
Laško

ŠE »SPREVEDNIK IN POTNIKI«

V pojasnilo Cilki Polšak in ostalim bralcem NT oziroma potnikom mestnega prometa zatrjujem, da sem ravnal po predpisih in navodilih pravilnika o prevozu potnikov v mestnem prometu. Zato svetujem tovarišici Cilki

Polšak, če že ima veselje do pisanja člankov, da bi bilo zelo koristno, če bi vsaj vprašala človeka, ki je o tem bolj informiran oziroma pozna pravila o prevozu potnikov. Razlika, da nekdo vzame žival v avtobus in drugi ne, je v tem, da tudi pri izletniku nismo vsi enako pisмени. Ker zatrjuje C. P. da se o meni veliko sliši, zahtevam javno in širše pojasnilo, kajti to lahko nekdo zelo različno razlaga. V kolikor ne bom dobil tega pojasnila, bom uveljavil zoper njo sodni postopek. Kar se pa tiče tovariša Aubrehta in kože, si res ne morem zamisljati trditve omenjene tovarišice o prijetni vožnji, kajti tudi jaz sem živel v težkih vojnih letih in povojnih časih, toda vedno smo imeli ljudje svoj prostor in nikoli nismo živeli v istem prostoru z živalmi. Moč te navade se me še vedno drži in mi bo tudi ostala. Sma pač različni ljudje. Kar se tiče dogodka dne 3. 4. t. l. pa dajem Cilki Polšakovi na znanje, da tudi o tem ni natančno obveščena oziroma je ta razgovor zelo napačno razumela. Zaradi tega jo opozarjam, da v bodoče, v kolikor bo še pisala podobne članke, naj piše le resnično in utemeljeno in se s tem izogne morebitnim nevednostim.

Vsem bralcem NT in potnikom mestnega prometa pa tole: predpis o javnem prevozu mestnega prometa določa, da je prevoz dovoljen le potnikom z ročno prtljago (aktovka, potovalka, kovček itd.). Nikakor pa ni mišljen prevoz piščancev, koz in drugih živali iz vzemši rodovniškega psa z veterinarskim spričevalom in nagobčnikom, pa še to le, če je v avtobusu prostor. Smatram, da tudi ostalim potnikom in meščanom ne bi bilo všeč, če bi v avtobusu morali poslušati čivkanje nekaj sto piščancev, meketanje koz itd.

In še to! Odločno odobravam vsako upravičeno kritiko za nepravilen odnos sprevednikov do potnikov in obratno. Trditve pa naj bodo utemeljene in resnične. Ne pa, da mnogokrat naredijo ljudje

iz muhe konja. Tako se zgodi tudi zaradi nepoučenosti in nepoznavanja predpisov. Smatram pa, da ima le malokdo nepravilen odnos do dobrega potnika, ki jih ni malo. Le-ti pa se zavedajo, da je tudi sofer ali sprevednik samo človek, ki si s trudom služi svoj vsakdanji kruh, ni pa le lutka, ki se mora z vsega sprijazniti in vse prenesti. V imenu vseh sodelavcev želimo, da bi bili vsi potniki razumevali. Takrat bomo vsi zadovoljni in vsem bo vožnja prijetna in lepa, kar pa je tudi cilj nas vseh.

Alojz Skoda,
sprevednik,
Mariborska 31,
Celje

NELAHKA POT

Kot večletni naročnik vašega lista sem čital, da naj bralci pišejo, kaj naj tednik posebno piše. Moram priznati, da sem z listom zadovoljen in da je posebno v tem letu zanimiv. Se boj pa bo zanimiv, ako boste ta članek dali v rubriko Bralci pišejo.

Jaz sem že pred letom poslal na vaše uredništvo priporočeno resničen življenjski upanju, da ga objavite, pa ste ga vrhli v koš. A brez opravičila, zakaj ste to storili. In to se je dvakrat ponovilo.

Vaš novinar Strašek mi je v Podčetrtku osebno obljubil, da pride na moj dom in se bova pogovorila, pa ga do sedaj še ni bilo. V Celju sem bil trikrat v vaši redakciji. Tovarišica mi je obljubila, da ga pošljete, pa ga še ni. Kako si naj to razlagam?

Koliko se je pisalo, da se morajo socialne razlike odpravljati. Pred tedni ste veliko napisali o solidarnosti. Kako se pa vse to v praksi izvaja? Piše, da večkrat sedete za okroglo mizo, pa bi o taki priliki povabili v Celje take, ki imajo zasluge za narod, pa ne dobijo ti, sto, kar jim družba dolguje in pa tiste, ki neopravičeno prejemajo pokojnino. Ali je res, da ne sme javnost izvedeti, da sem tri leta in sedem mesecev okušan vse grozote prve svetovne vojne

CELJANI V BOJIH ZA NAŠO SEVERNO MEJO V LETIH 1918—1919 — PIŠE: DR. ERVIN MEJAK

USODNA NOČ

Zelena garda nam je nagajala, kjer je le mogla, bila je tudi številno močnejša od nas. Zlasti so nagajali na dravskem mostu in 18. novembra je patrila zelenih gardistov napadla naše straže na dravskem mostu in pri tem ustrelila Vauhniko iz Šmiklavža pri Hočah.

Glede na take razmere se je naš položaj v Mariboru iz dneva v dan bolj ostril in temu nevzdržnemu stanju je bilo treba napraviti konec. Vedeli smo, da se nasprotniki, številčno močnejši od nas, pripravljajo izriniti nas iz Maribora, zato je bilo nujno potrebno razorožiti »zeleno gardo«.

V noči od 22. na 23. november, malo pred polnočjo, smo imeli v topničarski vojašnici alarm, v nekaj minutah smo bili bojno opremljeni in ob eni uri že čakali pred vojašnico na nadaljnja povelja. Razdelili so nas v oddelke in dodelili vsakemu nalogo. Ob določenem času smo se pričeli oprezno premikati na odrejene položaje, ščitila sta nas noč in tema.

Za razorožitve »zelene garde« je bila določena

za vse naše oddelke 4. ura zjutraj. Tako je bilo 23. novembra razorožitve po točno izdelanem načrtu izvršena v 47 minutah. Izvršena je bila izredno hitro, disciplinirano in brez vsakih človeških žrtev. Ranjena sta bila dva nemška oficirja. Nemška mestna garda, je šla, kakor je bilo ugotovljeno po razorožitvi, preko 1500 vojakov.

S tem dejanjem je bil Maribor očuvan novi jugoslovanski državi.

Zanimivo je, da so iz Ljubljane celo prepovedali razorožiti »zeleno gardo«, češ da bomo itak vse dobili, kar bomo zahtevali. Če bi bil general Maister s svojimi borci to prepoved upošteval, bi Maribor in s tem cela Spodnja Stajerska pripadla Avstriji. Izpolnil bi se bil vojni klic Avstrijcev »horuk bis Steinbruck!«

Na tem mestu naj poudarim, da je bila za osvoboditev Maribora odločujoča pomoč Celjanov, na kar smo Celjani lahko ponosni.

Popoldne istega dne smo stali postrojeni na dvorišču vojašnice, ko je prišel pred nas general Maister in se nam zahvalil za našo službo v pretekli zgodovinski noči.

General Maister pa se ni ustavil pri osvoboditvi Maribora, temveč je s svojimi borci zasedel našo zapadno mejo in imel 1. decembra že zasedeno vse ozemlje od Radgone čez Spilje in s pomočjo Malgaja od Lučan do Velikovca.

Sovražni oddelki so zaman butali ob živi zid Maistrovih borcev.

Radi svojih neuspehov je vladar v Gradcu zahtevala od ameriške komisije na Dunaju, naj prouči, kako krivična je jugoslovanska zasedba.

V prvi polovici januarja 1919 je na klic graške vladar res prišel ameriški polkovnik Miltes, ki se je na naših postojankah pričel o vsem in sporočil na Dunaj, da se zasedena črta na splošno ujema z narodnostno mejo. Miltes je tudi določil premirje med Maistrovimi in nemškimi oddelki.

Ker so Nemci kljub dogovoru kršili premirje, je general Maister prosil francosko misijo v Zagrebu, naj določi demarkacijsko črto.

Na konferenci 13. februarja 1919 v Mariboru je obveljala z Maistrovimi borci zasedena črta za demarkacijsko črto.

Mirovna konferenca v Parizu je na osnovi tega odločila, da so stajersko ozemlje, južno od demar-

kacijske črte in posredno tudi Prekmurje ter Meziško dolino prisodili Jugoslaviji.

Da ima naša država od takrat dalje in tudi po narodnoosvobodilni borbi druge svetovne vojne tako severno mejo, je neizpodbitna zasluga prosto. voljev — borcev za severno mejo 1918—1919.

Dne 15. decembra je bil v Mariboru ob veliki udeležbi ljudstva iz bližnje in daljnje okolice prvi državni in narodni praznik v proslavo našega zjednotenja. Po vojaški paradi vseh rodov takratnega vojaštva na Glavnem trgu smo odkorakali k zborovanju pred Narodni dom, kjer je imel slavnostni govor general Maister.

Po končani slavnosti smo odšli nazaj v vojašnico in našega službovanja v Mariboru je bilo konec. Nihče ni smel več v mesto, ker je prišel ukaz, da moramo na Koroško, kjer naj bi podprli Malgaja v boju za osvoboditev koroških Slovencev. Po noči smo se odpeljali iz

Maribora do Sinče vasi, tu izstopili zgodaj zjutraj in korakali v Velikovec. Bilo nas je preko 500 mož.

Malgaj nas je že nestrpno čakal, saj je nekaj dni pred našim prihodom zavrnil pred Velikovcem naš pad štirikrat močnejšega (preko 600 mož) oddelka sovražnikov. Takoj drug dan smo morali hiteti k dravskemu mostu pri Grabstajnu, kjer smo spustili v boj z nasprotnikom in mu preprečili prehod čez most. To nam je tudi posrečilo. V tem boju je bilo med nami več ranjenih.

Naj omenim, da je bil sedaj pri Malgaju v Velikovecu njegov prijatelj šolskih klopi v Celju Srečko Puncer. Ta je poleg vojaške službe opravljal tudi propagandno delo na Koroškem. Urejeval je do svoje smrti list »Jugoslovanski Korotarski«, je izhajal dvakrat tedensko. V ta list je pisal tudi Franjo Roš iz Celja.

(se nadaljuje)

na vseh frontah? Ali mora ostati tajno, da sem takoj po prvi vojni šel prostovoljno branit severno mejo pod generalom Maistrom in si pridobil zasluge koroških borcev? Bil sem deset mesecev v Legiji s strojno puško.

Kaj ne smem povedati, da sem leta 1941 imel državno službo na pošti Podčetrtek, pa so me okupator in domači izdajci vrgli iz službe in me poslali na prisilno delo v Boštanj. In to samo zato, ker sem bil naravno zaveden, in sem bil prostovoljec v boju proti Nemcem. Tri leta pa sem s poljskimi pridelki oskrboval partizane, ker sem bil delovodja pri D. A. G.

Ali nisem upravičen povedati, da sem star 77 let, da sem sam na malem posestvu, 2 ha plazovne zemlje, da nimam nobene pokojnine, nobene socialne podpore, da stanujem v stari leseni hiši z dotrajano slamnato streho, ki prepušča vodo? Treba jo je adaptirati, pa ne dobim tisto priznavalnino, katero sem krvavo zaslužil.

Anton Bračun,
Golobnjek 20,
Podčetrtek

POZNO OBVESTILO

Bračunem novega tednika bi rad opisal dogodek, ki je prav gotovo nevsakdanji in ki nima primere. Pred dnevi smo bolno leto Magdaleno Gril pospremili na zdravljenje v Topolšico. V sredo, 4. aprila je tam umrla ob 17. uri 20 minut. Sele v soboto, 7. aprila ob 8.45 je uprava odposlala telegram svojcem in javila smrt matičnemu uradu, ki je prejel obvestilo 9. 4. 1973. Pogreb drage pokojnice je bil tako sele 9. aprila, potem ko so po velikih težavah uslužbenci našli vse dokumente.

Ali niso tako grobo kršena pravila in predpisi? Ali je mogoče se bolj grobo žaliti človeško dostojanstvo in čustva sorodnikov? Zdi se mi, da bi komaj mogla uprava bolnice v Celju popraviti napako, ko bi poklicala na odgovornost uslužbenca bolnice na Topolšici, ki je s skrajno neoprogovornim delom dopustil, da je žala pokojna toliko časa v mrtvašnici, ne da bi njemu dragi vedeli, da je preminila. Ko sem zelo žalosten ob hudi izgubi tete Magdalene, ki mi je nadomestovala mater in me vzgojila, se sprašujem, ali je mogoče, da se v današnjem času in v naši humani družbi opisani dogodek sploh lahko primeri.

Ivan Gril,
Roška 1,
Celje

8. MAREC NA PLANINI

V minulem tednu smo praznovali mednarodni praznik 8. marec — dan žena. Po naših krajih so bile najrazličnejše proslave.

Tudi na Planini so v počastitev tega praznika pripravili proslavo učenci tukajšnje osnovne šole. Vsi vemc, da je Planina še zelo zaostala. V zadnjem času se zaostalo najbolj kaže v kulturnem življenju. Tako je bilo tudi na ta dan. Čeprav me, kmečke mame, ne razumemo toliko šolskega dela, pa ima marsikatera med nami le drobno smisla za to in ono stvar.

D. I. Planina pri Sevnici
Odgovor: Nadaljevanja nisem objavil, ker je pismo kritično do učiteljev, ni pa podpisano.

DRAGI!

Težko mi je, da se poslavljam na tak način. Toda moram! Nekaj mi pri-govarja.

Leto je že minilo, odkar se vleče najina ljubezen, če to sploh je, toda zdi se mi, da se je vse začelo šele včeraj. Še predno se je razvila med nama trdnjša vez, sem te dobro poznala. Vedela sem, da imaš dekle, ki pa ji nisi zvest in da menjuješ dekleta kot obleko. Toda takrat sem bila preveč željna tvojih objemov, poljubov, avanture, da bi ti zmogla reči: ne! Misliha sem, da me boš po mese-cu dni zavrzel, kot si že mnoge druge pred mano. Toda ne! Konca ni bilo; pa tudi želela si ga nisem. Ko si bil z mano, si meni šepetal nežne besede in mi objubljal zvestobo; ko si bil z njo, pa si njej razvnel srce. Morda si me imel nekoliko rad, toda ne kot dekle, ampak kot punčko, s katero se lahko vsakdo poigra. In kaj sem imela od tega leta? Priznam, mnogo lep-pih trenutkov in to je tu-di vse. Prave ljubezni ni bilo in je tudi nikoli ne bi bilo.

Potegnila bom črto čez vse in te skušala pozabi-ti. To pa ne bo lahko, saj veš, da ljubezen pri šest-najstih ni kar tako. Ostal-le grenak priokus ljubezni...

BILO JE LEPO

Lepo vas pozdravljam in se vam iskreno zahva-ljujem, da ste nas pope-ljali na izlet v Portorož, pa tudi v Postojnsko ja-mo. Bilo mi je zelo lepo. Saj si sploh nisem mogla misliti, da se bomo kdaj res popeljali na morje. Vsem lepa hvala.

ANICA ZEKAR, Loka pri Zussmu

MLADI LITERATI

PRIDE ČAS

Pride čas,
ko v scru želja se poraja,
želja, ki jo čakam dolgo,
prebodeče, in takrat srce
mi joče.

Pride čas,
ko mine vse, ko mine vse,
in takrat ostanejo spomini
le,
sred mrzlih sanj.

IVANKA KRESNIK, 8. c

RANJENO SRCE

Prišla je pomladna noč
in z njo so drega fantazije.
Vse je tiho, mirno in
spokojno,
le srce mi glasno bije,
in hrepeni po tvojih
nepozabnih dneh.
Srce, ne grej mi
hrepenenja!

Kaj ne vidiš,
da venem in hiram,
da živim in zraven
umiram.

Oh, pridite, misli ve,
misli upajoče,
in preprijte mi srce
in njegovo tiho pesem.
pesem hrepenenja.

IVANKA KRESNIK, 8. c

VIETNAM, TO NI LE BESEDA

Vietnam, to je beseda
ki jo poznajo vsi,
od vnuka do deda.
Ne, to ni le beseda,
to je dežela,
ki jo morita vojne in
beda.
Tla prepojena so s srčno
krvjo,
ki jo je dalo src tisoč in
sto.
Zemlja prej rodna
je pusta puščava,

PROSTI ČAS ČLANOV NAŠE DRUŽINE

Danes je nedelja. Zunaj močno dežuje in vsi smo doma. Je še zgodaj dopoldne.

Sedel sem v dnevni sobi in se dolgočasil. Že četrtič sem prebiral reportažo Vroč- volan. Spomnil sem se, da je danes 1. april. Odrtrgati moram list na koledarju. Iz lista sem izrezal sliko in jo spravil v mapo. Ko sem videl, da je ostala še velika rjava lisa, sem jo izrezal in jo odnesel v dnevno sobo. Prešinila me je odlična misel. Izpod mize sem vzel stare Stope in vsem velikim slikam izrezal oči, ter jih prilepil na rjav list. Poiskal sem očeta, ki je v kuhinji prebiral reportažo o svetovnem hokejskem prvenstvu B skupine v Gradcu. Takoj se je ogrel, da bi očeta prilepila na prazno mesto med dvema žametoma značk. To je prebudilo tudi mo-jega brata, ki je dremal v spalnici. Ves omočen je prišel bliže in seveda bil takoj proti. Hotel je, da bi sliko nalepili med koš in med radio. Seveda sva z očetom vztrajala pri svojem. Z nama je potegnila tudi mama, ki je v 14. nadstropju obešala perilo.

Tako se je Mitja le moral predati in oči smo prilepili med žameta.

TOMAZ PAVLIN, 6. a

MOJI VRSTNIKI MED NOB

Kdor se je rodil v miru in v svobodi, komur so ma-tere s smehljajem pele uspavanke, ta si težko zamišlja življenje svojih vrstnikov v tisti strašni vojni vihr, ko jo zdaj tako nepričadeto imenujemo II. svetovna vojna. Vse je kot pravljica, grozljiva in resnična pravljica.

Tudi takrat so se rodili otroci zato, da bi se lovili preko trat, se smejali soncu, cvetju in metuljem. Pa je prišla vojna in otroci so preko noči odrasli in oku-sili toliko gorja, da bi ga bilo preveč za eno celo živ-ljenje.

Zivo se spominjam treh zgodb, ki sem jih slišala visoko gori v planinah, ko so vrhovi Julijcev goreli v večerni zarji in so se trije gorniki ob tej čudežni le-poti spominjali svojih najtežjih dni.

To zbrano tišino je pretrgal tih, šepetajoč glas. »Bil je prav tak večer. S starejšo sestro sva pasli našo Dim-ko. Pravila mi je o vojni, o Nemcih in o tem, da so naši gozdovi polni fantov in deklet, ki se borijo za lep-še življenje. »Tudi jaz pojdem mednje,« je dejala. Ta-krat sva zaslišali strele. Stekli sva kar po celem proti

mesto in vas sta z zemljo
zravnana.

Ni ptice, ni rože,
in otroškega smeha.
Povsod vlada Smrt.
Razkošje je streha.
Ne, Vietnam, to res ni le
beseda.

VESELA NOVICA

Včeraj zjutraj
navsezgodaj,
je pri vratih pozvonilo.
Kdo zveni tako zarana,
komu se je kaj zgodilo?
A pred vrati vsa zasopla
naša skrbna stara mama.
Lica rdeča, oči žareče
ne od žalosti, od sreče.
»Dete drago, čuj novico.
Ko sinoči reva stara
nisem mogla jaz zaspati,
pratiko sem tisočletno
v postelji začela brati.
Kar ti najdem tam na
strani levo zgoraj
tristo dva:
Da v sedmem tisočletju,
v Celju bo dovolj mesa.«

POMLAD

Kaj je danes, kakšen dan?
Sonce zlato navsezgodaj
z žarki svojimi obililo
je doline in gore.

Kaj je danes, kakšen dan?
Ptičke drobne, kot za
stavo

čukajo in žurgole,
in na rosne širne trate
malčki radostno hite.

Kaj je danes, kakšen dan?
Da že mesto, vedno pusto
pravi semenj je postalo.
Smeh in sreča je na licih,
vsak pripravljen je na
šalo.

Jezo, žalost vrzimo stran,
prvi je pomladni dan!
PETRA MELAVC, 6. b

vast. Že od daleč sva zagledali gost dim, naenkrat pa je skozenj švignil plamen. Ob živi meji sva hiteli dalje. In potem sem začutila sestrično dlan, ki mi je zamašila usta. S prestrašenimi očmi sem zrla v plamene, ki so sikali iz naše domačije. Na dvorišču pa so v mlaki krvi ležali oče, mati in brat.

Se dolgo potem, ko so Svabi odšli, sva čepeli v gr-movju in jokali. Nič ne vem, kako sem prišla k sose-dovim. Vem samo to, da je v tisti krvavi noči umrlo moje otroštvo.

Sonce se je kot velik cekin skrillo za skale in pri-žgale so se prve zvezde. Mi pa smo obsedeli negibni in nemt kot gore. Se veter je utihnil.

»Kaj bi samo žalovali!« je pretrgal tišino vedno ša-ljivi Peter. »Jaz sem bil pa kuhar Ja, kuhar! Z očetom in bratom smo šli v hoste. In ker sem bil še zelo mlad, so menili, da se bom najbolje obnesel pri kotlu. Nekdo mora tudi skrbeti za želočce borcev. Bili smo štirje. Kuhar in nas troje pomočnikov. Borci so nas radi zbadali, češ, da smo jim v napoto. »Stirje ste,« so govorili, »mi pa kar naprej lačni.« Kuhar Pepe pa se ni dal kar tako. »Kaj pa naj kuhamo, ko nič nima-mo! Naj dam Svaba v kotel, da se boste vsi zastru-pili!«

Bilo je hudo in lepo. In še dosti kasneje, ko sem kuhalnico zamenjal za puško, se je misel rada ustavila pri kotlih,« je končal Peter svojo pripoved.

»Tudi jaz nisem držala križem rok,« se je izvilo iz teme. »V hosto sem nosila obleko, obveze in drug ma-terial, nazaj pa Slovenskega poročevalca in drugo li-teraturo. Bila sem v pionirski organizaciji. Ponoči smo trosili lepake in zastavice, na večere pred prazniki pa prižigali kresove po vrhovih.

Nekoč, na javki, so nas presenetili streli. Planila sem v grmičevje in tekla, tekla. Blizu sem poznala ne-ke ljudi in vsa upehana sem se znašla pri njih. Brž so me preoblekli in preden so prišli Nemci, sem že uneto prebirala fižol. Proti večeru me je gospodar s kolesom odpeljal v mesto. Se danes se nasmehnem ob misli, kako ponosna sem bila, ko sem ukanila Nemce.

Koča na Doliču se je že davno zavila v temo. Tiho smo zlezli na svoja ležišča. Vse je pospalo. Skozi okno sem strmela v mrzle, svetle zvezde in srce je kričalo NIKOLI VEČ VOJNE!

MATEJA BELAK, 8. b

MOJ DEDEK IN BABICA V DOMU

Dedka in babico imam zelo rada. Ko sem bila še majhna, sem stanovala pri njih v Rogaški Slatini. Tu sem preživela vsa svoja otroška leta.

Hiša je stala ob robu gozda. Pred hišo smo imeli vrt, v katerem je bilo polno rožic. Pri hiši smo imeli kokoši in zajčke, s katerimi sem se vsak dan igrala. Velikokrat smo odšli skupaj v bližnji gozd nabirat gobe in gozdne sadeže. Babica mi je pokazala in me naučila veliko novega o cvetlicah in zdravilnih zeliščih. Doma smo imeli v vrtu tudi gredo, ki je bila namenjena ja-godam. Babica jih je vsako leto veliko posadila, po-zneje pa sem jih slastno zobala. Pod bregom je tekel potok, v katerem sem se poleti hladila, dedek pa je lovil ribe. Poleg potoka je bil travnik, kjer je bilo ve-liko ivanjščic, katere sem nabirala in jih spletała v venčke. Posebno rada se spominjam zimskih večerov. Sedeli smo ob topli peči, babica je pletla, dedek pa je pravil zanimive zgodbe. Pri njima sem bila zelo srečna.

Iz dneva v dan sta postajala starejša in ker nista mogla več toliko delati, sta se preselila k nama v Celje. Nekaj let sta živela pri naju, ker pa sta vedno teže hodila po stopnicah v peto nadstropje, sta se odločila, da se preselita v novi dom za upokojevence ob Savinji. Dom je velik, prostoren in moderen. V njem bo našlo mnogo starih ljudi svoj drugi dom. Vprtiličju je ve-lika jedilnica, kuhinja, bife in klub, v katerem je bar-va na TV in knjižnica, kjer si lahko izposodiš in bereš knjige. Zanju je zelo pomembno, ker sta v domu dve dvigali — čez dve leti bosta stara 80 let.

Sedaj, ko živita tukaj, kjer je vsa oskrba, pravita, da sta se pomladila in želita, da bi uživala v tem le-pem okolju še veliko let.

METKA BAUER, 6. d, Osn. šole I. celjske čete

OJ CELJE, TI MESTO MOJE

Kako presenečen in tudi razočaran bi bil Slovenec, ki je pred nekaj desetletji pel to ljubljeno slovensko narodno pesem. Besedilo in melodija te pesmi sta bili resnični odraz lepote nekdanjega Celja.

Ob mestu je tekla bistra in čista reka Savinja. V njej so živahno plavale ribe vseh vrst. V zraku so žgo-lele in se veselo lovile ptice-pevke ter razveseljevale Celjane. Ljudje so veselo in zdravo živeli v svojem okolju.

Mesto se je z leti moderniziralo, rastle so tovarne in zatemnile to »belo mesto«. Ptice so odletele in ribe odplovale. Človek je postajal v tem okolju vedno bolj otožen, saj je iz dneva v dan narava mrla. Tudi pesem o Celju je postajala otožna in je izgubljala pomen. Na-mesto ptic-pevk so se zgoščali nad mestom temni ob-laki dima. Ribe so zamenjale odplake kanalizacij. Tudi po ulicah, kjer je nekdaj zelenela trava, je slutiti plin izpušnih cev avtomobilov. Mesto Celje ni več belo, je otožno in sivo, kakor mogočen posestnik pred smrtjo.

Človeški um, ki si ustvaril udobje za življenje ljudi, pomaga in ukrepaj, da bo mesto spet belo, da bo spet zaživel zrak in voda in da bo pesem o Celju zopet veselo zvenela in dobila svoj pomen. Takrat domo pe-smi lahko dodaj: Oj, Celje, ti moje veliko, moderno in belo mesto!

BOJAN ANDREJAS,
Osn. šola I. celjske čete, Celje

Vaščani Tepanja so se na preteklem referendumu za krajevni samoprispevek med vsemi občani konjiške ob-čine najbolje »odrezali«, saj so svoj DA za samo-prispevek izrekli z 92 odstotki. S tako visokimi rezultati na ta način, da so se 100-odstotno udeležili volitev. Na so izrazili svojo izredno zrelost, ki so jo izpričali tudi sliki so člani volilnega odbora in nekateri volilci na volišču v Tepanju na dan referenduma.

ČRPALKE

drustva Kozje, ki je opremljeno, skopano Kozjansko, se je odločilo, da za zagotavljanje naselja kupi Tomosove črpalke. Pripravljeni prispejemo svojih sredstev tudi sami. Vseh sredstev za nakup teh črpalk, sami bi zmogli, zato so se v krajšem dopisnem razgovoru za pomoč Zavarovalnice iz Celja. Zavarovalnica dopis še ni oddala, zato ni odločeno, ali bo Lesično si ne ve

potomati, čeprav precejšen del svoje dejavnosti usmerja prav na področje preventivne dejavnosti.

Kozjanski gasilci pričakujejo razumevanje zavarovalnice. Menijo namreč, da je preprečevanje požarov obojestranski interes. Upajo, da bo zavarovalnica razumela njihove težave in jim skušala pomagati. Prenosne Tomosove črpalke bi mnogo pripomogle k rešitvi požarne varnosti kmetij, ki so oddaljene od središč in od katerih je tudi z gasilskim avtomobilom težko priti. MILENKO S.

Medvode

DA-ZA AERO

V torek, 17. aprila, je tristočlanski kolektiv medvodske tovarne celuloze na referendumu o združitvi z Aerom izrekel odločno »da«. Referendum se je udeležilo nekaj nad 94 odstotkov zaposlenih, le pet oseb pa je bilo proti združitvi.

Program združitve obsega skupno investicijo v izgradnjo nove tovarne za izdelavo visokokvalitetnega papirja, ki bo služil kot surovina za proizvodnjo brezsajnega kopirnega papirja. Tega bo Aero proizvajal v sodelovanju z japonsko družbo Kanzaki. In-

vesticijo, pri kateri gre za 160 milijonov dinarjev, bodo izpeljali ob sodelovanju nekaterih tujih družb. Integracija bo omogočila Aero, da bo imel v okviru svoje proizvodnje vse faze proizvodnega procesa, od celuloze, kot osnovne surovine za proizvodnjo papirja do oplemenitenih papirjev.

Obe podjetji bosta pričeli s skupnim poslovanjem 1. julija 1973, pod skupnim imenom Aero-kemična, papirna in grafična industrija.

BRANKO STAMEJCIC

ZBOR I. ŠTRUC

boru. Z njim nastopa v proslavah in praznovanju občinskih revijah občinskih srečanjih. vrsto priznanj, a ponosni na Galluso, ki so jih prejeli. Letos so našli tudi umetnih in narodov. Pri se za samostojen

koncert v Slov. Konjicah, v Vitanju, Oplotnici in Ormožu, kjer bi s takmajšnjim zborom odpeli vsak polovico programa. Na občnem zboru pretekli teden so v zelo živahni in stvarni razpravi ugotovili, da ne pojo samo zaradi svojega notranjega zadovoljstva in potrebe po kulturnem izživljanju, ampak za vse tiste, ki radi poslušajo lepe melo-

dije zapete v zboru ali posamič. Zavedajo se, da pesem plemeniti človekovega duha in ga dviga iz vsakodnevnih dogajanj v smotno kulturno življenje. Želeli bi peti delavcem v tovarnah in učencem višjih razredov osnovnih šol. Pravijo, da je tam kader, da so tam bodoči pevci. Zanimivo je, da sta v zboru kar dva mlada pevca, ki se želita izpopolniti za pevstvo. Pravi mladi so največ razpravljali, kako približati pevsko kulturo delavcem na delovnem mestu in kako okrepiti kulturno akcijo v Slov. Konjicah. Za nastope žele enotne kroje, pa jim primanjkuje finančnih sredstev. Predstavniki kulturne skupnosti in ZKPO ter častni člani so obljubili prizadevanju pevskemu zboru to pomoč, posebej še v njihovi želji, da bi dobili prostor za vaje v kulturnem domu. Trdili so, da je bil kulturni dom v Slov. Konjicah zgrajen za kulturne namene. Glasbena šola, kjer zdaj gostujejo je nekoliko zunaj centra.

SODIN KONRAD

RISPEVEK CESTAM

skoraj naslednje cestne skoraj vas—Zadobrova v Zadobrovi (od Hojnika) do meje s skupnostjo Trnov. Zadobrovi (od Ivana) do meje s krajevno skupnostjo Vojnik, zatem Arčin skozi na Zadobrova do Trnov. Zadobrovi vasi od Alojza Ignaca Koželja. Tak asfaltiranja cest če-

vasi plačevali svoj samoprispevek štiri leta, in sicer od 1. junija letos do konca maja 1977. leta po stopnji 1,5 odstotkov. Seveda pa bi bili nekateri te obveznosti tudi oproščeni.

Odločitev je vsekakor izredna, saj so jo sprejeli navzlic temu, da že zdaj plačujejo samoprispevek za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov.

M. B.

TABORNIKI BILI V ŠIDU

ga bodo potrebovali din uredeitev kultur. v Škofji vasi. Vsi svet za urbanizacijo, komunale in zadeve razpravljajo v Škofji vasi, so na načrtom, še posebej v skladu s obveznostmi redom cest četrtega reda, tem je pričakovati to pobudo potrdila občinska skupščina. Vsi in tako v dotokom krajevnih pripravila svoj delež pri gradnji cest. Vsi skupnosti v Škofji

Trideset tabornikov iz Celja in Mozirja se je 7. in 8. aprila udeležilo pohoda po poteh sremске fronte. V Šid je prišlo okoli osemsto skavtov iz vseh jugoslovanskih republik. Formirali so brigade z imeni narodnih herojev teh krajev, med njimi brigada Lazar Bibić in Kiša. Taborniki so prehodili petnajst kilometrov dolgo pot. Obiskali so kraje, kjer je potekala sremška fronta. Letos so posadili osemindvajseto spominsko drevo v spominskem parku na liniji preboja fronte v Tovarniku pri Šidu.

V akciji so sodelovali tudi nekdanji borci in komandanti partizanskih brigad, ki so se udeležili sremskih bojev. Borci so mladim pripovedovali o taktičnih dogodkih. Komandant neke brigade je podaril taborniškemu odredu Lazar Bibić iz Šida originalno shemo proboja sremске fronte. Ze formirani skupini tabornikov bratskih odredov »TITO« se je v Šidu priključil še novi odred iz Kruševca. Taborniki celjskega področja so bili s pohodom zelo zadovoljni.

—čj

LAŠKO

Kadrovska komisija TIS Laško je sprejela sklep, da bo VVZ občine Laško izdelal primeren program za razširjeno malo šolo ozroma vključevanje 3. 4 in 5-letnih otrok v organizirano vzgojno delo na podeželju, kjer ni otroških vrtcev.

Program so že sestavili. Verjetno bo težko ali celo nemogoče vključevati mlajše predšolske otroke v malo šolo, ker ima mala šola dokaj obširen program in bi ga vzgojiteljice z združevanjem z mlajšo stopnjo le težko realizirale. Prav tako bi se vzgojiteljice tem otrokom ne mogle dovolj posvečati, s tem bi ta vzgoja mnogo izgubila na svoji vrednosti in tudi mala šola bi bila okrnjena. Za začetek se v Laškem predvideli, da bi ti otroci prihajali le enkrat tedensko v vrtec in to od marca do konca junija. V programu, ki so ga sestavili, so dali prednost telesni in jezikovni vzgoji, mnogo časa pa so posvetili tudi individualni vzgoji. Sredstva, pripomočke in igrače bo oskrbel TIS v Laškem.

Programi so že razposlali po vseh podružničnih šolah in upajo, da jih bodo tudi realizirali. Tudi v laški občini želijo, da bi predšolski otroci s podeželja bili vsaj deloma deležni tiste vzgoje in nege, ki jo dajejo otrokom v otroških vrtcih.

P. D.

CELJE

Danes popoldne ob 16. uri se bosta v prostorih Doma železarjev na Teharju sestala na skupni seji komite občinske konference ZKS Celje in Predsedstvo celjskega občinskega sindikalnega sveta. Forum bosta razpravljala o uveljavljanju samoupravnih delavske kontrole, o gradnji stanovanj v družbeni lastni in o nekaterih vidikih družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja.

Prihodnji torek, 24. aprila, dopoldne se bo sestala občinska konferenca SZDL Celje. Na seji bodo obravnavali teze o organiziranosti SZDL v zvezi s celjskim delovanjem krajevnih organizacij SZDL v celjski občini. Poleg tega pa bo dan v razpravo predlog komunalnega in skupščinskega sistema, uskladen z ustavnimi dopolnitvami. Občinska konferenca bo še sprejela sklep o ustanovitvi medobčinske konference SZDL, odločila se bo o podelitvi letošnjih priznanj OF in sprejela zaključni račun za leto 1972 in načrt letošnjih izdatkov.

VINKOVCI

Sestčlanska ekipa tabornikov odreda II. grupe odredov iz Celja je bila za vikend v Vinkovcih, kjer se je udeležila jugoslovanskih mladinskih iger bratstva in enotnosti. V omenjenem mestu se je zbralo okoli štirideset skavtov tabornikov odredov iz Celja, Titograda, Tuzle, Zrenjanina in Vinkovcev. Predstavniki odredov so se pomerili v taborniških veščinah: partizanski pohod z reševanjem raznih nalog, postavljanje in podiranje šotorov, vezanje različnih vozlov, signalizacija in drugo. Celjani so se prav dobro odrezali v postavljanju in podiranju šotorov. Tudi v ostalih disciplinah so bili dobri. Tekmovanje je bilo dobro organizirano, udeležence pa je motil dež.

—čj

mala anketa

RADI BI TRGOVINO

V vas Lipoglav, (nekaj hiš spada pod konjiško občino, ostale pa pod šentjursko), malokdaj zaide novinarjeva noga. In če ga pri obisku še zažaja, mora po brezalkoholno pijačo v edino skromno trgovino, ki ne zasluži tega imena. Podjetje Merx jo ima v zakupu in noče slišati za prošnje občanov, ki na vsakem zboru občanov zahtevajo ali pa prosijo, da bi jim pomagali do dostojne preskrbe. Pa nič! Podjetju se ne izplača povečati ali pa celo na novo zgraditi

JERNEJ HAJDNIK, delavec, Lipoglav: »Naš kraj mora dobiti novo trgovino. Pogledajte njen zunanji videz, pa mokroto v njej. Nismo za adaptacijo stare, želimo novo trgovino. Mi vemo, da se podjetju Merx ne bo takoj amortizirala, v nekaj letih pa se bi. Morda bi naj postavili nekaj v paviljonskem stilu, tako tudi stalo ne bi preveč. Gledati pa morajo tudi na ljudi in ne le na zaslužek!«

ALOJZIJA GASPERIC, upokojenka iz Lipoglava: »Premajhno izbirimo imamo, čeprav se poslovodja zelo trudi, da bi nam preskrbel različne stvari. Pa ne more v istem prostoru imeti vse, pa tudi sme ne. Mi pa bi radi tu kupili kdaj tudi kaj kmetijskih artiklov, n.pr. gnojila. Pa je trgovinica pretesna, saj vidite sami, da se nas zbaše vanjo največ lahko pet ljudi. Radi bi novo trgovino, zaslužimo si jo, pred vojno je bilo vse drugače!«

FRANC METLICAR, delavec iz Lipoglava: »Občina nima možnosti, da bi najela kredit, trgovsko podjetje pa baje spet ni zainteresirano, da bi gradilo. Ostajamo sami — občani, ki pa trgovino želimo novo, ne le adaptacijo. Če lahko prispevamo za šole, potem bi tudi za trgovino. le začeti je treba. V krajevni samoprispevek bi morali vključiti tudi to. Žal, naša vas je razdeljena, nekaj jo spada pod konjiško občino, nekaj pod šentjursko, vmes je praznina. Me razumete!«

VALENTIN KEGLEVIC, poslovodja Merxove trgovine v Lipoglavu: »Preko 150 gospodinjev prihaja k nam, vsako leto napravimo prometa preko 80 milijonov dinarjev. Današnja trgovina je nevdružna, vlažna in premajhna. Občani pa bi radi novo trgovino. Kako se bomo sporazumeli, ne vem, vem pa to, da imajo občani do Loč več kot uro hoda. Zamislite si, da bi današnja trgovinico ukinit, ker ne bi odgovarjala sanitarnim predpisom?«

MIHA PSENICNIK, upokojenec, Lipoglav: »Sem za novo trgovino, da bomo lahko kupovali tudi kaj od železa. Po vsak žebelj moram v Loč, ker je takšna trgovina, kot je, premajhna za vse stvari. Končno bi si človek zaželel tudi kaj od kmetijstva, gnojila n. pr. Tu pa se dobi samo špecerija in izbira je v tej zvrsti bogata. Manjka pa tistega, kar tu ne smejo imeti, ker sanitarni predpisi ne dovoljujejo.«

trgovskega lokala. Pravijo, da je premajhen promet, znasa namreč le 80 milijonov. Poslušali smo pritožbe in želje občanov, ki prihajajo v to majhno trgovinico in jih tudi zapisati.

Njihova edina želja je — nova trgovina. Je res prevelika ali pa samo govorimo o standardu delavca, ki ga moramo izboljšati? Je ta nesrečni dinar vse obrnil na glavo, tako da smo postali gluhi za želje občanov? Bo kdo odgovoril?

Srednjeveške podobe na tromeji

LOPUTE SO SE USTAVILE...

Življenje je kolo. Nekega dne, morda pred štiristo leti, se je zavrtelo v pokrajini, ki ji imena ne vem. Le to vem, da to ni na Kozjanskem.

Tod naokrog komaj poznajo z opeko kriti krov, veliko pa je ostalo dimnic. Vsaka hiša jo ima. In imajo mlin na veter, ki je mlel do nedavnega. A zdaj so se lopute ustavile in z njim čas... In imajo postarane ljudi in zavrt fante, ki bi radi s čudodelno kretnjo pognali kolo naprej. Ustavilo se je na DOLGI GORI, na tromeji med šentjursko, šmarsko in konjiško občino.

Po dežju umit in s soncem posejan dan se je dvignil z obzorja. Še speča zemlja je bila nabita s sokovi bitja, če se pomladi, brsteče popje se je razgalilo do dna, vzcvetelo je, postavilo svoje bogastvo na ogled. Rumenilo dneva se je pomešalo z zelenilom trat, modrinom neba in objeta od vonja čistega zraka sem stopila v ta dan.

Nad Lipoglavom se vije strma vijugasta pot in ob njej je raztresena Dolga gora, vasica, ki skriva, pravzaprav postavlja na ogled ostalino srednjega veka — mlin na veter. Do vrha je treba, da si ga ogledaš, to pa pomeni gristi kolena, loviti sapo in misliti na don Kihota.

Res je, da so me ob poti pozdravljale trobentice in spomladanski žafran, da je na vsakem koraku brstela vinska trta. A kaj, ko se je kotilo kamenje pod nogami in blato zajedalo v nje. A vse to ni skrivilo podobe lepega dne, pogled je samo občudujoče božal ostaline nekdanjih dni, ki so jih drugod zaščitili s pečatom etnografijske. Tu pa še stojijo, neokrnjeni v svoji lepoti, s slamnati strehami posejani domovi in kljubujejo stoletjem navkljub. Strma pobočja so se okinčala z njimi in svojega krása ne dalo. Velike doma-

čije, majhne kajžarske bajte, med njimi pa gorce kot srca vinogradov. Kamor pa je seglo oko, ni našlo cerkvice, ki se običajno vgnezditi med revni svet in se zlije z njim. Zapustili so boga ali pa on njih, kdo ve, za koga je bila malha premajhna. Za ljudi ali boga.

Dospela sem do tja, kjer se pot zlije z obzorjem in pelje potem le še navzdol, v šmarsko občino.

Mogočna gmota hiše in gospodarskega poslopja, vse je delano tako, da se je k prvotnemu jedru prizidovalo po potrebi, je domačija Oračevih. Pred hišo leha lanske nepobrane koruze in kopica gnilega sena. Na koncu poslopja pa so stražarji štirje mogočni hrasti.

Na robu domačije, le korak stran od kupov drv, ki so bile pripravljene za zlaganje, se je po dolini oziral mlin na veter, čista in neokrnjena arhitektura nekdanjih dni, zložena s kamenja, slamnate strehice in lesenega ogrodja. Še ni dolgo tega, ko so mleli nanj, ker so imeli žito. Danes je kašča prazna in lesene lopute se z vetrom več ne bore. Pred kratkim se je ena razpolovila in v pozabo potisnila pomnik in simbol don Kihota.

TESNOBA V DIMJAČI

Ko me je očarala zunanja podoba sveta, sem pogledala vanj, v življenje enega samega dne, ki je v paletu srečanj naneslo temnih barv. — Odprla sem vrata, ne, še prej sem pogledala skozi okno in na postelji temne čumnate zagledala še temnejšo postavo, lastnico domačije Marijo Oračevo, staro 76 let. Že nekaj let je priključena na posteljo, ker je bolehnna in nima za zdravlila. Obraz si je ovila v rute, povila telo s pletom, ki je kazal rebra dolgih let, ter bila nared za slikarja. Lesen črn strop je po udarjal njen beli obraz, roke pa so se sklepale k tožbi. V kotu za mizo je priključavala in odkimavala Anica, 25-letno dekle, ki se je rodilo iz trtnega vitičevja, rdeče zemlje in strasti. V brazdah dneva so jo našli in Marija jo je vzela k sebi, vaško slaboumnico. Gledala je vame, se mi smejala in nič razumela. — Vstopila sem. Zaustavilo me je na pragu, v veži se je sukal dim iz dimnjače, kot tukaj pravijo črni kuhinji. Kuhalo se je nekaj, z burkljami je pravkar stavila v peč Marijina sestra Treza, tu-

Mlin na veter

di že preko 70 let. Gledala je vame in mi zastavila pot. Iz desne strani sem skozi priprta vrata videla čevlje, obute na dolge noge, ki so vodo-

Lojze Orač bo gospodar

ravno počivale nekje. Slišale pa so se tudi stopinje in kosmata brada je kmalu pogledala v prišleca. Iz za hrbta sem začula prošnjo, ki je bila obenem vprašanje, ali sem »socialna«. Streslo me je, obilil me je pot, v stiski sem rekla besedo, a molčanje se je zlijo z molkom dneva in tiho je vse bilo. Bala

sem se čisto vstopiti, da se vrata ne bi zaprla za menoj in dim je sllil v oči. Naenkrat se je znašlo še več obrazov, kje so se vzeli in kako se je razširil glas, da se je »neka« pojavila, ne vem, in ob mojem jeclajočem pripovedovanju, da sem prišla gledat mlin, so se razlezi v gube razočaranja in še v večji molk. Prebila sem ga, še nikoli tako težko in šele tedaj, ko se je primajal iz čumnate domači sin Lojze, Edinac, star 38 let in še vedno samski, zato bi se ženil rad. »Če bi lahko prodajal pogled, mlin, razgled, znamenitost, bi postal tako bogat, da bi se lahko privoščil dekle, pa četudi bi šel ponjo tja v Slovenske gorice, ker le tam jih še dobi. Tako pa, ne morem drugače, le z dneva v dan v vinograd in okoli hiše ter k volčku,« je dejal in vame uperjal pogled. Nerač je razkazal mlin in ko se je postavil pred vrata, je segel do strehe in s krvavim pogledom sledil mojemu navdušenju. Sit je bogastva tega sveta, ki v vinskih nedrih kali svojega zla. S sosedovim Bertom sta ostala sama, mlada polna moči, a brez nje, ko si je treba poiskati družico.

Strast zatajenih noči je segla po prsih in roke so se kmalu v sramežljivosti povešile. Imeti ženo, da bi jo stisnil, da bi mu rodila otroke, da bi jo za praznik ali ob trdem delu povabil v zidnico, kakšna utopija, kakšne sanje! Misel za bogove in Lojz ji ni kos!

MLIN IN LJUDJE

Zaprti v molk slehernega dne, ko se nikoli ničesar ne zgodi, ko je že stoletja vse enako, ko peščena ura me ri vedno z enakim utripom in le kdaj pa kdaj se spočne vrisk otrok, ker jih ni, so Oračevi še vedno molčali. Treza dobiva nekaj socialne podpore, nekaj borih tisočakov od šentjurske občine. Davkov skoraj nimajo, le kje bi jih vzeli, saj koruzna stebela še stojijo. Kaj jedo, ne vem, vprašala bi, pa me je bilo sram, ker sem se spomnila, da sem sita. Preveč bi mi bilo težko, če bi zvedela, da so lačni.

Potožila pa je sosedka, ki je prišepala iz globače, kjer ži-

vi v majhni kočuri, kjer tudi kuha v dimnjači, teče na glavo. Pred leti na Sladki gori izgubila edino upanje. Razočarana, ker ji za njim niso nič priznali, rekoč, da ga je strupila pijača. Pa je zanj postavila na hribu čisto majceno hišico, zidano... Utopila se je solzah in z malo upanja ji obljubila pomoč. A to je tudi druga zgodba. Tretja in četrta, iz vsake nate prihaja, iz korakov rok, ki hodijo po dve ura da v šolo na Sladko goro šmarsko občino, kjer je kot Loče ali kam drug Najvišja kmetija se je modernizirala, ima dan in štedilnik, ki se ne A gospodar hodi na dolino, v Lipoglav na nico. Napredek je od nas ne od vinskih hlapov, gospodarji tega sveta. Mladno gospodinjstvo si je ljal iz Slovenskih gor oba sta edini napredek Dolgi gori. Še čisto ob ju vasi mu dela družina na prenovljeni in z opeki ta domačija kmeta, kate svet ni tako vpet v str in vinograde. Opazila se šele sedaj, ko sem se na la sladkosti srednje veka prirodu v te kraje se je navdušilo nad vinskimi mi, obrezanimi trtami, natimi strehami in osnimi hrasti. Nazaj gled iskalo vsakdanjih podob lo edinstvena znamenito Slovenskem — mlin na je tonil v pozabo Zlelela izmisti nazadnjastvo, lje v odorih, uteho v p strast mladeničev v po nočeh. Kri se razdivja da rani sosedo ali poro rod nov, nima pa moč bi kolo življenja obrni štiristo let ali več. Skal ostalosti in pozabe ne bi maknil niti Kiklop, le Kihot bi še našel mesto Zabali bi sulice v pravi vetra in samcat ostal.

Zvečer sta se otroka prepirala, kaj je bolje — ma z majonezo ali brez

Stela sem ure ponos še jutro je zakrilo koruznih stebrec, gnilo no kopico, razkrečene hrastov stražarjev. Mar molitev, Trezin molk, smeh. Lojzetov pobotni gled in prijem in ostala sla življenja žena tod o

Tik pod vrhom je zgubila sapo in se kopasto razrasla, Oračeva domačija, kamor spada tudi mlin na veter

Aktualni problemi telesne kulture

SMO RES ZA?

Kako programirati, kaj ponuditi?

Idejni pristop: ukvarjanje s športom (v njegovih poljubnih pojavnih oblikah) mora postati sestavni del življenja vsakega človeka. Moto tega pristopa k razvijanju množičnosti v telesni kulturi naj bo: »SPORT JE ZA VSAKO-GAR« (ki ima tudi svoje propagandno geslo in oblike aktivnosti — TRIM). Znotraj ideje šport za vsakogar so vsi dejavniki, tudi športne organizacije s tekmovalnim športom, saj je šport samo eden, ukvarjanje z njim pa različno le po namenu in ciljih. V skrb za množičnost športa odraslih mora biti vključena celotna družbena in telesno-kulturna sfera, ne pa samo sindikalne organizacije.

Sportno rekreacijo delimo na:

- organizirano
- usmerjeno ali ponujeno
- individualno

Vseh ljudi in vsak dan prav gotovo ne bomo mogli organizirati, ker jasno, še dolgo ne bomo imeli teh možnosti. Lahko pa z občasnimi organiziranimi oblikami posredno vplivamo na to, da se bodo ljudje še sami ukvarjali s kakršnokoli rekreativno dejavnostjo. Pri tem lahko uporabljajo tudi največji rekreativni objekt — naravo; strokovni kader lahko nadomestijo razni tekmovalni kartoni, brošure, prospekti z navodili za rekreiranje ipd. Pri tem

pa naj bi trošili tudi svoj denar, kot ga za druge manj koristne reči.

Torej naj bi bil prehod preko občasno organiziranih oblik k rednim individualnim ali organiziranim odgovorom kako realizirati idejni koncept »šport za vsakogar«.

Nosilci organizirane športne rekreacije naj bodo v tej fazi tisti, ki zadovoljujejo največ pogojem (objekti, kadri, organiziranost, finančna sredstva, tradicija, število ljudi ipd.). V enotnem programu je treba vskladiti interese in možnosti dejavnikov, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo s telesno kulturo:

- telesno-kulturne organizacije
- delovne organizacije
- skupščina občine
- splošni ljudski odpor
- turizem
- šole in aktivni mladine
- JNA
- krajevne skupnosti
- zavarovalnice in zdravstvene ustanove
- informativni mediji

Pri tem pa morajo seveda upoštevati tudi človekov vse večji osebni interes.

V začetni fazi naj bodo glavni nosilci organizirane športne rekreacije (v Celju) sindikalne organizacije s pomočjo in sodelovanjem telesno-kulturnih dejavnikov v občini. Krajevne skupnosti so lahko nosilci predvsem na podeželju, v mestu pa pred-

vsem nosilci ponujene, formalno neorganizirane rekreacije — na določenih objektih, ki jih naj tudi urejajo in vzdržujejo.

Konkretno sodelovanje med krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami kot je nakazano v tezah, je vprašljivo oziroma v praksi težko izvedljivo, še zlasti ob pomanjkanju delovnih organizacij. Veljalo bi za manjše kraje.

Drugi nosilec naj bi bila društva TVD Partizan (tudi po svoji novi programski usmeritvi) in športne organizacije z ustanavljanjem rekreacijskih skupin za svoje biveše članstvo in simpatizerje. Pri slednjih gre predvsem za odprtost objektov, organizacijske in kadrovske možnosti, za jačanje teh organizacij, hkrati pa posredno vračanje sredstev, ki jih družba daje.

Ob tem pa ne gre pozabiti na interes splošnega ljudskega odpora. Morali bi se zavdati, da se (še po treh km hoje) utrujen človek ne bo zmožen boriti, precizno streljati, misliti... Telesna pripravljenost je prav gotovo eden osnovnih pogojev za splošni ljudski odpor; žal se o tem ne razmišlja dovolj, še manj pa posveča pozornosti. Seveda pa se kondicija ne da pridobiti z enkratno akcijo. Prav gotovo bi se morali obe zainteresirani strani povezati.

(Nadaljevanje in konec prihodnjič)
TONE GORSIC

Za koga?

V okolici Celja imamo večje število igrišč, ki so namenjena telesni vzgoji in rekreaciji. V Zalcu to verjetno ne drži, saj je atletska steza popolnoma zanemarjena, prav tako tribune in poslopje, kjer je keglišče in še nekateri dodatni prostori. Na nasprotni strani pa se bohotita igrišči za tenis in košarko, kjer so postavili celo najboljše reflektorje in okoli igrišč speljali asfaltirano pot.

Zanimivo bi bilo vedeti, za koga je kaj bolj pomembno. Ali za otroke atletska steza, ki je zdaj razvožena in na njej raste trava ali asfaltirani teniški igrišči, lepo zagrajeni in opremljeni z reflektorji, kjer se izživlja peščica mendenin mož? Nismo proti temu, da sta igrišči tako opremljeni, moti nas pa to, da je atletska steza zanemarjena. Prepričani smo, da je vsaj zaenkrat le-ta bolj nujno potrebna kot teniški igrišči. Na občinski zvezi za telesno kulturo razpravljajo o delitvi denarja. Pravi, da ga je malo. Da ne morejo vsem dovolj dati. Dobro Zda pa to: kdo je za teniška igrišča dal sredstva? Če ne občinska zveza kdo drugi? Ali še gremo vedno preko direktorjev, čemur so se na posvetu o telesni kulturi v Zalcu zoperstavili? Odgovor, pa kakršnokoli že, bi oli prijeten in dobrodošel.

Smučanje

ATRAKCIJA NA GOLTEH

Ob koncu letošnje smučarske sezone bo smučarsko društvo Izletnik Celje skupaj z mariborskim Brankom pripravilo veliko mednarodno tekmovanje za FIS točke na Golteh in sicer v slalomu in veleslalomu za moške. Tekmovanje bo v soboto in nedeljo. Prireditve bi morala biti najprej na Okrešlju, ker pa tam ne morejo pripraviti vseh terenov in zagotoviti ustreznih prostorov za prenočevanje so se odločili za tekme na Golteh. Nastopili bodo tekmovalci iz Avstrije, ZR Nemčije, Francije, Italije, Švedske, Japonske in Jugoslavije.

To tekmovanje je drugo pomembnejše v letošnji sezoni. Prvo je bilo evropski kriterij za mladince, zdaj pa FIS prireditve. Celjski organizatorji so že dobili ponudbe za organizacijo evropskega mladinskega prvenstva leta 1976, vendar bi morali do takrat zagotoviti sedežnico z Medvedjaka do Ljubnega in okoli 1600 prenočišč v Ljubnem, Mozirju, Velenju, Celju itd. Če bi to zagotovili bi lahko v naslednjih letih v bližini okolici gledali kvalitetne smučarske prireditve mednarodnega značaja, poleg tega pa bi bilo poskrbljeno tudi za turizem v

izven zimski sezoni. Tudi stopiti samo v akcijo, ta program izpeljali, bi bila prireditve za vsa na tem področju.

ODLIČNA URHO

Na celjskem kegliškem področju imamo vse najboljše keglaške v Sloveniji in Jugoslaviji. Po Ludvikove v Radencih nekaj dni pozneje celjska klavka Magda Urh podrla 200 lučajev 1003 kegla. kaže, da je to prvi rezultat pri nas preko 1000 kegla, ki ga je dosegla ženska movalka.

ŠPORTNE VESTI

Košarkarji Kovinotehne so v prijateljski tekmi premagali mladinsko reprezentanco SFRJ, ki je na pripravah v Ljubljani, s 88:87. Tekma je bila na visoki kvalitetni ravni, polna dinamike in atraktivnosti. Najboljši pri domačinih je bil odlični Miloš Sagadin, ki je dosegel 31 košev ter Janč, Tone Sagadin in Sabotički. Za Celjane so dosegli koše: M. Sagadin 31, T. Sagadin 22, Ramšak 4, Erjavec 4, Pešec 2, Leskovar 2, Kerč 10 in Sabotički 13.

NOGOMET — V nadaljevanju tekmovanja so bili v I. skupini celjske nogometne podzveze doseženi naslednji rezultati: Soštan — Straža 2:1, Zalec — Osankarica 1:5, Papirničar — Ljubno 1:1, Opek — Senovo 3:3, Boš — Vojnik 2:1, Brežice — Celulozar 4:2. Na lestvici vodijo Brežice s 27 točkami. II. SKUPINA: Gotovlje — Pivovar 0:1, Oplotnica — Ponikva 2:1, Vransko — Polzela 4:0. Vodi Ponikva s 15 točkami. MLADINSKA LIGA: Vojnik — Smartno 1:1, Steklar — Olimp 1:0, Rudar — Papirničar 1:5, Kovinar — Klavka 0:1.

divar 0:1. Vodi Dravinja z 20 točkami. PIONIRSKA LIGA: Steklar — Smartno 0:8, Kovinar — Dravinja 2:2. Na lestvici vodi Smartno s 14 točkami.

PLAVANJE — Plavalci celjskega Neptuna nadaljujejo s sodelovanjem na zimskih republiških tekmovanjih. Tako so se v nedeljo udeležili slovenskih pionirskih prvenstev v vseh kategorijah. Starejši so tekmovali v Trbovljah in so med osmimi ekipami zasedli 6. mesto tik za kranjskim Triglavom in domačini. Mlaži pionirji so tekmovali v Ravnah in sicer v dveh kategorijah. V starostni skupini do deset let so osvojili med osmimi ekipami 5. mesto. Tu so dosegli tudi dva lepa posamična uspeha. Peterlin je bil prvi v plavanju na 50 m kravi s časom 38,8, Vobovičeva pa druga v plavanju na 50 m prsno s časom 49,8. V starostni kategoriji do 12 let so Celjani zasedli 7. mesto.

SAH — Sindikalno šahovsko prvenstvo Celja je končano. Več kot mesec dni se je 40 ekip s preko 300 igralci borilo za najboljša mesta v štirih jakostnih skupinah. Na kraju so naslov najboljšie ekipe zasluženo osvojili predstavniki Ingrads, ki so zmagali v prvi skupini s 31 točkami.

Vrstni red: PRVA SKUPINA: Ingrad 31, Zelenarna 30, Aero 27,5, EMO 25, Klma 22,5, Cinkarna 21,5, PTT 18, Prosveda 18, Kovinotehna 18, Občina 13,5. Iz prve skupine iz-

Znani celjski šahist Franc Pešec je dosegel v preteklem tednu dva uspeha. Na republiškem prvenstvu železničarjev je osvojil prvo mesto in si s tem priboril pravico sodelovanja na državnem prvenstvu.

Tri dni pozneje pa je na področnem prvenstvu v hrzopotnem šahu osvojil med 33 tekmovalci prvo mesto. Končni vrstni red: Pešec 9,5, Bervar 9, Jančič 7, Streiber 6,5, Pertinač 6,5, Rog. Slatina 5,5, Skok (Sempeter) 4,5, Goršec (Velenje) 4,5, Kranjc (Celje) 4,5, Brešar (Velenje) 4, Gumzej (Zreče) 4 in Primožič (Celje) 2 točki.

padeta Občina in Kovinotehna. DRUGA SKUPINA: Zelenarna 30,5, Libela 28,5, Finomehanika 24,5, Izletnik 23,5, Zlatarna 21, Merk 16,5, Prevoznik 14, Gradis 11,5, Avto Celje 10, Nivo brez točke. V prvo skupino so se uvrstili šahisti Zelenice in Libele, v tretjo skupino pa izpadeta Avto Celje in Nivo.

TRETTJA SKUPINA: Sodišče 29, SDK 28,5, Elegant 27,5, Milica 26,5, Zapor 26,5, Sava 23,5, UVJ

21,5, Zična 18,5, Cestno podjetje 15, Toper 7,5. V drugo skupino gresta Sodišče in SDK, v četrto skupino pa Cestno podjetje in Toper.

CETRTA SKUPINA: Avtomotor 28, Metka 27, Tehnocomator 18,7, Transjug 16,5, Osnovna šola Vojnik 16, Ključavničar 15, LK Savinja 13,5 in Tapetništvo 3,5 točke. Avtomotor in Metka bosta igrala prihodnje leto v III. skupini.

Znani celjski šahist Franc Pešec je dosegel nov uspeh. Na republiškem prvenstvu železničarjev je ponovno osvojil naslov republiškega prvaka in s tem potrdil svoje mesto v državni reprezentanci železničarjev. Tokrat je v Celju premagal prav vse najboljše šahiste Slovenije. Osvojil je 11,5 točke. Drugi celjski predstavnik Rudolf je osvojil osmo mesto s 6 točkami.

V nedeljo bo še ena večja šahovska prireditve v Celju — republiško prvenstvo v hrzopotnem šahu. Iz celjskega področja bodo sodelovali Pešec, Bervar, Jančič, Streiber in Pertinač. Tekmovanje bo v nedeljo v dvorani Narodnega doma v Celju.

GINNASTIKA — Najboljši tekmovalci v orodni telovadbi so imeli v Celju in okolici te dni občinska in medobčinska prvenstva. V Slovenskih Konjicah je bilo področno tekmovanje, na katerem so celjski predstavniki imeli precej uspeha. Končni vrstni red:

PIONIRJI — ekipe: Partizan Slov. Konjice 279,0, Partizan Gaberje 264,3, Partizan Celje mesto 256,2. Med posamezniki je zmagal domačin Macuh.

PIONIRKE — ekipe: Partizan Celje-mesto 216,6, Zalec 208,5, Gaberje 199,1. Posameznice: Koren (Celje-mesto) 37,5, Kolega (Gaberje) 37,0.

MLADINCI — ekipe: Partizan Celje-mesto 246,2, Slov. Konjice 196,6. Posamezniki — Poljenk (Konjice) 54,0, Silvnik (Celje-mesto) 53,7, Mihelin (Celje-mesto) 53,5. Izven konkurence — Končan (Gaberje) 56,7.

MLADINKE — ekipe: Partizan Gaberje 179,1, Partizan Celje 173,6. Posamezniki: Teran (Gaberje) 37,9, Magyar (Celje-mesto) 37,1.

CLANI — ekipe: Gaberje 254,7, posamezniki: Trebničnik (Gaberje) 53,5. Na občinskem prvenstvu so med pionirji zmagali predstavniki Gaberja in član Celje-mesto Jurak, pri pionirkah Celje-mesto in predstavnica Gaberja Kolega. Najboljše mladince so imeli Celjani, med posamezniki pa sta bila najboljša Silvnik in Mihelin. Mladinska vrsta Gaberja pa je bila najboljša pri mladinkah. Zbrala je 176,9 točke. Najboljši posameznik pa sta bili Teranova in Magyareva.

NAMIZNI TENIS — Marljivi organizatorji Partizan Gaberje so nam ponovno priredili zanimivo tekmovanje v namiznem tenisu — deveti Frenkov memorial. Tokrat so sodelovali tudi predstavniki šol in v prvem delu tekmovanja so med pionirji zmagali predstavniki

I. osnovne šole, pri pionirkah pa igralke Hudinje. Najboljše mladince je imela Tehniška srednja šola, mladinke pa Solski center Boris Kidrič.

Drugi dan so sodelovali nekdanji dobri igralci Slovenije. Tudi tu so dosegli Celjani lep uspeh. Med mladimi člani je zmagal Breznik iz Celja.

V ženski konkurenci je pri mlajših članicah zmagala Podbrežnikova pred klubsko tovariško Gerželjovo, pri starejših članicah je v četverboju zmagala Celjanka Lebarjeva pred Lesničajevo iz Celja itd.

NOGOMET — Največje presenečenje v III. kolu republiške lige so dosegli nogometaši Klavdivarja. V Kopru so iztržili obe točki in se s tem odlepili z dna razpredelice. Sedaj čakajo na četrti nastop doma in v kolikor osvojijo točki, potem bodo dosegli nepričakovan uspeh. V gosteh so tokrat zmagali z rezultatom 2:1.

V konjski ligi smo v Celju gledali no-ometni derby. Srečali so se nogometaši Olimpa in Kovinarja. Obe moštvi sta prikazali poprčen nogomet. Slabše obrambo so imeli nogometaši Kovinarja in Olimp je zlakha zmagal 6:3 (2:1). Strelci Kač in Prevolnik po dva. Ubavič in Doberšek avtorja za Olimpa ter Fister. Vrbajac in Hribernik za Olimp.

Vodeče moštvo Smartnega je s težavo premagalo Rakičana s 4:3. Steklar in Dravinja sta igrala neodločeno 2:2. Velenje na je zmagalo v Bakovelh 2:0. Torej uspešno kolo za predstavnike celjske nogometne rešitve. Na razpredelnici vodijo nogometaši Smartnega, Velenje je tretje, Steklar četrti. Olimpa sedmi. Dravinja osma in Kovinar enajsti.

ODBOJKA — Odbojkarji Gaberja so igrali v nadaljevanju republiške lige proti Trebnju. Z nepopolnim moštvom so izužili z 1:3. Na razpredelnici so še vedno v prvi polovici. V četrtki igrajo Celjani doma zaostalo tekmo proti Branku. Ženska vrsta Gaberja je dosegla točki brez borbe, kajti Brank je vsa srečanja predal. Na razpredelnici so Celjane tretje. V prihodnjem kolu igrajo proti novemu prvaku Fužinarju.

KEGLJANJE — V odločilnem srečanju za obstanek v republiški ligi so igralci Celja premagali moštvo Konstruktorja s 7618:7557. Za Celjane so igrali: Lubej 879, Tisovec 958, Marjan Krajnc 996, Branko Orešnik 906, Srot 971, Skočaj 923, Verančič 951, Varnovek 1034.

Naslednje srečanje igrajo Celjani proti Branku v Mariboru. Do konca prvenstva so na sporedu še srečanja proti Saturnusu v Celju in v zadnjem kolu proti Rudarju v Trbovljah.

ATLETIKA — Na otvoritvenem mitingu AD Klavdivar je nastopilo več kot sto tekmovalcev iz Slovenije in Celvca (Avstrlja). Istosčasno je bilo republiško prvenstvo v štafeti 4 x 200 m, na katerem sta v obeh disciplinah zmagali ekipe Klavdivarja. V posameznih disciplinah pa so bili izmed Celjanov najboljše: Pristovnik v

metu kladiva, Svet v teku 3000 m, Prezelj v skoku v višini, Dermolova v skoku v daljini. ROKOMET — Rokometna liga so v II. kolu II. zveze doma premagali Radničarje 18:13 (8:9). Medtem, ko so v tem polčasu bili gostje še kor toliko enakovredni pa so domačini v drugem polčasu vsem nadigrali in zasluženo zmagali. Največ golov so dali 5 ter Levstik in Vlado Boj. Celjani so osmi s 12 točkami v prihodnjem kolu pa ga Varaždinu proti Varteksu.

STRELJANJE — Celjski stavniki so sodelovali na nem strelskem tekmovanju najboljših slovenskih strelcev. V dardni puški malokalibrski reda je Tone Jager osvojil mesto s 530 krogi, Dečman (nar Store) pa peto mesto krogi.

V streljanju z MK puško izbere 3 x 40 strelcev je Jager bil četrti mesto s 1072 krogi, man pa peto mesto s 1068

Velenjski dvigalec Rudi Melanšek je bil te dni največje priznanje Vezni trener Spajzer je zaupal, da zastopa goslavijo na Donavski pokalu v težki kategoriji v čehoslovaškem mestu Havizoni Melanšek vse kor ne bo mogel postati v borbo za najboljša mesta, dosegel pa je uspeh s tem, da je bil po Jožeta Urankarja uvrščen v sedmerico najboljših jugoslovanskih dvigalcev. Na posnetku vidimo Melanška kot sodnika enem od tekmovalcev v lju, ko zaradi poškodbe nastopal.

stran 16

KOŠARKA

PREPRIČLJIVA ZMAGA

V zadnjem kolu II. zvezne košarkarske lige so košarkarji celjske Kovinotehne gostovali proti ekipi Karlovca 67 in dosegli visoko zmago 99:79. Domačini tekme niso vzeli preveč resno, saj so nastopili samo s sedmimi igralci in Celjani bi lahko ob malo večjem trudu zmagali še z veliko večjo razliko. Miloš Sagadin je na tej tekmi dosegel 25 košev in tako potrdil naslov najboljšega strelca v II. zvezni ligi, ostale koše za Celje pa so se dali: Tone Sagadin 19, Fink 19, Zmago Sagadin 10, Leskovar 8, Sabotički 6, Tomašič 6, Pešec 2, Ramšak 2 in Erjavec 2.

V tem tednu bomo v Celju videli še dve kvalitetni košarkarski prireditvi. V četrtek 19. aprila bo v Celju gostovala državna mladinska reprezentanca, ki je lansko leto osvojila naslov najboljšie ekipe v Evropi. V soboto 21. t. m. ob 18. uri pa bo v Celju izbirna tekma za sestavo slovenske reprezentance med prvotigašem Olimpa iz Ljubljane in reprezentantco slovenskih klubov II. zvezne lige, za katero bodo nastopili tudi Tone, Miloš in Zmago Sagadin. Slovenska reprezentanca bo namreč sodelovala na tradicionalnem majskem turnirju v Ljubljani.

JANEZ CEPIN

pogled v preteklost

IZ STARIH ARHIVOV

Leta 1574 je nadvojvoda Karel s posebnim pismom potrdil deželni sodni red, ki je veljal za vojvodino Stajersko, da ohranili mirno in spodobno življenje, kaznovali pregreho, nečistost in obestna dejanja. Nadalje ugotavlja v njem, da obstaja pri sodnih oblasteh precejšnja neenotnost v preganjanju kaznivih dejanj, pa tudi nered in zloraba njihovih pooblastil. »Hudodelstvo in nečisto življenje morata biti kaznovana in iztrebljena po zakoniti poti, prav tako pa tudi pravica in poštenost obvarovana pred samovoljo.«

Gre v bistvu za kazenski zakonik, ki je razdeljen v tri dele. V prvem so naštet kazniva dejanja, za katera je določena smrtna ali drugačna telesna kazen, vključena pa so tudi določila o preiskovalnem in kazenskem postopku. Prvi razdelek tega dela našteva dvaintrideset hudodelstev in kazni zanje, ki zadenejo storilce.

In kako so kaznovali prestopke pred štiristo leti? Našteli bomo samo nekaj kaznivih dejanj s sankcijami in videli bomo, kolikšne spremembe je prinesel čas.

Kdor je krivo pričal ali prisegel, je moral vrniti

nepravilno pridobijeno materialno korist. Ponavadi so mu odsekali dva prsta, če pa je bil obtoženec zaradi krive prisega obsojen in kaznovan, je zaprisežnika sledila enaka kazen. »Čarovništvo« so najpogostejše kaznovali s sežigom na grmadi, ista kazen je doletela v težjih primerih tudi ponarejevalce denarja. Ponarejanje pečatov ali listin so po presoji sodišča ali glede na težo prestopka kaznovali s različnimi telesnimi, pa tudi smrtno kaznijo. Za uporabljanje nepravilnih mer in uteži je zakonik predvideval izgon iz dežele ali kraja bivanja, pa tudi šibanje.

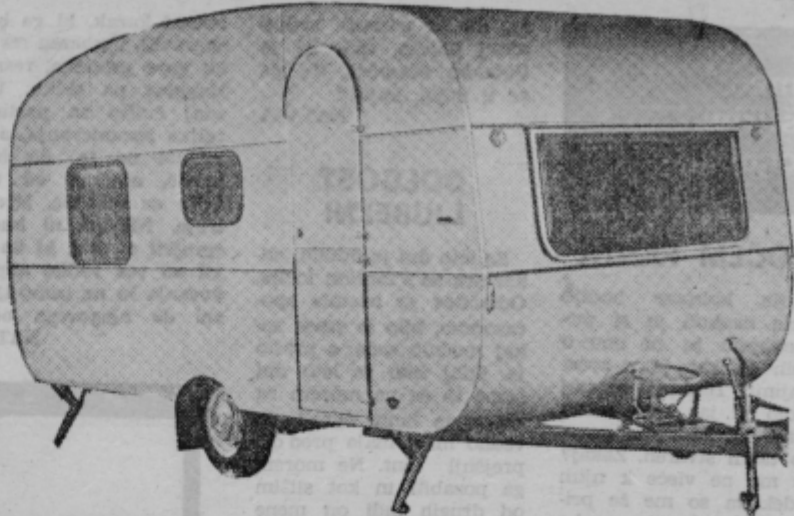
Nečistovanje (z živalmi ali med osebami istega spola) so kaznovali s smrtjo na grmadi, posilstvo z mečem (obglavljenje), enako kot roparje. Zvodnike in zvodnice (tudi te poudarja zakonik) so privezali na pranger in jih bičali s palicami, v najtežjih primerih pa porazali ušesa.

Hudo so kaznovali izdajstvo (veleizdaja). Moške so razčetrili, ženske pa utopili. Kazen pa so lahko še poostriili s predhodnim mučenjem, natezanjem ali ščipanjem z žarečimi kleščami. Obsojenca so lahko tudi najprej obglavili in šele nato razčetrili.

Požigalce so navadno sežigali na grmadah, roparje pa obglavljali. Tudi uporništvu nasproti oblasti je imelo za posledico kaznovanje z obglavljanjem, hujskanje in napečevanje k uporabi pa izgon iz dežele in bičanje. Kdor

je z zastrupljenjem povzročil smrt drugega, je bil kaznovan kot morilec s smrtjo na kolesu (moški) ali z utopitvijo (ženske). Sodišče se je lahko odločilo tudi za druge smrtne kazni, kakor tudi, da je kazen poostriilo z natezanjem ali s ščipanjem s kleščami (bolj ali pa manj, dodaja zakonik). Detomorilke so žive zakopali in jih potem še prebodli z ostrim kolom. Če je mati storila dejanje iz obupa, so jo »samo« utopili. Kjer je bilo to hudodelstvo pogostejše, so uporabljali prvo kazen ali pa utopitev s poostritvijo, t. j. ščipanjem s kleščami. Kdor je pomagal pri odpravi plodu ali pa povzročil jalo vst žene, je bil kaznovan kot ubijalec z obglavljenjem. Za ženske so navadno spet uporabljali utopitev, bile pa so možne tudi druge smrtne kazni. Morilci se navadno niso mogli izogniti smrti na kolesu, ker je bilo to eno najhujših hudodelstev in zato tudi smrtna kazen združena s hudimi mukami. Uboj so, kot že omenjeno, kaznovali z obglavljenjem. Pri tem je zanimivo, da je zakonik določal ostrejšo kazni (predhodno natezanje in ščipanje z razžarjenimi kleščami), če je storilec ubil pomembnejšo osebnost, svojega gospoda ali gospodarja, zakonca ali prijatelja.

Za nekatere prestopke zakonik ni določal posebnih kazni, temveč je enostavno odredil, da se ta hudodelstva kaznujejo po cesarskih postavah (ugrabitve žena, zakonolomstvo, bigamija itd.).

ZDRUŽITE KORISTNO S PRIJETNIM!

slovenija

avto

Automotor

VAM NUDI

dobro ohranjene kamp prikolicе
znamke ADRIA, ŠPORT,
EVROPA in SPRITE

50 % CENEJE

možnost kreditiranja

Prodaja in informacije: Celje trg. Oktobrske
revolucije 1, telefon 22-165, 22-474, 22-537.

23. APRILA BO ODPRT SODOBEN AVTO SALON, PRODA-

FERDO GODINA BELE TULPIKE

Roman poklanja bralcem
slovenija

30

avto

Automotor

CELJE

Škof mi je hotel dobro, o tem sem bil prepričan. Ste-
line pritožbe dekana Jerebiča, ki jih je podpiral plebanuš
Cottin, so se na škofiji množile. Da bi škof naredil temu
konec, me je premestil h Grafiču. Tako sem sklepal pozne-
je in mi je to tudi Grafič potrdil.

Premestitev me je zelo prizadela. Vse bi rajši pretrpel,
kaj bi šel iz Lendave.

Vendar pomolči ni bilo. »Lendavski kaplan Arpad Zrim
je premeščen za kaplana v Turnišče.« Tako se je glasila
nepreklicna, mrzla zapoved.

Nekega dne sem le čutil v sebi toliko moči, da sem
stal.

Treza je odnesla prazno skodelico. Počasi sem spustil
rope na tla. Ob ležanju mi je šumelo v glavi in soba se
je vrtela z menoj. Počasi sem prišel k sebi.

Stopal sem ob postelji k umivalniku. Voda me je
zdrnila. Oblekel sem se in skozi okno pogledal nebo.

Farof se mi je zdel tuj, kakor da bi samo eno noč preživel
v njem.

Oprijemal sem se stene in šel na pot. Sveži zrak bi
me skoraj podrli.

Počasi sem lezel skozi park v mesto. Ropot s ceste
me je vznemirjal. Ljudje so me gledali. Vedeli so že, da
sem premeščen. V Lendavi niti kura ne zleže jajca, da se
ne bi šušljajo o tem po gostilnah in uradih, kaj šele, če
je premeščen kaplan.

S počasnimi, trdimi koraki sem šel h Krampaču. Kaj
mislijo in kaj govorijo o meni, o tem si nisem delal skrbi.
Samo Rahelo bi rad videl.

Počasi sem stopal od stopnice do stopnice proti Kram-
pačevemu stanovanju. Na polovico stopnic sem prišel, pa
sem se naslonil na zid in počival. Kmetica s košaro na
glavi je prišla po stopnicah. Slonel sem ob zidu in čakal,
da bo šla mimo. Stopnice so bile ozke. Ko je prišla mimo,
me je glasno pozdravila. Začel sem spet svojo težavno pot.
Slišal sem, da se je ženska spodaj na stopnicah ustavila.
Ustavil sem se tudi jaz in jo pogledal. Srečala sva se z
očmi. Ko sem postal in pogledal, se je zdrznila in odhitela
skozi vežo na cesto. Vem, tako bi najrajši vsi naredili, ki
me srečajo.

S težavo sem pozvonil. Prišla mi je odpirat Berta. Na
sebi je imela bel predpasnik.

»Arpad?« je vzkliknila, ko me je zagledala. Odprla je
vrata in obstala. Težko sem dihal od hoje. Nič nisem
govoril, samo počasi sem lezel čez prag. Zaprla je vrata
in ni vedela, kaj bi ukrenila. Tako sem jo iznenadil, da
se ni premaknila od vrat.

»Legel bi rad,« sem jo prosil. Slišal sem smeh otrok,
ki so razgrajali v kuhinji. Berta je odprla sobo, vrgla
vzglavnik na divan in vzela s postelje odejo.

Po vseh udih se mi je razlil blagodejen občutek. Berta
je prebledela. Nič me ni vprašala. Ko sem legel in zaprl
oči, je obstala pri mojem vzglavju. Tako je preteklo nekaj
minut. Odprl sem oči. Stala je s prekrižanimi rokami in
me nepremično gledala. Nasmehnil sem se.

»Ti je slabo, Arpad?« me je vprašala. Odkimal sem.
»Pojdi ponjo,« sem jo šepetaje prosil. Gledala me je,
kot bi me ne bila razumela. Mislija je v začetku, da se
mi blede. Nato je odhitela iz sobe.

Nasmehnil sem se. Taka je Berta! Kje so tisti časi,
ko smo ob vodah ugibali o bodočnosti. Daleč, daleč so.
Ne spominjamo se jih več.

Otroka sta v kuhinji na mah utihnili. Mirno sem ležal
in počival. Ura na nočni omarici je tiktakala. Velike, temne
slike Jezusa in Marije so visele nad posteljama, a lončena
visoka peč je lomila svetlobo. — Pride, kmalu bo tu. Prijel
jo bom za roke in ji gledal v oči.

Vrata na stopnice so se odprla. Prihaja. Rahela pri-
haja. Čutil sem njeno bližino.

Slišal sem hojo po prstih. Nekdo se je dotaknil sobnih
vrat. Tečaji so komaj slišno zaječali. Berta je počasi od-
prla vrata. Spustila je Rahelo naprej.

Po dolgem času sem jo spet videl. Moji oslabelosti se
ni začudila. Nobene spremembe ji nisem opazil na obra-
zu. Ko je videla, da ne spim, je stopila k meni. Prijela
me je za roko, ki sem jo imel na odeji. Zdrznila je na
kolena, spustila glavo na moje prsi in krčevito zajokala.

Berta je zaprla vrata. Z Rahelo sva ostala sama. Gle-
dal sem jo. Dvignil sem ji glavo. Lasje so ji padali čez vi-
soko čelo, oči je imela krvave in zalite s solzami. Napela
je ustnice.

»Ne, Arpad, ostani tu, ostani pri meni.«

Molčal sem. Niti z eno besedo je nisem mogel potola-
žiti.

»Spet bo vse dobro,« sem dejal čez čas.

»Kaj bo jedel, Arpad?« me je vprašala Berta, ko se je
vrnila. »Zdaj tako ostaneš pri nas čez dan.«

Pomislil sem. Rahela je prisluhnila. Gledala me je in
čakala, kaj bom rekel.

»Ostanem,« sem dejal.

»Mleko z jajcem doš, kajne?«

»Prosim.«

Berta je odšla v kuhinjo. Rahela se je umirila. Ura v
zvoniku je udarila enajst. Obrnil sem glavo k Raheli in ji
tako dejal:

»Kjerkoli bom, se bom vračal k tebi. Moje življenje se
je združilo s tvojim. Poiskal te bom, kjerkoli boš. Vedno
znova si bom dopovedoval, da si moja, vedno moja.«

Rahela je ustala. Pogledala me je ostro. Samo senco
prejšnje žalosti sem ji bral v očeh. Ni bila več otrok. Do-
rasla je takemu trpljenju.

Kljuka na vratih se je premaknila. Vrata so se sunko-
vito odprla in prinesla s seboj Stanka, ki je visel na klju-
ki. Ko je bil v sobi, se je spustil, vtaknil prst v usta in me
pogledal. Za njim je prišepkala Mara.

Molče smo se gledali. Mara se je spomnila, stegnila ro-
kice in tekla proti meni.

»Tic, na, tic, na!«

Smehljal sem se ji. Nisem se ganil. Naenkrat se je usta-
vila. Slutila je, da ni nekaj prav. Povesila je roke in me
začudeno gledala. Stanko je prišel po prstih do nje. Prijel
jo je za roko in ji šepetal:

»Stric je mrtev, pojdiva.«

Obrnila sta se in šla po prstih iz sobe. Mara je medtem
šepnila:

»Tic mltev, tic mltev.«

JALNA NADOMESTNIH DELOV IN NOVA SKLADIŠČA

med štirimi očmi

NOČEM FANTA

Moje kolegice hodijo vesele naokoli in si pripovedujejo to in ono o fantih in kar je v zvezi z njimi. Hodimo skupaj v šolo in jaz sem vedno v zadregi, kadar se govori o takih stvareh. Zakaj? Nič me ne vleče k njim in dekleta so me že pričela zbadati kaj je narobe z menoj. Verjemite mi, jaz pa se raje potopim v knjige. Več mi povedo kot vse tisto govorjenje o fantih in cirkus, ki ga zganjajo na njihov račun. Pa se katera nesrečno zalubi in je vsa žalostna. Jaz se tega čisto lahko izognem. Knjige tudi nikoli ne razočarajo. Ravnam prav?

MARJANA

Ljuba deklica,

kakor se vzame! Zelo nemumno se je zapirati pred ljubeznijo, še bolj pa bežati pred njo. Enkrat se boš z njo tako in tako soočila in izkušnje kaže-

jo, da je pozneje vedno manj boleče, tudi če je ljubezen nesrečna. Te pa se ti bojiš, kajne?

NATASA

DOLGOST LJUBEZNI

Ze leto dni je minilo, odkar sva se s fantom ločila. Odločitev je nastala sporazumno, bilo je vmes nekaj mučnih scen, a prešlo je. Zdaj sem že leto dni sama in se ne morem za nobenega fanta ogreti. Se vedno mi prihaja pred oči prejšnji fant. Ne morem ga pozabiti in kot slišim od drugih tudi on mene ne. Oba pa sva bila preveč trmasta, da bi napravila prvi korak. Jaz ponoči ne spim od tega in hodim na »siht« neprespana. Moram nekaj ukreniti, najraje bi začela nazaj. Ovine, ki so se nama postavljale na pot, se mi ne zde nepremostljive. Kako sedaj?

Kako izmeriti moč ljubezni z močjo najinih ovir? Naj povem, da je bila ta ovira otrok, ki ga je imel moj partner, pa mi za te stvari ni nič povedal?

Draga Fanika,

samo na vas je odločitev, a temeljito premislite še

enkrat korak, ki ga boste napravili. Ljubezen res lahko gore premika, resnica ljubnost pa težko. Vem, zdaj čutite za partnerja veliko razumevanja, a pomislite na to, da boste nekoč, odvisno od tega, kako se odločite, živeli v troje. Nič pa ni hudega sprejeti otroka, ki bo terjal od vas veliko odpovedovanja in ne samo ljubezni do njegovega očeta!

NATASA

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

ženin vsakdan

ZA MLADA LETA

Pomlad, topli dnevi, sonce. Vse to nas bo opomnilo, da prihaja čas lažjih in tanjših oblačil. Mladost pa zahteva poleg tega tudi svežo in ljubko modo. Tako bodo kot nalašč za mlada dekleta pisane tunike, primerne za šolo, spomladanske sprehode ali ples. Tuniko si prav lahko tudi same napravite; izberite tanjše blago v prijetnem cvetličnem vzorcu, pomagata pa naj vam modela na skici.

Prva tunika je daljša, sega do bokov. Ima velik okrogel vratni izrez, od katerem je nabrana. Rokavi so zvonasti in kimono krojeni. Prepasate jo lahko z usnjenim pasom, vrvoj ali s pasom istega blaga.

Tunika pa je lahko tudi kratka. Ima naj V izrez in raglan rokave, ki so široki in nad komolcem stisnjeni z elastiko. Prav tako je stisnjena v pasu tudi tunika.

Največkrat oblečemo zraven dolge hlače, prav primerne so tunike k kavbojkam, lepo pa dopolnjujejo tudi krila.

ŽELEZARNA ŠTORE

že nekaj let uspešno uresničuje program modernizacije, višjo stopnjo predelave ter finalizacije proizvodnje, zato nudi možnost zaposlitve in dobre osebne dohodke delavcem, ki se žele priučiti za dela v valjarstvu, jeklarstvu in livarstvu. Nadalje vabimo k sodelovanju tudi delavce s poklicno šolo kot ključavničarje in strugarje.

Delavci z dokončanimi 6 razredi osnovne šole in odsluženim vojaškim rokom se v Železarni lahko izučijo poklicev ozkega profila kot livar, topilec, valjar in drugi.

Priporočamo vam, da se odločite za zaposlitev v priznanem in uspešnem podjetju, v Železarni Štore.

Prijavite se lahko osebno ali pismeno v kadrovskem sektorju podjetja, kjer dobite tudi vsa podrobna pojasnila.

POROKE

CELJE
VOJKO ROVERE in LIDIJA PETEK, oba iz Celja.

HRASTNIK

STANISLAV SENEGACNIK, strojni tehnik in VERA ZAGOZDA, pregledalka stekla, oba iz Hrastnika.

LASKO

ZVONIMIR CIGOLE, ključavničar in STANISLAVA SINKOVEC, delavka, oba iz Obrežja; ALOJZ LESNIK, upokojenec, Redica in MARIJA PODKORITNIK, gospodinja, Smohor; FRIDERIK RAMSAK, elektrikar, Studenec in LJUDMILA KNEZ, zobna asistentka, Klenovo.

SMRTI

CELJE
ANA HREN, 51, Gorenje pri Zrečah; ANTON PLANINSEK,

26, Košnica; LEON TOČAJ, 1 dan, Melin vrh; GAVRO NIKOLIČ, 30, Podgorje; JERNEJ KRAJEC, 81, Celje; EMIL CERAR, 81, Celje; JOŽEF MLINARIČ, 71, Pristava; JOŽEFA PINTAR, 81, Celje; JAKOB PAGON, 67, Celje; ANTONIJA ŠTUM, 86, Dobrteša vas; TEREZIJA CRETNIK, 72, Nova vas pod Rinfikom; MARIJA SODIN, 77, Verpete; MARGARETA VRECKO, 76, Celje.

LASKO

MARIJA GORIŠEK, 94, gosposinja, Brtnik in KAROLINA KLOPČIČ, 66, gosposinja, Belovo.

SMARJE PRI JELSAH

MARIJA PERC, 71, Zadrže; NEŽA ČAKS, roj. Gajšek, 88, Smarje; KAROL GOLOB, 75, Bodrišna vas in FRANC HRIBAR, 20, Poklek pri Podsredi.

ŽALEC

FRANC CEDE, 76, kmet, Petrovče; MARIJA KOS, roj. Bergant, 73, upokojenka, Miklavž pri Taboru; VINCENC

KRAŠOVIC, 65, upokojenec, Sp. Gorče; FRANCISEK PODREPSEK, 71, upokojenec, Celje; KATARINA PILIH, 71, upokojenka, Zalec.

ROJSTVA

CELJE

28 dečkov in 30 deklic.

KINO

UNION: do 22. 4. ameriški barvni film »Kralj džungles«; od 23. 4. dalje ameriški barvni film »Črna karavana«.

METROPOL: do 22. 4. ameriški barvni film »Piačanec Indio Black«; od 23. 4. dalje italijansko-jugoslovanski barvni film »Brontes«.

DOM: do 22. 4. ameriški barvni film »Edina igra«; od 23. do 24. 4. ameriški

film »Stanlio in Otlo v deželi smeha«;

od 25. 4. dalje ob 16. uri ameriški barvni film »Junaki risanege filma«, ob 18. in 20. uri angleško-ameriški barvni film »Ljubezenskega zgodba nekega detektiva«.

SLG

Četrtek, 19. aprila ob 19.30 — Sofokles: »Antigona«, za IV. mladinski abonma in izven.

Petek, 20. 4. ob 19.30 — »Antigona« — premiera za premierski abonma in izven.

Sobota, 21. 4. ob 19.30 — »Antigona«, za sobotni abonma in izven.

Torek, 24. 4. ob 19.30 — »Antigona«, za torkov abonma in izven.

Sreda, 25. 4. ob 17.45 — I. Cankar: »Romantične duše«, za 3. šolski abonma.

SKOK NA MARS

15. Zavila sta v oddelek, kjer je pisalo »Konfekcija«. Pisalo pa je tu tudi »Kaditi strogo prepovedano!« in v oddelku je dežural plečat gasilec. Imejmo na umu, dragi bralci, da so na Marsu obleke iz papirja. Kupiš jo za pet par, oblečeš jo, stopiš v gostilno z njo in kane ti kaplja golaža na ovrtnik. Pri priči zabriš obleko v smetnjak,

za naslednjim oglom si namreč že kupiš drugo, za pet par, seveda.

Zavila sta torej Paradižnik in njegova soproga v oddelek s konfekcijo! Imela sta kaj kmalu to, kar sta iskala: tiste čudovite, praktične žabe, ki jih tako dobro poznamo iz stripov o Marsovcih. Cesa drugega, dragi bralci, na Marsu ni dobiti. Modni kreatorji so tod, kot kaže, silno

leni.

Nataknila sta žabi, se ogledala v zrcalu in se zadov sprehodila po lokalu: Paradižnikov »bodelj« je prišel veliko bolj do veljave in marsikatera mična Marsova zavila za mojstrom peš hoje! No, priznati je treba tudi Klara ni ostala neopažena med marsovskim svetom...

PIŠE IN RIŠI
MARJAN BREGA

PREGRETA PEČ

Do požara je prišlo v poslopju KK Hmežad Zalec, obrat Vrbje. V poslopju, kjer so tudi prostori otroškega vrta, priročno skladišče in bivalni prostori delavcev, se je ponoči pregrela peč in vnela lesene stene. Pokanje in dušljivost sta prebudila sezonskega delavca Gorana Tomanoviča, ki je videl, da gori. Prebudil je še ostalih deset delavcev, ki so spali v istem prostoru. Skupaj so poskušali pogasiti požar, vendar jim to ni uspelo. Pri gašenju je pomagalo osem gasilskih enot s področja Zalec in Celje.

NESTROKOVNOST IN SMRT

Pri odstranjevanju lesenih opažev izpod betonske plošče na stanovanjski hiši Ivana Kregarja v Preboldu se je del plošče zrušil in zasul delavca Josipa Bračka, 32, ki je takoj umrl. Pri nesreči je bil težje poškodovan tudi lastnik stanovanjske hiše Ivan Kregar. Do nesreče je prišlo zaradi nestrokovno grajenne hiše.

ZGORELO PODSTREŠJE

Do požara je prišlo tudi v stanovanjski hiši Alojza Cencelja v Petrovčah. Zaradi došle neznane vzroka je začelo goreti na podstrešju, kjer je zgorelo večji del ostrešja in veliko stanovanjskega inventarja. Škode je za 50 tisoč din.

UBILA OTROKA

Milka Gračner, zaposlena kot kemična laborantka v Železarni Store, je umorila oba svoja otroka — šestletnega Vasjo in triletnega Primoža. Za strahoten zločin se je odločila — tako je napisala v pismu — zato, ker ni mogla nuditi otrokom tistega,

da bi ju osrečilo. Po zločinu si je še sama prerežala žile in legla poleg mrtvih otrok.

Zločin je odkril njen mož, ko se je vrnil iz službe. Milko so takoj odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ji rešili živ-

ljenje. Storiška hudega zločina se je že zdravila v nevropsihiatričnem oddelku celjske bolnišnice v Vojniku, kamor bi morala na ponovno zdravljenje tudi lani. Vendar ni šla, češ, da nima urejenega varstva za svoja dva otroka.

UKRADEN BAROK

V zadnjih letih je moderno, da imaš v stanovanju nekaj baročnih ali kakšnih drugih kipcev, starih vaz, možnarjev, pušk itd. Do teh stvari pa se v glavnem da priti s krajo, še posebej pri raznih kipcih. Ti so pa v cerkvah. Dva takšna »zbirala« sta se v zadnjem

času pojavila na celjskem področju.

Odšla sta v cerkev v Mozirju in poskušala odnesti dva svečnika. Pri kraji ju je zalotil tamkajšnji župnik, ju pregal, takoj nato pa obvestil milicijske o dogodku. Pobeljalca sta se v zadnjem

so našli pol metra velik ustavili v Sentrupertu in jima pregledali avto, kjer baročni kipek, ukraden v cerkvi v Nazarju.

Velika zbiralca sta bila dr. Božo Fakin, 42, in njegova žena, oba iz Ljubljane. Oba so predali javnemu tožilstvu.

STRELJALI NAME

Oddelku milice v Kozjem je bilo javljeno, da je nekdo streljal na Ludvika Lugariča, 27, iz Gotinca pri Podčetrtku. Omenjeni naj bi se peljal pro-

ti Viršanju, kjer naj bi bil neznanec vanj izstrelil dva strela. Kasneje so ugotovili in sam Lugarič je tudi priznal, da nanj ni nihče streljal, ampak da je

bil vinjen in se je prevrnil z mopedom ter poškodoval nogo. V bližnjem bifeju se je hvalil, kako so ga obostrelili. Čudna hvala...

prometne nesreče

BREZ VOZNIŠKEGA IZPITA

Mopedist JOŽE ŽAVSKI, 21, iz Gorice pri Smartnem, je vozil po Dečkovi cesti in se srečeval z voznikom osebnega avtomobila ANDREJEM ZOTLOM, 23, iz Polzele. Mopedist, ki je vozil brez voznškega izpita, je nenadoma zapeljal v levo in čelno trčil z osebnim avtomobilom ter se pri tem teže poškodoval.

SMRT PEŠCA

TEREZIJA CIMERMAN, 62, iz Žalca je prečkala cesto v Žalcu v bližini gostilne Rizmal, in sicer zunaj prehoda za pešce. Iz Sempetra je z neprimerno hitrostjo pripeljal voznik osebnega avtomobila IVO FLORJANC, 35, iz Parčelj, ki je Cimermanovo zadel tako močno, da je na kraju nesreče umrla. Pri trčenju se je poškodoval avtomobil, in sicer je škoda za 8.000 dinarjev.

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

CVETKA HOSTELJ, 32, je vozila iz Ljubljane proti Celju. Na Vranskem je zavirala za kolono vozil in tako se je v njo zaletel voznik osebnega avtomobila EDVARD SOVINČ, 40, iz Celja, ki je zbil voznico na levo stran ceste. Tu je trčil v njo še voznik IVAN KROPOVSEK iz Ljubljane, ki je pripeljal iz nasprotna smeri,

nato pa še voznik FERDO LEBAN iz Prebolda, ki je prehitel Sovinčev avto. Skupna materialna škoda znaša 5.000 dinarjev. Telesnih poškodb ni bilo.

CIK CAK VOŽNJA

SLAVKO JAZBINSEK, 21, iz Prosečnega, se je peljal z mopedom od Rimskih Toplic proti Laškemu. Na ravnem delu ceste ga je začelo zanašati in po 100 metrih je padel po cestišču. Pri padcu sta se voznik in sopotnik poškodovala, ugotovili pa so, da je vozil Jazbinšek brez voznškega dovoljenja.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

ANTON LAH, 42, iz Celja, je pripeljal iz smeri Narodnega doma do križišča na Slandrovem trgu in peljal kar naravnost po Ljubljanski cesti. Pri tem je grobo izsiljeval prednost vozniku ANTONU MIHELČIČU, 35, iz Prožinske vasi, ki je v križišču zavil v levo. Nihče od voznikov ni zaviral in tako je prišlo do trčenja, pri čemer je nastala materialna škoda za okoli 3.000 dinarjev.

MOTORIST POD TOVORNJAK

ENGELBERT KNEZ, 16, iz Malih Grahovš, je vozil iz Laškega proti Lahomnemu. V nepreglednem ovinku je prehitel pešakinjo JOŽICO VOLAVSEK, 15, ki jo je zadel z desno ramo, tako da jo je zbil s ceste, on pa je zapeljal v levo in padel pod zadnja kolesa, ki je pripeljalo iz nasprotna smeri. Pri padcu se je motorist težje poškodoval.

RADIO Celje

Začetek dopoldanskih oddaj ob 8.10 s poročili, 8.20 dopoldanske srečanja, 8.50 — poročila, 9.00 — glasbeni zapis. Zaključek ob 9.00. Začetek popoldanskih oddaj ob 16.00 s poročili, 16.15 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.40 — zabavni glasbeni, 17.00 — kronika, 17.15 — vestila. Zaključek ob 18.00. Četrtek, 19. aprila: 8.50 — Podkrajsko goro, 17.30 — V galeji kulturnih in zgodovinskih spomenikov — Ivan Stopar: Zalec v srednjem veku, 17.45 — zabavni glasbeni. Petek, 20. aprila: Med dopoldanskimi srečanja — Staša Godec: modni kotiček, 8.50 — Ptički občini, 17.30 — Mladinska oddaja, 17.45 — Moški zbor Kajača, Velenje. Sobota, 21. aprila: 8.50 — Celjski odmevi, 17.30 — Za prijeten konec tedna. Nedelja, 22. aprila: 10.30 — Na pravi čas in poročila, 10.35 — Podkrajsko goro, 11.00 — pogovor s poslušalci, 11.20 — obvestila, 11.35 — naši poslušalci in pozdravljajo, 11.45 — Literarna oddaja — Darinka: pesmi, 13.00 — Nedeljske glasbene razglednice, 13.30 — Naši poslušalci razvedrilo, 14.30 — Ponedeljek, 23. aprila: 8.50 — Krogom po Kozjanskem, 17.30 — pri Jozetu. Torek, 24. aprila: 8.50 — Po Ljubljani dolini, 17.30 — Torkova priprava, 17.45 — Domači anekdoti. Sreda, 25. aprila: 8.50 — Življenje ob Ptičju, 17.30 — Iz dela občinskih skupščin, 17.45 — Čestitke na prvi maj.

Ljubljana

VRH DAN: poročila ob 5.00, 5.10, 5.20, 5.30, 5.40, 5.50, 6.00, 6.10, 6.20, 6.30, 6.40, 6.50, 7.00, 7.10, 7.20, 7.30, 7.40, 7.50, 8.00, 8.10, 8.20, 8.30, 8.40, 8.50, 9.00, 9.10, 9.20, 9.30, 9.40, 9.50, 10.00, 10.10, 10.20, 10.30, 10.40, 10.50, 11.00, 11.10, 11.20, 11.30, 11.40, 11.50, 12.00, 12.10, 12.20, 12.30, 12.40, 12.50, 13.00, 13.10, 13.20, 13.30, 13.40, 13.50, 14.00, 14.10, 14.20, 14.30, 14.40, 14.50, 15.00, 15.10, 15.20, 15.30, 15.40, 15.50, 16.00, 16.10, 16.20, 16.30, 16.40, 16.50, 17.00, 17.10, 17.20, 17.30, 17.40, 17.50, 18.00, 18.10, 18.20, 18.30, 18.40, 18.50, 19.00, 19.10, 19.20, 19.30, 19.40, 19.50, 20.00, 20.10, 20.20, 20.30, 20.40, 20.50, 21.00, 21.10, 21.20, 21.30, 21.40, 21.50, 22.00, 22.10, 22.20, 22.30, 22.40, 22.50, 23.00, 23.10, 23.20, 23.30, 23.40, 23.50, 24.00.

PETEK, 20. APRILA: 8.10 Glasbeni zapis, 8.20 Pri vas doma; 11.00 Glasbeni zapis, 11.20 Pri vas doma; 11.30 Glasbeni zapis, 11.40 Pri vas doma; 11.50 Glasbeni zapis, 12.00 Pri vas doma; 12.10 Glasbeni zapis, 12.20 Pri vas doma; 12.30 Glasbeni zapis, 12.40 Pri vas doma; 12.50 Glasbeni zapis, 13.00 Pri vas doma; 13.10 Glasbeni zapis, 13.20 Pri vas doma; 13.30 Glasbeni zapis, 13.40 Pri vas doma; 13.50 Glasbeni zapis, 14.00 Pri vas doma; 14.10 Glasbeni zapis, 14.20 Pri vas doma; 14.30 Glasbeni zapis, 14.40 Pri vas doma; 14.50 Glasbeni zapis, 15.00 Pri vas doma; 15.10 Glasbeni zapis, 15.20 Pri vas doma; 15.30 Glasbeni zapis, 15.40 Pri vas doma; 15.50 Glasbeni zapis, 16.00 Pri vas doma; 16.10 Glasbeni zapis, 16.20 Pri vas doma; 16.30 Glasbeni zapis, 16.40 Pri vas doma; 16.50 Glasbeni zapis, 17.00 Pri vas doma; 17.10 Glasbeni zapis, 17.20 Pri vas doma; 17.30 Glasbeni zapis, 17.40 Pri vas doma; 17.50 Glasbeni zapis, 18.00 Pri vas doma; 18.10 Glasbeni zapis, 18.20 Pri vas doma; 18.30 Glasbeni zapis, 18.40 Pri vas doma; 18.50 Glasbeni zapis, 19.00 Pri vas doma; 19.10 Glasbeni zapis, 19.20 Pri vas doma; 19.30 Glasbeni zapis, 19.40 Pri vas doma; 19.50 Glasbeni zapis, 20.00 Pri vas doma; 20.10 Glasbeni zapis, 20.20 Pri vas doma; 20.30 Glasbeni zapis, 20.40 Pri vas doma; 20.50 Glasbeni zapis, 21.00 Pri vas doma; 21.10 Glasbeni zapis, 21.20 Pri vas doma; 21.30 Glasbeni zapis, 21.40 Pri vas doma; 21.50 Glasbeni zapis, 22.00 Pri vas doma; 22.10 Glasbeni zapis, 22.20 Pri vas doma; 22.30 Glasbeni zapis, 22.40 Pri vas doma; 22.50 Glasbeni zapis, 23.00 Pri vas doma; 23.10 Glasbeni zapis, 23.20 Pri vas doma; 23.30 Glasbeni zapis, 23.40 Pri vas doma; 23.50 Glasbeni zapis, 24.00 Pri vas doma.

11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — France Guna: Cebelarjenje kot razvedrilo; 12.40 Z domačimi ansambli; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 »Vrtljake«; 17.10 Operni koncert; 18.15 »Signal«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s trinom Janeza Goršiča; 20.00 Naj narodi pojo — Tekmovanje na BBC; 20.30 »Top-pops 13«; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 21. APRILA: 8.10 Glasbeni matineja; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Čuden: Gospodarjenje na kmetiji in zapiski o kmetovanju; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake«; 17.30 Gremo v kino; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Češkoslovaški dixerland — Ansambel Traditional jazz; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 22. APRILA: 6.00 — 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Vladimir Andrić: Tegobe in rešitve lepe Ljiljane; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Se pomnite, tovariši... Miklavž Liška: Kmetijski upor in program osvobodilne fronte; 10.25 Pesni borbe in dela; 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.50 Pogovor s poslušalci; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli; 14.30 Humoreska tega tedna; 15.05 Radijska igra — Albert Papler: Alarm v Beljaku; 15.45—18.00 Nedeljsko športno popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer! 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 23. APRILA: 8.10 Glasbeni matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodbi; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Mirko Leskošek: Problemi uporabe kompleksnih gnojil; 12.40 S tujimi pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake«; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Franca Fiere-

ta; 20.00 »Ti in operas«; 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 24. APRILA: 8.10 Glasbeni matineja; 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Partizanske tiskarne; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Marijan Paušer: Vpliv talne vlage na gozdno rast; 12.40 Z domačimi ansambli; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambliom Jožeta Privška; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake«; 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Toneta Kmetca; 20.00 Prodajalna melodij; 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 25. APRILA: 8.10 Glasbeni matineja; 9.25 Iz glasbenih šol; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Andrej Stular: Pomen siliranja krme za povečevanje prirake mleka; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake«; 17.10 Naša glasbena galerija; 18.15 Glasbene vinjete; 19.00 Lahko noč, otroci! 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 26. APRILA: 8.10 Glasbeni matineja; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.15 Pohod »Po poteh tovaršstva in spominov«; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Šile: O kakovosti silazne koruze odločamo že pri setvi; 12.40 Igrajo pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestanek instrumentov; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake«; 17.00 »April 73«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Francija Puharja; 20.00 Četrtekove večer domačih pesmi in napevov; 22.15 Paleta pepek in plesnih ritmov.

TV spored

NEDELJA, 22. IV. 9.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec) (Bg) 9.40 PO DOMAČE Z ANSAMBLOM TONETA KMETCA (Lj) 10.10 KMETIJSKA ODDAJA (Sa) 10.55 MOZAIK (Lj) 11.00 OTROŠKA MATINEJA: Pot do nasmeha, Skrivnosti Jadrana (Lj)

10.50 TV KAZIPOT (Lj) 12.10 POROČILA (Lj) 12.15 NASE MALO MISTO (Zg) 13.05 DELAVSKI AMANDMAJI (do 13.55) (Lj) NEDELJSKO POPOLEDNE 18.00 POROČILA (Lj) 18.05 VELIKE BITKE II. SVE-TOVNE VOJNE: Bitka za Moskvo (Lj) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 DNEVNIK (Lj) 20.30 3-2-1 in TV BAROMETER (Lj) 20.35 V AVTOBUSU — serijska oddaja (Zg) 21.35 NAŠI HUMORISTI (Zg) 21.50 ŠPORTNI PREGLED JRT 22.20 POROČILA (Lj) TV

PONEDELJEK 23 ZBOR FEDERACIJE — prenos (Bg) 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zg) 15.40 ANGLESCINA — ponovitev (Zg) 15.55 NEMSCINA — ponovitev (Zg) 16.10 TV V SOLI — ponovitev (Bg) 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.05) (Bg) 17.45 S. Makarovič: SOVICA OKA — I. del (Lj) 18.10 RISANKA (Lj) 18.15 OBZORNIK (Lj) 18.30 SRIVNOSTI JADRANA — barvna oddaja (Lj) 18.55 MOZAIK (Lj) 19.00 MLADI ZA MLADE (Bg) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 TV DNEVNIK (Lj) 21.00 3-2-1 in TV BAROMETER (Lj) 21.05 M. Vitezovič: KLOBUK KOSTE VUJICA — drama TV (Bg, Lj) 22.05 POROČILA (Lj)

TOREK, 24 9.35 TV V SOLI (Zg) 10.40 RUSČINA (Zg) 11.00 TV V SOLI (Bg) 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zg) 15.35 RUSČINA — ponovitev (Zg) 15.55 TV VRTEC (Zg) 16.10 TV V SOLI — ponovitev (Bg) 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.05) (Bg) 17.15 DELAVSKI AMANDMAJI — ponovitev (Lj) 17.45 E. Petrovič: NA ONI STRANI SREBRNE ORTE (Lj)

18.00 RISANKA (Lj) 18.10 OBZORNIK (Lj) 18.50 MOSKI ZBOR FRANCE ZGONIK IZ BRANIK — barvna oddaja (Lj) 19.20 MOZAIK (Lj) 19.25 SLADKORNA BOLEZEN PRI OTROCIH (Lj) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 TV DNEVNIK (Lj) 20.25 3-2-1 in TV BAROMETER (Lj) 20.30 POGOVOR O... (Lj) 21.20 NENAVADNE ZGODBE — barvna TV nanizanka (Lj) 21.50 J. Thorwald: STOLETJE KIRURGOV — barvni film (Lj) 22.15 POROČILA (Lj)

SREDA 25 8.20 TV V SOLI (Zg) 11.00 TV V SOLI (Bg) 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec) (Bg) 17.40 POT DO SMEHA — serijski film (Lj) 18.05 OBZORNIK (Lj) 18.30 OD FILMA DO FILMA (Lj) 17.40 MOZAIK (Lj) 18.45 EDVARD KARDELJ O OSNOVNIH VZROKIH IN SMEREH USTAVNIH SPREMEMB — IV. oddaja (Lj) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 TV DNEVNIK (Lj) 20.25 3-2-1 in TV BAROMETER (Lj) 20.30 VERA CRUZ — barvni film (Lj) 22.00 NOGOMET DERBY CONUTY — JUVENTUS — posnetek (Lj)

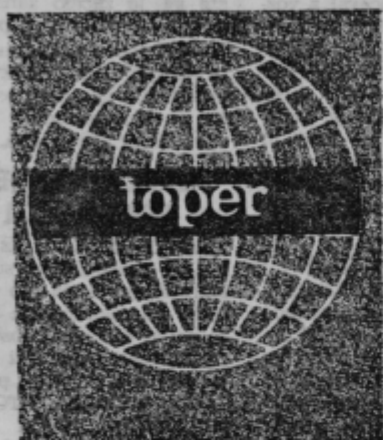
ČETRTEK, 26. 9.35 TV V SOLI (Zg) 10.30 ANGLESCINA (Zg) 10.45 NEMSCINA (Zg) 11.00 FRANCOŠČINA (Bg) 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zg) 15.40 ANGLESCINA — ponovitev (Zg) 15.55 NEMSCINA — ponovitev (Zg) 16.10 FRANCOŠČINA — ponovitev (Bg) 17.10 OBZORNIK (Ljubljana) 17.25 PODELITEV NAGRAD OF (Lj) 17.55 NEZNANI LETECI PREDMETI (UFO) — serijski barvni film (Lj) 18.45 EDVARD KARDELJ O OSNOVNIH VZROKIH IN SMEREH USTAVNIH SPREMEMB (Lj) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 TV DNEVNIK (Lj)

20.25 KAM IN KAKO NA ODDIH (Lj) 20.40 ČETRTEKOV RAZGLEDI (Lj) 21.30 Tone Arsovske: ZAHOD NA JEZERSKO DEŽELO — I. del (Lj) 22.20 STOJI TAM GORI PARTIZAN (Lj) 23.00 POROČILA (Lj) PETEK, 27 10.00 POROČILA (Lj) 10.05 OTROCI POJEJO PARTIZANSKE PESMI (Lj) 10.30 P. Bervik: CRNI BRATJE — mladinska igra (Lj) 11.30 RISANKA (do 12.00) (Lj) 16.00 KUHNJA PRI VIOLINSKEM KLJUČU: Poljski kolači na kitajski način (Lj) 16.30 POROČILA (Lj) 16.35 PROFESOR BALTAZAR — barvna risanka (Lj) 16.45 MOZAIK (Lj) 16.50 CAS — kratki film (Lj) 17.00 KOROSKA SE VEDNO POJE (Lj) 17.55 DOBRI STARI PIANINO — slovenski film (Lj) 19.30 VESELI VETER — kratki film (Lj) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 TV DNEVNIK (Lj) 20.25 3-2-1 in TV BAROMETER (Lj) 20.30 PETELINJE PERO — dokumentarna oddaja (Lj) 21.20 XXI. STOLETJE — barvna oddaja (Lj) 21.45 R. Simoniti: PARTIZANKA ANKA (Lj) 22.50 POROČILA (Lj)

SOBOTA 28. 9.35 TV V SOLI (Zg) 11.00 TV V SOLI (do 12.00) (Sa) 16.50 DRZAVNO BOKOMETNO — PRVENSTVO — prenos (JRT) v ODMORU PROPA-GANDNA ODDAJA (Lj) 18.00 OBZORNIK (Lj) 18.15 MR. MAGOO — serijski barvni film (Lj) 18.50 FILMSKA BURLESKA (Lj) 19.10 MOZAIK (Lj) 19.15 OD DANES DO JUTRI — TV kabaret (Bg) 19.45 RISANKA (Lj) 19.50 CIKCAK (Lj) 20.00 TV DNEVNIK (Lj) 20.25 3-2-1 in TV BAROMETER (Lj) 20.30 MLADINSKI FESTIVAL ZABAVNIH MELODIJ V SU-BOTICI (Bg) 22.00 MAPJA — serijski film (Lj) 22.50 TV KAZIPOT (Lj) 23.10 POROČILA (Lj)

Obiskujemo Toper in njegove obrate

ZAPOSILITE SE PRI NAS

V času, ko je vedno več poprašenj po zaposlitvi, delovnih mest pa relativno malo in to predvsem za žensko delovno silo, se slednji odpirajo lepe možnosti za zaposlitev v TOPRU ali enem njegovih obratov, ki jih ima med drugim tudi v Sentjurju in Šmarju pri Jelšah.

V Sentjurju v Toprovem obratu MODA izdelujejo samo moške pižame. Ivan Sa-

lobir, ki je v omenjenem obratu obratovodja, je omenil najprej vzrok, zakaj bodo povečali število zaposlenih in to sama dekleta od petnajstega do tridesetega leta starosti. Ostali pogoji za sprejem v delovno razmerje pa so: zaželena končana osemletka, da so zdrave, da so spretni v rokah in da dobro vidijo.

»S partnerjem v Zvezni republiki Nemčiji smo poveča-

li pogodbe za naslednja tri leta. Zaradi tega smo morali povečati naše kapacitete in zaposliti več ljudi. Tako smo v prejšnjem mesecu vzeli 45 deklet, ki so jih poprej testirali na Zavodu za zaposlovanje v Celju. Sami smo pripravili trimesečni program priučevanja, ki obsega poleg splošnega znanja in spoznavanja samoupravljanja še konkreten program, ki je zajet v treh fazah: spoznavanje šivalnega stroja, kako se začne šivanje in sam potek proizvodnje oziroma delo v proizvodnji.

Po prvem mesecu moram priznati, da smo imeli pri izbiri naših delavk srečno roko in da bomo po prvih pokazanih rezultatih začeto delo lahko izpeljali.

Emica Tovernik iz Butičnice majhne vasi nedaleč od Sentjurja, je ena izmed tistih petinštiridesetih deklet, ki se trenutno priučuje za šiviljo.

Je to tvoje prvo delovno mesto?

»Ne. Nekaj časa sem se učila za frizerko pa mi ni bilo všeč, kajti delati sem morala po cele dneve. Nikoli nisem bila prosta.

Zakaj si se potem odločila za šiviljo?

»Tudi moje sestre so že šivilje in delajo v obratu MO-

DE. Delo mi je izredno všeč, prijavila sem se in bila sprejeta.

Ko smo jo videli v obratu za strojem, lahko rečemo, da se je v mesecu dni naučila veliko in da že prav mojstrsko opravlja šivanje moških pižam. Prav tako tudi druga dekleta, ki so v veliki svetli hali kot šopek rož. Vesele so, da so zaposlene, da bodo ob koncu meseca dobile plačo.

»Delo sem že spoznala, šivalni stroj tudi in zadovoljna sem. Delovni pogoji so odlični, delamo pa v izmenah — teden dopoldne, teden popoldne. Tako sem tudi veliko več prosta, kot prej.

Je to naporno delo?

»Sploh ne, prav prijetno je. Dobro moraš videti in biti spreten pa gre.

Bi predlagala tudi ostalim dekletom, ki niso zaposlene in bi želele postati šivilje, da pridejo k vam?

»Seveda jim predlagam in ne bo jim žal.

Tako: že v prihodnjem mesecu bodo zaposlili še nadaljnjih petnajst deklet. Priložnost je tu, treba jo je samo izkoristiti!

Ob koncu leta bo imel obrat MODA 200 zaposlenih, zdaj samo 140! In tako bodo potrebovali še enega obratnega mehanika za popravilo

Emica Tovernik

Ivan Salobir

strojev. Zdaj imajo samo enega, kar pa ob naraščanju strojev ni več dovolj. In v ženski kolektiv, kjer sta zdaj zaposlena samo dva moška, bo vstopil še tretji hlačan.

KAKO PA V ŠMARJU?

V Šmarju se bodo specializirali za izdelovanje dveh artiklov:

- ženske kopalke in
- ženske bluze.

Ivan Salobir je povedal, da morajo obrat tehnično in organizacijsko usposobiti za sodoben način proizvodnje omenjenih dveh artiklov. Spremembe bodo nastale pri strojnem parku, tako da bo možna specializacija. Začetne krize bo kmalu konec, saj so ljudje voljni delati in zaradi njih zagotovo ne bo prihajalo do izpadov.

V šmarskem obratu bodo do 15. maja zaposlili 19 deklet, za sprejem pa veljajo isti pogoji kot v Sentjurju! Torej priložnost več za de-

kleta brez zaposlitve iz šola in okolice!

KADRE POTREBUJAMO TUDI TOPER

V Topru v Celju so namreč izredno zainteresirani za zasedbo štirih delovnih mest, kar bi jim omogočilo lažje in hitrejšo poslovanje. Tako potrebujejo vodjo delnih poslov (glede izvoza), kar je potrebna višja šola, izobrazba in praksa na tem ali podobnem delovnem mestu, planerja analitičnega (višja izobrazba, zaželena je di praksa), internega revizorja (višja izobrazba) in komercialista za enoto damskih perila za prodajo na tujem tržišču (zahtevana je izobrazba, praksa in znanje nemškega jezika).

Vsi, ki se zanimajo za področje dela in ki izpolnijo pogoje, naj se javijo organizacijsko — kadrovskega sektorja tovarne modne tekstilije TOPER Celje.

OD 14. APRILA DO 1. MAJA

10%

PRVOMAJSKI
popust
OTROŠKI - ŽENSKI - MOŠKI
KONFEKCIJI

VELEBLAGOVNICA

TEKONN

CELJE

slovenija

avto

Avtomotor

CELJE, MIKLOŠIČEVA 5

23. APRILA 1973 V CELJU SODOBEN AVTO SALON

Otvoritev avto salona bo 23. aprila in bo prvi te vrste v Celju in okolici. Vašo pozornost bo najprej in najbolj pritegnila velika izložba z avtomobili. Posebej zanimiv bo za ljubitelje avto športa novejši tip Citroena na vrteči plošči.

Izbira avtomobilov Fiatove in Cimosove družine bo navdušila vse, ki se odločajo za nakup avtomobila. Avto salon, prodajalna Avtomotorja Celje, bo odprt non stop od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. Poleg najpopolnejše zaloge z avtomobili znamk, ki jih prodaja naše tržišče, boste v avto salonu našli še vse, kar spada k opremljenosti avtomobila.

Nadomestne dele za avtomobile Fiat-Zastava, Cimos, Unis-NSU in Skodo vam ne bo težko najti v sodobni in praktično urejeni prodajalni. V avto salonu bo naprodaj tudi splošni avtomaterial, elektromaterial za avtomobile in obvezna oprema za omenjena vozila. Ugodje v kupljenem avtomobilu si boste povečali in izpopolnili še z različnimi dodatki, ki navsezadnje vozilo tudi ohranjajo in varujejo: prevleke za sedeže, krznene, lama ali rafija... prevleke za volane, preprogo ali naslonjalo za glavo. Avto, do katerega ver-

jetno niste prišli na lahek način, je mogoče očuvati, kot bi bil vedno nov. Zato ne varčujte z avtomobilsko kozmetiko. V avto salonu vam bodo na izbiro razni polirni spreji, krpe Vileda, Rifal ali Kanebo, ki ne puščajo sledov na laku ali steklu.

V vozilo je mogoče namestiti marsikaj. Radio, magnetni pepelnik, kontrolni števec, termometer ali uro. Za ohranjanje voznikove pozornosti in budnosti in za počutje sopotnikov pa bodo koristni še razni osvežilci zraka.

V velikim, novim in sodobnim skladiščem v Kocbekovi ulici, pa Avtomotor zaključuje svoje najnovejše in najsodobnejše prodajne prostore

na vogalu Miklošičeve in Kocbekove ulice. Z otvoritvijo, ki bo 23. aprila, bo Celje in širša okolica pridobila najsodobnejšo prodajalno avtomobilov, ki je za vse neprecenljive vrednosti.

**TOREJ — OD
23. APRILA —
DOBRODOŠLI
V AVTOSALONU
— SLOVENIJA
AVTO —
AVTOMOTOR
CELJE!**

VSE ZA VAŠ AVTO POD ENO STREHO

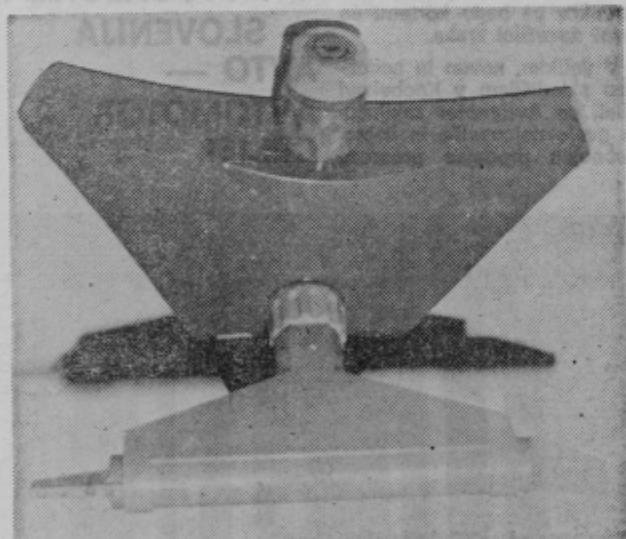

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
 CELJE

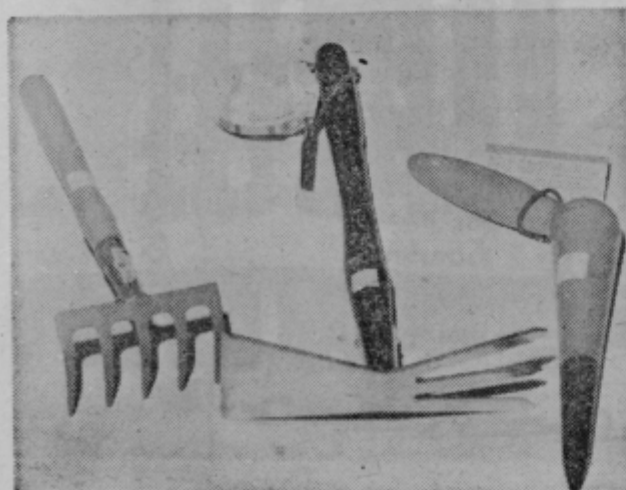
PRIPOROČA

RAZPRSILEC ZA VODO

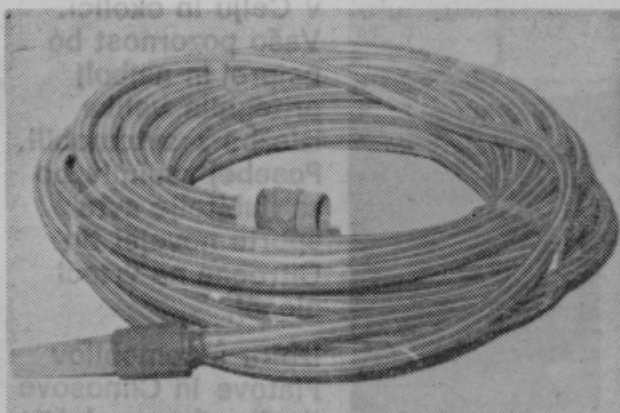
RAZPRSILEC ZA VODO

VRTNO OROLJE

**VSE ZA VAŠ VRT
 IN LEPŠO OKOLICO
 HIŠE**

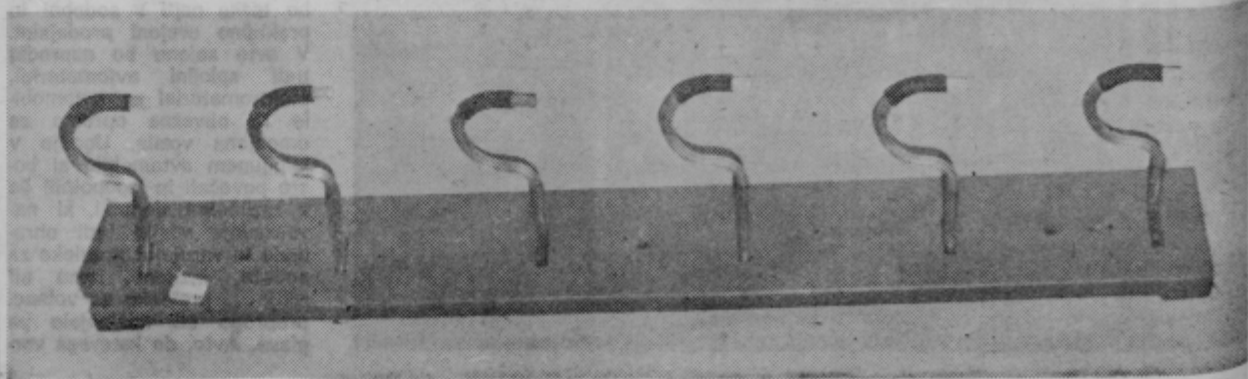
VELEBLAGOVNICA **T**
 ODDELEK ŽELEZNINA

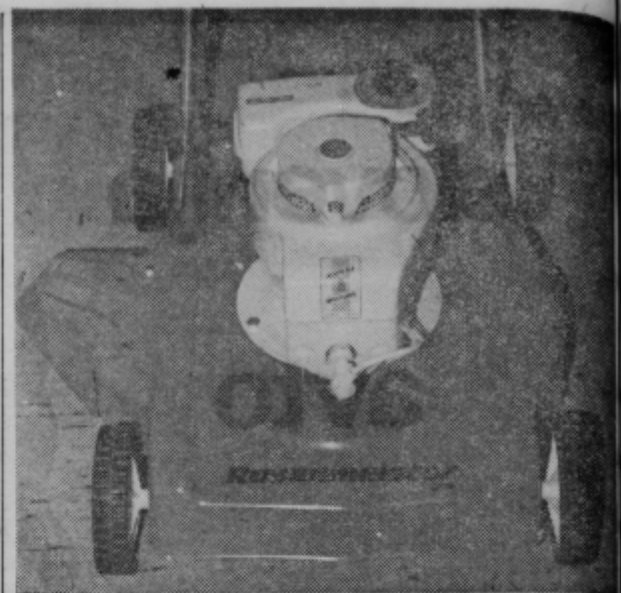
PLASTIČNA VODOVODNA CEV

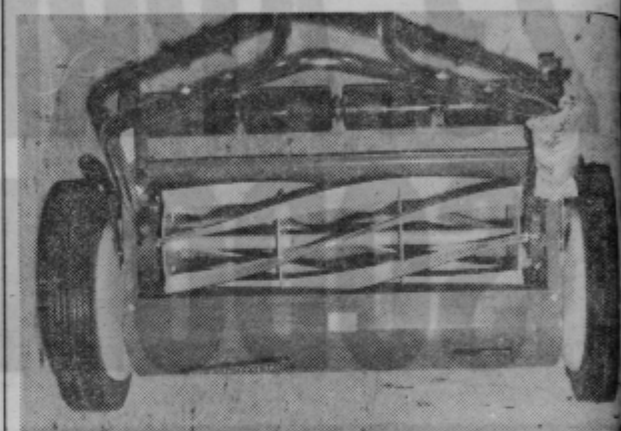
ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO IN ORODJE ZA SAJENJE
 TULIPANOV

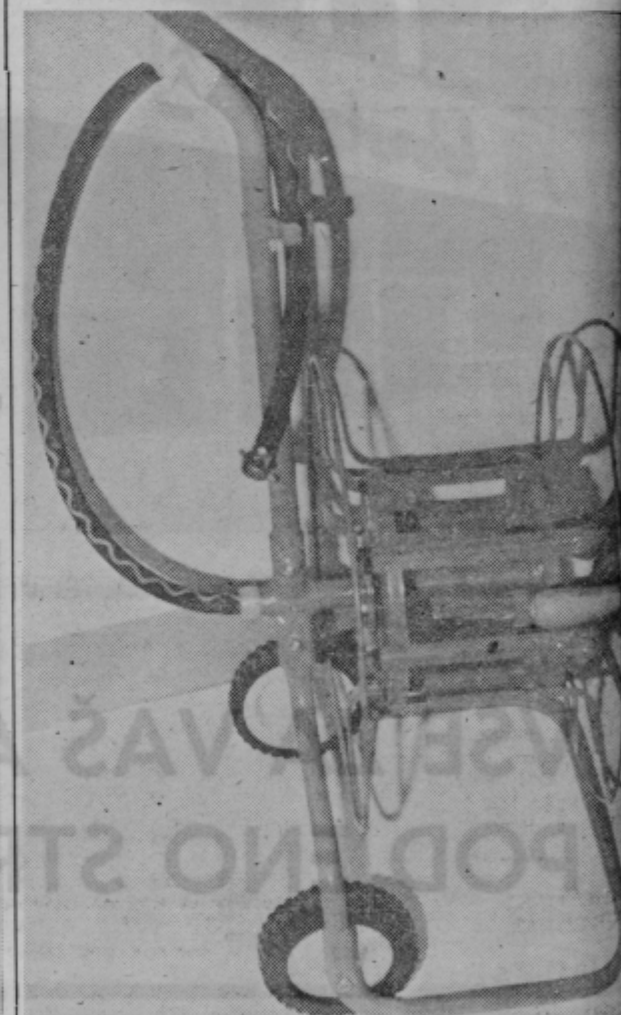
OBESALNIK ZA ORODJE

STROJNA KOSILNICA ZA TRAVO

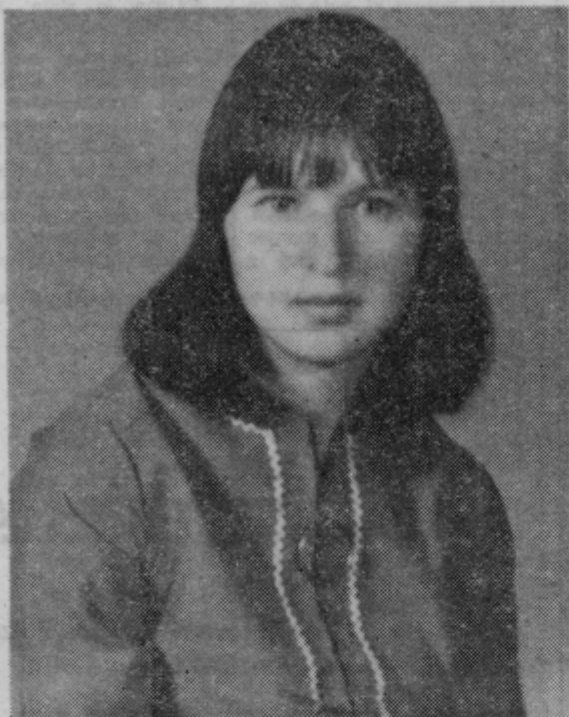

ROČNA KOSILNICA ZA TRAVO

NAVIJALEC ZA GUMIJASTO VODOVODNO CEV

SKALJENO VESELJE

PAVLINA JOŠT je bila rojena 1941 leta v Sevnici. Njeni starši so kmetje. Ima sestro, ki je v Celju, ter brata, ki je ostal doma na kmetiji. Po končani osnovni šoli je nadaljevala šolanje na ekonomski srednji šoli v Celju, nato pa se je zaposlila na Komunalnem zavodu za socialno zaposlovanje, kjer je bila v službi do leta 1971, ko se je preselila v Mozirje. Tu je zaposlena v občinski upravi kot referent za invalide in borce NOV. Pred kratkim je diplomirala na Višji upravni šoli v Ljubljani. Je poročena in ima enega sina.

Ze kot otroka so jo pritegovali hribi v okolici rojstnega kraja. Ko se je šolala v Celju, je bila vsa leta opravičena telovadbe, ker je bolovala na srcu. Kljub temu jo je sestra, bilo je leta 1960 spravila na Okrešelj. Gore so jo pritegnile z vsemi svojimi lepotami in ni se jim mogla odreči. Še istega leta se je vpisala v mladinski odsek planinskega društva, leto dni kasneje pa je bila že članica alpinističnega odseka, saj jo je plezanje nadvse pritegnilo. Prvič se je navezala podala v ostenje Ojstrice, v tako imenovano smer Mire Mariko — Debenjakove, plezala pa skupaj z Lojzom Golobom. Od takrat naprej pa so se vzponi vrstili drug za drugim. Skupaj je doslej opravila že preko 50 alpinističnih vzponov v naših gorah. Izbrala je naslednjih pet vzponov kot najlepša doživetja:

1. Igličeva smer v Mali Rinki — J. Golob — leta 1962
2. Leva smer v Dedcu — L. Golob — leta 1965
3. Zimski vzpon na Ojstrico — D. Kukovec, L. Golob — leta 1964
4. Desna smer v Dedcu — Katka Kumer, Elč Koštrin — leta 1965
5. Nemška smer v Triglavu — Silvo Jošt — leta 1968

Iz svojih bogatih in raznovrstnih alpinističnih doživetij je za današnjo pri-poved izbrala doživetje ob plezanju v Nemški smeri v Triglavu, junija 1968 leta.

Nemočna, obupana in odvisna od pomoči soplezalcev je zabingljala na vrvi. Nič več ni čutila mraza po telesu, ko ji je zmanjkalo opore pod nogami. Voda, ki se je vlivala po stenih v pravicah potokih, ji je butala obraz, pa je ni čutila. V njej se je nekaj premaknilo. Splahnulo je veselje in ni se mogla pomiriti. Dokler je čutila pod prsti mrzlo skalo, ko se je pritiskala k njej, je čutila veličino duha, ki premaguje vse, čutila se je močno, sedaj pa ji je uplahnila volja. Ni si zna razložiti ali je žalostna, obupana ali je razočarana nad seboj. Stena Triglava se je pod njo izgubljala v megleno praznino. Tudi jeza ni bila to, kar jo je prevečevalo v njeni zavesti, le počutila se je prazno, obupano in lastna nemoč jo je navdajala z malodušjem. Zakaj ni zmogla, si je venomer postavljala vprašanje, in bolj ko se je vrv udajala pod njo, bolj je v njej rastle spoznanje, da bi ob lepem vremenu zmogla tudi to, pred čemer je tokrat morala kloniti.

Veter je zavijal v steni in grom se je oglašal vse pogostejše, ko se je le počasi pomikala v vodoravni smeri z raza v ozko grapo. Praznina pod njo, brez opore v steni, ki se jo je le tu in tam dotaknila z nogami, jo je navdajala z grozo...

Nizko so se spuščale megle raz vrhove gora, ko so mladi planinci zapuščali dom v Vratih. Vreme ni bilo prav nič obetavno za vzpone. Toda ker so sem gori že prišli, so se odločili, da bodo poskusili. Morda pa se bo čez dan vreme izboljšalo. S tem upanjem so se tolažili, ko so spešili pod ostenje severne stene Triglava.

Silvo in Lojze sta se namenila tega dne v Čopov steber, Pavlina in Dušan pa sta si izbrala Nemško smer. Še predno pa so prišli pod steno, sta Silvo in Lojze opustila namer, da se podata v Čopov steber, kajti vreme je bilo iz trenutka v trenutek slabše. Skupaj so se podali v Nemško smer. Silvo (njen sedanjí mož) ter Pavlina sta vstopila prva, Lojze in Dušan pa za njima. Plezanje ni bilo težavno, pa so hitro napredovali. Višje, ko so bili v steni, bolj so se grmadi dežni oblaki in nižje so se spuščale megle.

Ure so hitro minevale in vrstili so se raztežaji, ko so se oglašili prvi gromi ter so prve debele kaplje naznanile poletno ploho. Dosegli so Nemški turnec, ko so kaplje prešle v naliv.

»Hej, Silvo, počakaj naju,« se je iz globine zaslišal Dušanov glas, ki je vabil na posvet. Več kot kazno je bilo, da se vreme ne kani izboljšati. Dušan je bil med tem s Pavlino že zlezal štiri raztežaje na Nemški turnec in tu sta počakala na prijatelja. Zdelo sta stisnjena ob steno, po kateri se je vlivala ploha mrzle vode, ko sta ju Dušan in Lojze dosegla. Posvetovanje je bilo kratko. Nadaljevati plezanje bi bilo brezglavo trmoglavljenje. Bili so si edini.

»Silvo,« je rekel Lojze, »poiskati bo treba prehod iz Nemške smeri. Najbolje bo, če jo bomo nahnili skozi Okno in od tam na Triglavski ledenik,« je še dodal.

Silvo je pokimal in že je ogledoval steno v levo, kje bi se moglo najti primeren in varen prehod. Dež jih je pestil, da nikoli tako. Kljub temu, da niso

bili slabo opremljeni, so bili kmalu premočeni do kože. Pavlino je tu in tam streslo po vsem životu. Kljub temu je bilo razpoloženje med plezanci na višku. Tudi vreme jim ni moglo skaliti občutka varnosti, saj so se vse med sabo dobro poznali, vezalo pa jih je tudi neomejano zaupanje. Silvo je med tem časom zlezal malo višje ter odkril ozko prečko, ki je pod izbočeno steno vodila v ozko grapo, iz katere je bilo mogoče doseči smer skozi Okno.

Na znak, ki ga ji je dal Silvo, je Pavlina krenila za njim, ter se utrdila na dokaj dobrem varovališču.

»Tu me varuj!« ji je rekel Silvo in se podal v prečko. Voda, ki se je udarala raz stene, ga je pošeno motila, toda kljub temu se je prižet k mokri in mrzli steni srečno prevlekel pod steno in za raztežaj daleč našel primerno varovališče. Zabil je klin, se vzpel in dal znak Pavlini, naj krene za njim. Dušan in Lojze sta mirno čakala na svojem stojišču in po tiho in na glas preklinjala vreme, ki jim je tako prekleto zmešalo račune.

Pavlina je izpela karabinc in se pripravila za nevarno plezanje v prečko. Obrnila se je steni in

segla po prvih oprimkih. Premaknila se je korak naprej, ko jo je prešinila misel: Kaj če omahne? Pravzaprav je ugotovila, da si takega vprašanja doslej ni še postavila nikoli. V trenutku se je ovedla, da bi pomenil padeč v teh pogojih, ko je lezla v prečko in jo je Silvo varoval v isti višini kot je bila sama, padeč za cel raztežaj. Takega pritiska vrvi pa ne bi vzdržal ne Silvo in ne klin, ki je sicer globoko tičal v skali. Zopet je prepejajala z levico, poiskala z nogo oporo in se pomaknila ob steni. Voda ji je drla v obraz, napetost v njej pa je naraščala. Pogledala je proti Silvu, ki je nemično strmel proti njej in držal napeto vrv. Čutila je, da ne more naprej. Z desnico je poprijela nazaj, se prestavila po polici in dosegla izhodiščno mesto.

»Ne morem naprej!« je dejala Dušanu in Lojzetu, ki sta ves čas nemo opazovala njene napore, da bi premagala prečko.

»Nič ne de, Pavlina!« je rekel Lojze, »bomo pa žičnico naredili,« je še dodal in ji pomagal, da sta zamenjala mesti. »Še sreča, da sta imela dvojno vrv, prihranili bomo na casu,« je še rekel in se zadri proti Silvu: »Žičnico bomo naredili!«

Silvo je razumel položaj, v katerem so se znašli, razumel pa je tudi Pavlino, da ni nadaljevala. Pravzaprav se je oddahnil in napetost predhodnih trenutkov v njem je na mah popustila. Zabil je še en klin in močno zategnil vrv. Tudi Lojze je to stran prečke zabil nov klin, učvrstil vrv in rekel Pavlini, naj mu izroči nahrbtnik, ki ga je ves čas nosila, enako kot fantje. Vpel je nahrbtnik v ka-

rabinc in že ga je Silvo vlekel preko stene.

Sedaj je prišla na vrsto Pavlina. Stopila je k Lojzetu in vpela karabinc v fiksirano vodoravno vrv. Lojze jo je zavaroval še s svojo vrvjo in dal Silvu znak, da je transport pripravljen...

Napetost v njej je počasi popuščala, ko je viseč na vrvi, kot vagonček na žičnici počasi drsela nad prepadom proti Silvu. Tu in tam se je z nogami uprla ob steno in občutek sigurnosti ter samozvesti se je postopno vračal. Še nekajkrat je zanihala na vrvi in že je stala ob Silvu, ki se ji je zazrl v oči in ni mu bilo potrebno pojasnjevati tesnobe, ki jo je še malo prej obdajala. Ko je začutila trdna tla pod nogami, ko si je zadegala nahrbtnik na premočena pleča je bila zopet vsa takšna kot malo prej. Občutek lastne nemoci je izginil tako, kot je prišel. V trenutku je bilo vse kot prej...

Dušan in Lojze sta bila kmalu pri njiu in takoj so krenili naprej. Varianta skozi Okno ni bila težavna. Tudi previs, dober meter visok, pred izstopom na ledenik je bil hitro za njimi. Plohe so se vrstile in vlivale je kot iz škafe. Vedno bližje so tolkle strele in duh po žveplu jim je polnil nosnice...

Hiteli so po poti proti Malemu Triglavu, dosegli markirano pot in se preko Praga spustili nazaj v dolino Vrata. Vso pot jih je spremljal dež, ki ni in ni popustil. Veselje vzpona je bilo skaljeno, čeprav se je v mlada srca vračala dobra volja, ki je tudi vreme ni moglo skaliti...

